

GEMEENTE LINGEWAARD

Buitengebied Lingewaard

Toelichting

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Doel van het bestemmingsplan	3
1.3.	Begrenzing van het plangebied	4
1.4.	Vigerende bestemmingsplannen	5
1.5.	Leeswijzer	5
2.	HOOFDLIJNEN VAN BELEID EN WETGEVING.....	7
2.1.	Rijksbeleid en wetgeving.....	7
2.2.	Provinciaal beleid en verordening.....	13
2.3.	Regionaal beleid	22
2.4.	Gemeentelijk beleid.....	23
2.5.	Notitie nieuwe economische dragers.....	30
3.	GEBIEDSKARAKTERISTIEK.....	31
3.1.	De duurzame onderlegger.....	31
3.2.	Sociaal- economisch landgebruik.....	37
4.	BELEIDSVISIE BUITENGEBIED.....	41
4.1.	Duurzaamheid.....	41
4.2.	Gebiedsbestemmingen	43
5.	HERSTRUCTURERING GLASTUINBOUW.....	47
5.1.	Aanleiding	47
5.2.	Beleidskeuzes.....	48
5.3.	Milieu- en omgevingsaspecten	53
6.	BESTEMMINGSREGELING SOCIAAL ECONOMISCH GEBRUIK.....	57
6.1.	Landbouw	57
6.2.	Recreatie	64
6.3.	Wonen	66
6.4.	Niet-agrarische bedrijven (incl. Horeca en Kantoor)	69
6.5.	Agrarisch verwante bedrijvigheid.....	70
6.6.	Detailhandel.....	71
6.7.	Hergebruik vrijkomende agrarische bedrijfslocaties.....	71
7.	BESTEMMINGSREGELING OMGEVINGSKWALITEIT.....	75
7.1.	Omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden (voorheen 'aanlegvergunningen').....	75
7.2.	Aardkundige waarden	76
7.3.	Archeologie.....	77
7.4.	Cultuurhistorie.....	78
7.5.	Natuurwaarden	83

7.6.	<i>Landschap</i>	87
8.	WATER.....	89
8.1.	<i>Inleiding</i>	89
8.2.	<i>Watertoets.....</i>	89
8.3.	<i>Analyse bestaande situatie.....</i>	90
8.4.	<i>Waterrelevant beleid</i>	91
8.5.	<i>Afstemming met het bestemmingsplan.....</i>	93
8.6.	<i>Overleg met de waterbeheerders</i>	96
9.	MILIEU.....	97
9.1.	<i>Milieu algemeen.....</i>	97
9.2.	<i>Plan-MER</i>	98
9.3.	<i>Geurhinder.....</i>	101
9.4.	<i>Ammoniak.....</i>	101
9.5.	<i>Geluid</i>	102
9.6.	<i>Luchtkwaliteit</i>	105
9.7.	<i>Externe veiligheid.....</i>	107
9.8.	<i>Overige aspecten</i>	118
10.	JURIDISCHE TOELICHTING	121
10.1.	<i>Algemeen.....</i>	121
10.2.	<i>Wijze van toetsen.....</i>	124
11.	HANDHAVING EN UITVOERING.....	127
11.1.	<i>Handhaving Bestemmingsplan Buitengebied</i>	127
11.2.	<i>Uitvoerbaarheid.....</i>	128
12.	INSPRAAK EN VOOROVERLEG.....	129

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

De gemeente Lingewaard wil voor het oostelijk deel van het buitengebied een nieuw bestemmingsplan opstellen. De huidige planologische regels voor het buitengebied zijn op dit moment nog vastgelegd in de bestemmingsplannen uit de drie voormalige gemeenten. Deze plannen dateren van 1978, 1979 en 1985 en zijn sinds de vaststelling al vele malen herzien en gewijzigd. Met een nieuw bestemmingsplan kan de bestemmingsregeling worden afgestemd op de huidige situatie en beleid. In verband met het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening moet vóór 1 juli 2013 een nieuw en actueel bestemmingsplan voor het buitengebied zijn vastgesteld.

Met het Bestemmingsplan Buitengebied wordt de bestaande situatie opnieuw bestemd. Regels en ontwikkelingsmogelijkheden worden afgestemd op het beleid en wet- en regelgeving zoals dat in de afgelopen jaren tot stand is gekomen en op dit momenteel op verschillende overheidsniveaus wordt voorbereid.

1.2. Doel van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan speelt als instrument van het gemeentelijke beleid een belangrijke rol. In het Bestemmingsplan Buitengebied wordt het vele beleid, dat er voor de verschillende beleidsvelden en door de diverse overheden voor dit gebied is opgesteld tegen elkaar afgewogen en samengevoegd in één integraal plan. Het bestemmingsplan is een ruimtelijk plan dat burgers en overheid rechtstreeks (juridisch) bindt. De hoofdopzet van het bestemmingsplan is conserverend van aard. Grotere ontwikkelingen in het gebied worden daarom niet in dit bestemmingsplan meegenomen. Het plan biedt wel via diverse afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden ontwikkelingsruimte voor reguliere, kleinschalige ontwikkelingen (bv. uitbreiding van agrarische bedrijven en functieverandering van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen waar geen sloopverplichting of andere vorm van verevening is vereist).

Na de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied moet de gemeente beschikken over een plan dat:

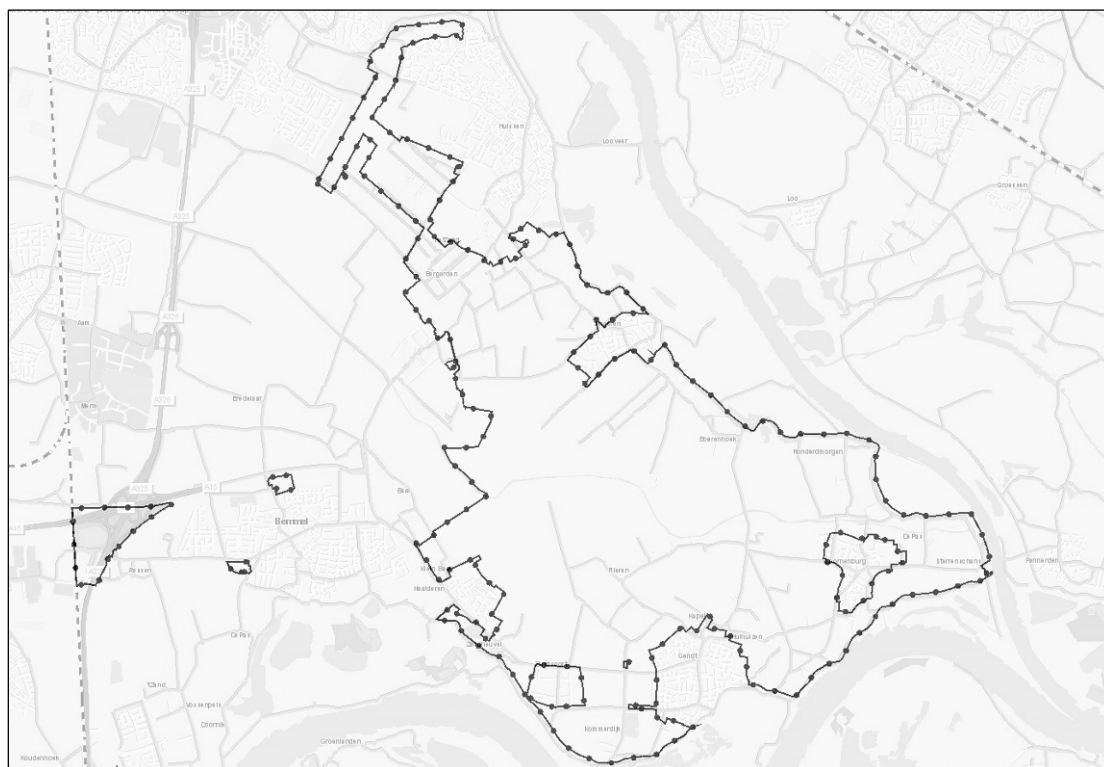
- actueel, adequaat en digitaal raadpleegbaar is;
- een duurzaam kader biedt voor behoud en versterking van waarden;
- aangepast is aan en inspeelt op bestaand beleid en wet- en regelgeving;
- inspeelt op ontwikkelingen en wensen van gemeente en de gebruikers van het gebied;
- uniforme regels bevat en
- handhaafbaar is.

1.3. Begrenzing van het plangebied

Het buitengebied van de gemeente Lingewaard is onder te verdelen in enkele grotere gebiedseenheden, te weten

- Glastuinbouwconcentratie gebied Bergerden,
- De uiterwaarden,
- Park Lingezen,
- Het overige buitengebied.

Het project actualisatie Bestemmingsplan Buitengebied heeft betrekking op de het overige buitengebied, de gebieden die nog niet in andere bestemmingsplannen zijn opgenomen. Onderstaande kaart geeft het plangebied aan.

Kaart 1: plangebied Bestemmingsplan Buitengebied

In het voorontwerp is een aantal plannen buiten het plan gelaten. Deze plannen zijn recent vastgesteld en voldoen aan SVBP 2008 en tevens aan de actualisatieplicht die per 1 juli 2013 geldt. Voor al deze plannen geldt dat een maatwerkplan is gemaakt. Omdat de plannen over het algemeen nog niet gerealiseerd zijn, wordt het niet wenselijk geacht deze plannen aan te passen aan het generieke beleid. De plannen zijn daarom in het bestemmingsplan buiten het plan gelaten en vormen op de plankaart witte vlekken.

Sinds de inzage legging van het voorontwerpbestemmingsplan is een aantal bestemmingsplannen in procedure gebracht. Deze zullen om

dezelfde redenen als hiervoor genoemd niet worden ingevoegd in het ontwerpbestemmingsplan. Het betreft:

1. Perceel Flierensestraat 55 te Gendt;
2. Visvijvers Zandvoort te Gendt;
3. Perceel Polseweg 17 te Huissen (huisartsenpraktijk): ontwerpplan heeft ter inzage gelegen.
4. Perceel Zandvoort 21 te Gendt (functieverandering).

1.4. Vigerende bestemmingsplannen

Voor het plangebied gelden nu nog de volgende bestemmingsplannen:

- 'Bestemmingsplan Buitengebied' gemeente Gendt vastgesteld 18 oktober 1983, goedgekeurd.
- 'Bestemmingsplan Buitengebied' gemeente Huissen uit vastgesteld op 14 november 1979. Goedgekeurd op 29 december 1980.
- 'Bestemmingsplan Buitengebied 1978' gemeente Bemmelen vastgesteld op 26 april 1980. Goedgekeurd op 26 juni 1980. Dit plan is herzien met de herziening 'Bestemmingsplan Buitengebied 1978/1985'.
- Alsmede de vastgestelde postzegelplannen.

1.5. Leeswijzer

De toelichting van het bestemmingsplan geeft het onderzoek weer naar de bestaande functies en waarden in het buitengebied, het relevante beleid van de andere overheden en geeft aan tot welke keuzes dit heeft geleid voor het te voeren beleid. In de achtereenvolgende hoofdstukken komen hiertoe concreet de volgende aspecten aan de orde:

- **Hoofdstuk 2** geeft een samenvatting van het relevante beleidskader van rijk, provincie en gemeente;
- **Hoofdstuk 3** geeft een korte karakteristiek van het plangebied met betrekking tot zowel natuur, landschap en cultuurhistorie als de landbouw, andere vormen van bedrijvigheid, wonen, toerisme en recreatie;
- **Hoofdstuk 4** bevat de gemeentelijke beleidsvisie voor het buitengebied en de wijze waarop dit in het bestemmingsplan vertaald wordt;
- **Hoofdstuk 5** beschrijft de nadere regeling ten aanzien van de aspecten m.b.t. sociaal economisch gebruik (agrarische bedrijvigheid, wonen, recreatie, niet-agrarische bedrijvigheid);
- **Hoofdstuk 6** beschrijft de nadere regeling ten aanzien van de aspecten m.b.t. omgevingskwaliteit (onder andere aardkunde, archeologie, cultuurhistorie, natuur en landschap);
- **Hoofdstuk 7** gaat in op de regeling met betrekking tot alle aspecten rondom water;
- **Hoofdstuk 8** beschrijft alle aspecten met betrekking tot milieu;
- **Hoofdstuk 9** geeft een toelichting op de juridische opzet van het plan.

- **Hoofdstuk 10** geeft aan hoe de gemeente wenst om te gaan met de handhaving en naleving van het bestemmingsplan.
- **Hoofdstuk 11** beschrijft de doorlopen procedure.

2. HOOFDLIJNEN VAN BELEID EN WETGEVING

In dit nieuwe bestemmingsplan buitengebied is het vele beleid dat door de diverse overheden voor de verschillende beleidsvelden is opgesteld, verwerkt. Bij het bepalen van het beleid voor het buitengebied moet de gemeente rekening houden met het kaderstellende beleid van rijk en provincie. In dit hoofdstuk worden de hoofdlijnen van het beleid op rijks-, provinciale en gemeentelijke niveau beknopt weergegeven. Het beleidskader voor het aspect 'water' wordt afzonderlijk in paragraaf 7.4 van dit bestemmingsplan beschreven.

2.1. Rijksbeleid en wetgeving

Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende bestaande nota's zoals: de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de agenda Landschap en de agenda Vitaal Platteland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. In deze structuurvisie schetst het Rijk haar ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk- economische structuur van Nederland;
2. Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Een leefbare en veilige samenleving vraagt om een goede milieukwaliteit, waterveiligheid en zoetwatervoorziening, bescherming van cultureel erfgoed, unieke natuurlijke waarden en locaties voor landsverdediging.

Naast de hoofddoelen is het Rijk verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Hierbij stelt het rijk zich ten doel een duurzaam gebruik van de schaarse ruimte te bevorderen, ondermeer door een ladder voor verstedelijking te introduceren.

Daarnaast streeft het Rijk naar regionaal maatwerk. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid voor het ruimtelijk beleid meer bij provincies en gemeenten komen te liggen. Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Voor het plangebied heeft het beleid uit de structuurvisie geen specifieke consequenties. Wel van belang is dat het rijk niet verder met het beleid voor de Nationale Landschappen. De verantwoordelijkheid voor deze gebieden ligt bij de provincie.

Structuurvisie Buisleidingen 2011-2035 (ontwerp)

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft op 12 oktober 2012 de Structuurvisie Buisleidingen vastgesteld. In de gemeente Lingewaard is een buisleidingenstrook gelegen.

Kaart structuurvisie buisleidingen

Ten behoeve van de buisleidingen dient fysiek ruimte te worden gereserveerd binnen de buisleidingenstrook. Naast het directe ruimtebeslag van de leidingen is ook het indirecte ruimtebeslag door risicocontouren van invloed op het plangebied. Bij het vaststellen van de externe veiligheidscontouren rondom buisleidingen zijn twee waarden van belang, het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het Besluit externe veiligheid buisleidingen stelt op basis van deze twee risico's een basisveiligheidsniveau vast, dat gaat gelden voor buisleidingen, ook als deze in leidingstroken liggen.

De buisleidingstrook door de gemeente Lingewaard maakt deel uit van het tracé door oostelijk Nederland.

In de regio Arnhem-Nijmegen volgt het aanvankelijk voorgestelde tracé voor de leidingstrook de bestaande aardgastransportleidingen langs een

dicht bevolkt gebied waarin diverse ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Op diverse plaatsen bleek een doorgaande verbinding echter niet mogelijk vanwege fysieke belemmeringen, met name bedrijventerreinen bij Duiven, Westervoort en Beuningen. Daarom is in overleg met een belangrijke potentiële gebruiker van de strook, Gasunie, en betrokken overheden in het gebied een alternatief tracé voorgesteld dat over grotere afstand breekt met het bundelingsprincipe. Het gaat om een alternatief tracé door de gemeenten Beuningen en Overbetuwe en om een alternatief tracé door de gemeenten Lingewaard, Duiven en Zevenaar. Daarbij kruist het tracé twee Natura2000-gebieden langs de Rijn en de Waal (wat ook het geval was in het aanvankelijk voorgestelde tracé). Op het laatste tracédeel kan samenloop plaats vinden met het tracé van een verlengde A15, indien tot die verlenging besloten wordt. Deze samenloop hoeft geen problemen op te leveren voor elk van beide tracés maar pas in een later stadium, als er duidelijk is over de alternatiefkeuze voor de A15, zullen de tracés definitief vastgesteld kunnen worden.

Tracé door de gemeente Lingewaard

In het bestemmingsplan is vooralsnog geen extra ruimte gereserveerd voor de ontwikkeling van het nieuwe tracé. Op de gronden binnen het voorgenomen tracé ligt enkel een gasontvangststation. Er zijn geen andere functies binnen het tracé gesitueerd of mogelijk. Derhalve hoeven er geen beperkingen te worden opgelegd aan andere functies om de buisleiding te zijner tijd aan te leggen en is het tracé niet opgenomen op de verbeelding.

Bestaande buisleidingen zijn wel op de plankaart aangeduid en bestemd.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

Het besluit externe veiligheid buisleidingen is op 24 juli 2010 vastgesteld. Het besluit omvat milieukwaliteitseisen externe veiligheid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen (Besluit externe

veiligheid buisleidingen). In het besluit is tevens bepaald dat buisleidingen in bestemmingsplannen dienen te worden opgenomen. Reden voor deze verplichting is dat het niet opnemen van buisleidingen in bestemmingsplannen nadelige gevolgen heeft voor de externe veiligheid.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening kunnen eisen worden gesteld aan de inhoud van het bestemmingsplan met betrekking tot de wijze waarop buisleidingen moeten worden opgenomen in het plan. In het besluit gaat dat om het vermelden op de plankaart van de dubbelbestemming buisleidingen, een geclausuleerd bouwverbod binnen een belemmeringsstrook ter weerszijden van de buisleiding en het vereiste van een vergunningstelsel om de buisleiding te beschermen tegen activiteiten die de buisleiding aan kunnen tasten. Voor de reeds bestaande buisleidingen is in voorliggend bestemmingsplan aangesloten op de betreffende bepalingen uit het besluit externe veiligheid buisleidingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (AMvB Ruimte)

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), beter bekend als de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte, zijn dertien nationale belangen opgenomen die juridische borging vereisen. Het Barro is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het Barro is op 1 januari 2012 in werking treden.

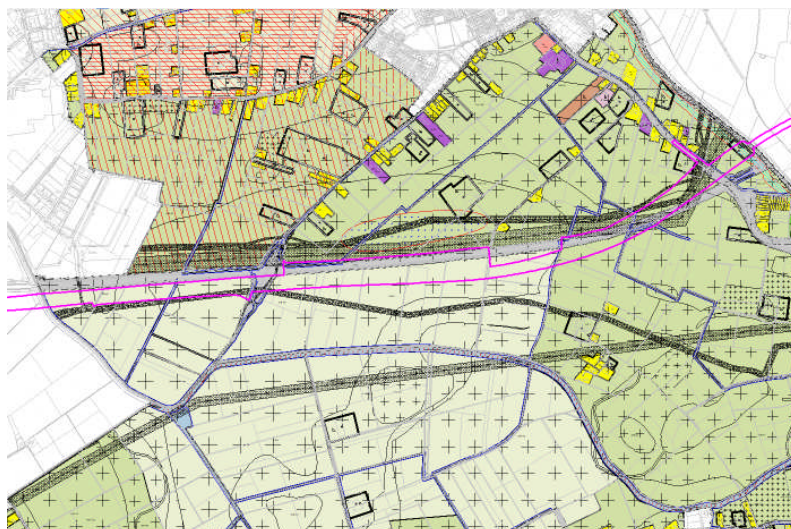
Het Barro betreft alleen regels afkomstig uit het eerdere ontwerp van de AMvB Ruimte (d.d. 2 juni 2009), die dus reeds aan inspraak is onderworpen. Het betreft onderwerpen die als nationaal belang in de nog vast te stellen Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) worden herbevestigd. Dit betreft ondermeer de Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren (exclusief Maas), Waddenzee en waddengebied, Defensie en Erfgoederen van universele waarde. De overige in de SVIR opgenomen nationale belangen worden neergelegd in een ontwerpwijziging van het Barro. Dit betreft onder andere de Rijkswaardwegen, Grote Rivieren (alleen Maas), Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen, Ehs, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied. De SVIR en de wijziging van het Barro zijn nog aan inspraak onderhevig. De wijziging van het Barro treedt op een nader te bepalen tijdstip in werking, naar verwachting medio 2012.

Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (verder: Rarro) is op 1 oktober 2012 vastgesteld door de Rijksoverheid. Het Rarro geeft uitwerking aan enkele bepalingen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijke beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte

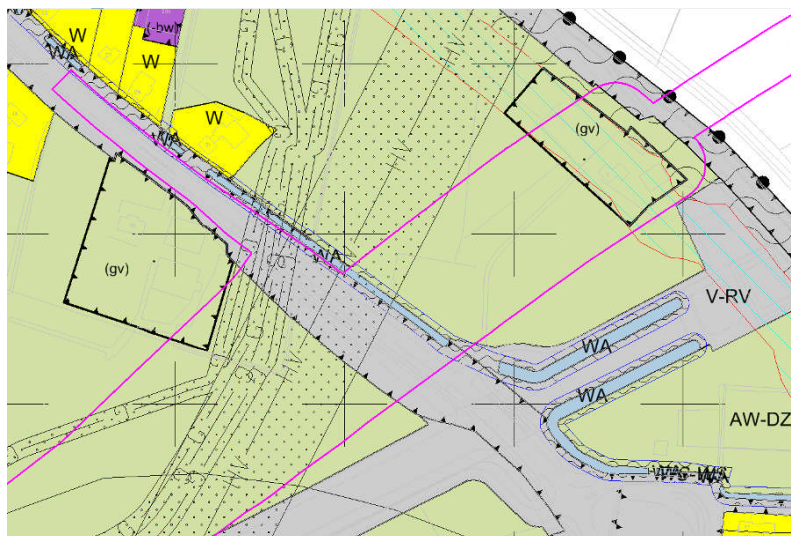
van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Voor de gemeente Lingewaard geldt dat in de gemeente een reserveringsgebied is gelegen voor een nieuwe hoofdweg, die de A12 en de A15 met elkaar verbindt. Deze weg moet bijdragen aan de bereikbaarheid van de regio Arnhem – Nijmegen. Hieronder is een afbeelding met de ligging van het tracé opgenomen.

Afbeelding van het tracé A12-A15 (roze) op de voorontwerp verbeelding

Binnen het tracé zijn twee agrarische bouwvlakken gelegen voor grondgebonden veehouderijen. Onderstaande afbeelding toont de ligging van de bouwvlakken ten opzichte van het tracé.

Afbeelding van het tracé A12-A15 (roze) op de voorontwerp verbeelding met ligging bouwvlakken

Het westelijk gelegen bouwvlak in voorgaande afbeelding ligt met de zuidoostelijke hoek binnen het reserveringsgebied. Het gedeelte van het bouwvlak dat in de reserveringsstrook ligt is verhard. Op basis van het provinciale beleid moeten alle voorzieningen en verhardingen van een agrarisch bedrijf binnen het bouwvlak gelegen zijn. Derhalve kan het bouwvlak niet van vorm worden veranderd.

Voor het oostelijke bouwvlak geldt dat de bebouwing in het vigerende plan op dezelfde plek was gelegen. Een aanpassing van het bouwvlak tot buiten de reserveringsstrook is derhalve niet mogelijk

Binnen het reserveringsgebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen toegestaan.

Wet plattelandswoningen

Op 1 januari 2013 is de Wet plattelandswoning in werking getreden. Deze wet is tweeledig. Enerzijds regelt de wet dat bij de beoordeling van de vraag of een woning een bedrijfswoning is, het juridisch-planologisch kader maatgevend is. Anderzijds gaat de wet over plattelandswoningen. Dit zijn woningen die zijn afgescheiden van het oorspronkelijke agrarische bedrijf, terwijl het bedrijf nog in werking is.

De doelstelling van deze wet is door de wetgever als volgt geformuleerd:

“Het planologisch regime van gronden en opstallen, en niet langer het feitelijk gebruik daarvan, wordt bepalend voor de mate van bescherming tegen hinder van geluid, geur en fijn stof.

Verder heeft het wetsvoorstel specifiek betrekking op de zogenaamde plattelandswoningen. Dit zijn (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die (tevens) door derden mogen worden bewoond. Dit wetsvoorstel regelt dat deze woningen niet worden beschermd tegen de milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf.”

Met dit wetsvoorstel worden de Wabo, de Wet geluidhinder, de Wet milieubeheer en de Wet geurhinder en veehouderij aangepast. Voor zover de wet betrekking heeft op de Wgv heeft deze wet uitsluitend gevolgen voor de voormalige agrarische bedrijfswoning die geen deel meer uitmaakt van de inrichting.

Vertaling in bestemmingsplan Buitengebied

In het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied zijn voormalige agrarische bedrijven bestemd tot Wonen. Agrarische bedrijven hebben de agrarische bestemming behouden. Doordat sinds 1978 veel agrarische bedrijven zijn gestopt, zijn er in dit bestemmingsplan relatief veel bestemmingen Wonen opgenomen. Dit is een vertaling van de feitelijke situatie. Het buitengebied van 1978 was overwegend agrarisch en zag er totaal anders uit dan het buitengebied anno 2012.

Indien de oorspronkelijk planologische situatie gehandhaafd blijft, dan moet de raad bij de vaststelling aangeven op welke wijze het gebruik als

burgerwoning in overeenstemming met de agrarische bestemming wordt gebracht. Bovendien, als een burgerwoning een agrarische bestemming krijgt, kan geen vergunning voor de verbouwing van een woning worden verleend, immers het feitelijk gebruik is dan in strijd met de bestemming. Bij de relatie milieuwetgeving – bestemmingsplan moest bij aanvragen om een milieuvergunning altijd worden gekeken naar de *feitelijke* situatie en niet naar de planologische. Agrarische bedrijven worden in de praktijk al geconfronteerd met agrarische bedrijfswoningen die feitelijk zijn omgevormd tot burgerwoningen. Hierdoor is er een knelpunt ontstaan, met name waar het gaat om situaties waarbij de oorspronkelijke bedrijfswoning is afgesplitst van het bedrijf. De Wet plattelandswoningen voorziet hier in.

Immers *plattelandswoningen* zijn voormalige agrarische bedrijfswoningen die zijn afgescheiden van het oorspronkelijke bedrijf. Wanneer deze worden bestemd tot Wonen kan het agrarisch bedrijf waarvan de woning is afgescheiden, ernstig worden belemmerd in de bedrijfsvoering. De wet biedt de mogelijkheid die woningen te bestemmen tot bedrijfswoning en aan te duiden tot plattelandswoning.

De woning wordt dan niet beschermd ten opzichte van milieuhinder afkomstig van het oorspronkelijk eigen bedrijf, maar mag wel gebruikt worden als burgerwoning.

De plattelandswoning kan in het bestemmingsplan worden ingezet als er sprake is van een knelpunt. Nieuwe knelpunten die zouden kunnen ontstaan bij een functieverandering/afsplitsing van een bedrijf moeten zo veel mogelijk worden voorkomen: immers plattelandswoningen worden niet beschermd tegen de milieuhinder van het oorspronkelijke bedrijf. Dit heeft vanuit het streven naar een goede ruimtelijke ordening en daarbij een goed woon- en leefklimaat in principe niet de voorkeur.

Hoewel de verwachting bestaat dat in de komende jaren nog veel meer (intensieve) veehouderijen en glastuinders hun bedrijf zullen beëindigen, is in het bestemmingsplan daarom vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (goed woon- en leefklimaat) géén plattelandsregeling opgenomen voor nieuwe gevallen. In voorkomend geval wordt steeds gezocht naar een maatwerkoplossing. Indien in een voorkomend geval toch zou worden gekozen voor de aanduiding plattelandswoning, dan zal dit buitenplans (herziening) geregeld moeten worden.

Het beleid ten aanzien van plattelandswoningen bij glastuinbouwbedrijven is opgenomen in paragraaf 5.2.

2.2. Provinciaal beleid en verordening

Structuurvisie Gelderland 2005

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. Het Streekplan Gelderland 2005 is op 29 juni 2005 door

Provinciale Staten vastgesteld en in september 2005 in werking getreden. Het Streekplan is na 2005 aangevuld met een aantal uitwerkingen, bijvoorbeeld van de kernkwaliteiten natuur en landschap, van regionale waterberging en van zoekzones voor stedelijke functies (uitbreidingsruimte rond kernen).

Uitgangspunt van de Structuurvisie is dat het niet méér regelt dan strikt nodig is. De provincie zet in op zorgvuldig, zuinig en duurzaam (meervoudig) ruimtegebruik.

Voor de gebiedsgerichte beleidskeuzes is de zogenaamde lagenbenadering als uitgangspunt genomen, waarin water en bodem als ordenende basisprincipes worden gehanteerd en ruimtelijke keuzes meer op mobiliteit en infrastructuur worden afgestemd. De gemeente Lingewaard is hoofdzakelijk gelegen binnen de zonering “multifunctioneel gebied”. In het provinciaal planologisch beleid wordt op deze zone geen expliciete provinciale sturing gericht. De vitaliteit van de multifunctionele gebieden wordt bevorderd door planologische beleidsvrijheid te geven aan samenwerkende gemeenten. Deze beleidsvrijheid is o.a. gericht op vitale steden en dorpen.

Voor het plangebied zijn de volgende aspecten van belang:

- a. herstructurering glastuinbouw
- b. waardevol landschap
- c. EHS
- d. waterberging
- e. hergebruik VAB

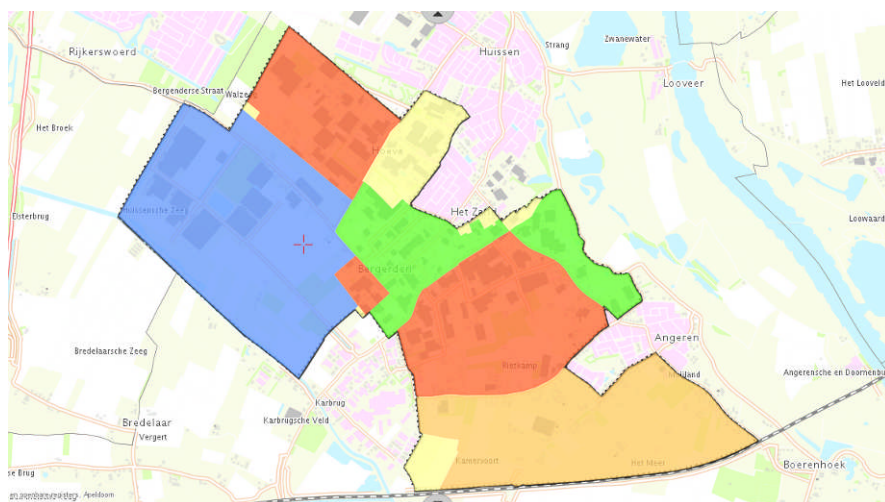
a. Herstructurering glastuinbouw

Hoofdpijnen van het ruimtelijk beleid voor glastuinbouwbedrijven:

- Nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven is mogelijk in de concentratiegebieden Huissen-Bemmel. In die gebieden worden geen planologische beperkingen gesteld aan de omvang van bedrijven. Buiten deze gebieden is nieuwvestiging van glastuinbouw niet mogelijk;
- in het gebied Kamervoort is een uitbreidingslocatie voorzien. Dit gebied is een zogenaamd ‘reserveringsgebied’. Indien in de toekomst behoefte is naar een verdere uitbreiding van het areaal voor glastuinbouw, dan kan dit gebied ontwikkeld worden.
- Ten noorden van Gendt is een zoekgebied

Het beleid voor de herstructureringsgebieden glastuinbouw is uitgewerkt en vastgelegd in de Structuurvisie herstructurering glastuinbouw Huissen Bemmel (vastgesteld op 25 januari 2012) en de Verordening.

- Concentratiegebieden
- Extensiveringsgebieden
- Intensiveringsgebieden
- Multifunctioneel Platteland
- Reserveconcentratiegebieden

De volgende gebieden worden (in het plangebied) onderscheiden:

- Intensiveringsgebied: dit is het gedeelte van het concentratiegebied waar via herstructurering een intensivering van de glastuinbouw kan plaatsvinden.
- Reserve-concentratiegebied: dit zijn delen van het concentratiegebied die nu nog niet ontwikkeld worden, maar pas op termijn in ontwikkeling worden genomen.
- Extensiveringsgebied: dit zijn delen waar de functie glastuinbouw op termijn komt te vervallen. Er is nog wel glastuinbouw aanwezig maar die is sterk verweven met andere functies. Deze verwevenheid vraagt om een betere ruimtelijke afstemming van de verschillende functies. Deze afstemming vindt plaats door middel van herstructurering.

In hoofdstuk 5 wordt de gemeentelijke uitwerking van het beleid voor deze gebieden nader besproken.

b. Waardevol landschap Ooijpolder Rijnstrangen/ Nationaal Landschap De Geldersche Poort

Het Rijk heeft in de Nota Ruimte aangegeven waar de Nationale Landschappen liggen. De provincie Gelderland heeft vervolgens de grenzen van de nationale landschappen nader bepaald in de streekplanuitwerking Nationale Landschappen. Gedeputeerde Staten stelden de streekplanuitwerking Nationale Landschappen op 3 juli 2007 vast.

De dijkzone binnen het plangebied is aangewezen als onderdeel van het Nationaal Landschap De Geldersche Poort. Het gebied behoort tevens tot het, door de provincie aangewezen, waardevolle landschap Ooijpolder en Rijnstrangen. Deze gebieden hebben blijvend belang voor de verstedelijkende samenleving: als identiteitsrijke 'groene contramal' van en in de dynamische stedelijke netwerken, als rust- en ontspanningsruimte, en als leefgebied voor plant en dier.

Voor de waardevolle/ nationale landschappen zijn specifieke kernkwaliteiten omschreven die behouden moeten blijven. Voor de dijkzone van Lingewaard houdt dit in dat waar mogelijk de gave gradiënten van kom-oeverwal-uiterwaard-rivier behouden moet blijven. Het gebied kenmerkt zich door een afwisselend open en kleinschalig landschap met afwisseling van bouwland, grasland en boomgaarden. Het vrije uitzicht vanaf de dijk over het binnendijkse landschap en naar ondermeer de stuwwallen van Nijmegen is eveneens waardevol.

c. EHS

In juli 2009 is de begrenzing van de EHS, zoals opgenomen in de Structuurvisie Gelderland 2005, door Provinciale Staten gewijzigd. In de Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten EHS is vastgelegd wat de belangrijkste waarden van de ehs-gebieden zijn.

Binnen het plangebied is de Linge als ecologische verbindingszone aangeduid en is het Zeegbos deels als ecologische verbindingszone en deels als EHS-Natuur aangeduid. De dijkzone bij Doornenburg maakt eveneens deel uit van de EHS.

De volgende kernkwaliteiten van het rivierengebied zijn van belang voor het plangebied:

- De rivier met zijn bijbehorende dynamiek en morfologie, als bron van natuurlijke processen, en als as van een keten natuurterreinen en natuurlijke cultuurlandschappen in de uiterwaarden en de daarbij behorende bijzondere natuur, zoals rivierduinen, stroomdalgraslanden, natte schraalgraslanden, hardhoutoibos en nevengeulen.
- De relatie tussen open voedselrijke foerageergebieden en rustgebieden (open water) voor overwinterende en doortrekkende ganzen, eenden en andere watervogels.
- De uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren die De Gelderse Poort en het Rijk van Nijmegen herbergen door de centrale ligging in het Europese natuurnetwerk met verbindingen naar de Veluwe en Oostvaardersplassen, het Reichswald en de Eiffel, het bovenstroomse en benedenstroomse (Duitse) rivierengebied en de bosgebieden in het Limburgs-Duitse grensgebied.
- De Nieuwe Hollandse Waterlinie als samenhangend en herkenbaar geheel van moerasgebieden en open (weidevogel)graslanden.
- Het samenhangende geheel van Linge en natuurgebied en landgoederen langs de Linge in het westelijk rivierengebied.
- Het open, grazige en natte karakter van binnen- en buitendijkse weidevogel- en ganzengebieden.

d. Waterberging

In het plangebied dient de bergingscapaciteit van de Linge te worden vergroot. Hier is het streven om water tijdelijk te bergen ten tijde van grote neerslaghoeveelheden.

In het Lingesysteem zijn bij verbreding van watergangen aan de bovenloop functiecombinaties mogelijk met ecologie (ecologische verbindingzones).

De Linge is in het plangebied reeds heringericht ten behoeve van de natte ecologische verbindingzone en de waterberging. Het bestemmingsplan beschermt de mogelijkheid voor waterberging middels de bestemmingen Water en Natuur. Binnen deze bestemmingen wordt het oprichten van nieuwe gebouwen niet toegestaan. Daarnaast geldt voor grondwerkzaamheden (zoals verhogen) en het aanplanten van bosschages binnen de bestemming Natuur een aanlegvergunningstelsel. Hiermee wordt de waterbergende functie van het gebied voldoende gewaarborgd.

e. Hergebruik VAB

Wonen is volgens de provincie een geschikte vorm van (her)gebruik van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied. Mede in het kader van het provinciale woonbeleid verlangt de provincie dat gemeenten de regionale behoefte aan landelijk wonen in het buitengebied in beginsel in vrijgekomen gebouwen in het buitengebied accommoderen.

Het beleid voor VAB-locaties is nader uitgewerkt door de stadsregio (2.3) en de gemeente Lingewaard (2.4).

Belvoir 3

Het provinciale beleid voor cultuurhistorie is vastgelegd in het Belvoir beleid. Belvoir 1 introduceerde de filosofie van 'behoud door ontwikkeling', evenals de vijf hoofddoelstellingen. In Belvoir 2 zijn aan de hand van gebiedsidentiteiten de zogenaamde Belvoirgebieden vastgesteld, inclusief de belangrijkste kernbegrippen. Belvoir 3 richt zich op de uitvoering.

Het plangebied maakt deel uit van het Belvoir-gebied Rivierengebied:

Het Rivierengebied is een doorgangsgebied: dagelijks gaan grote mensenmassa's en enorme goederenstromen over de snelwegen, spoorwegen en rivieren en kanalen. Het Rivierengebied is ook steeds meer een woon- en werkgebied: kernen zijn sterk uitgedijd, langs de autowegen rijgen de bedrijventerreinen zich aaneen. Toch is het op veel plaatsen nog uitgesproken groen. En het Rivierenland is leesbaar: in de directe omgeving van de grote rivieren ziet het er heel anders uit dan op de oeverwallen en weer heel anders dan in de komgronden: dijkzones met vrijwel onbebouwde uiterwaarden, putten en gaten van de klei- en zandwinning en ruige nieuwe natuur, oeverwallen met dichte bebouwing en boomgaarden, en kommen met uitgestrekt grasland en boerderijlinten.

Dit gebied kent een stapeling van historische lagen op de oeverwallen in contrast tot de leegheid van de kommen en als gebied van vechten tegen en werken met het water.

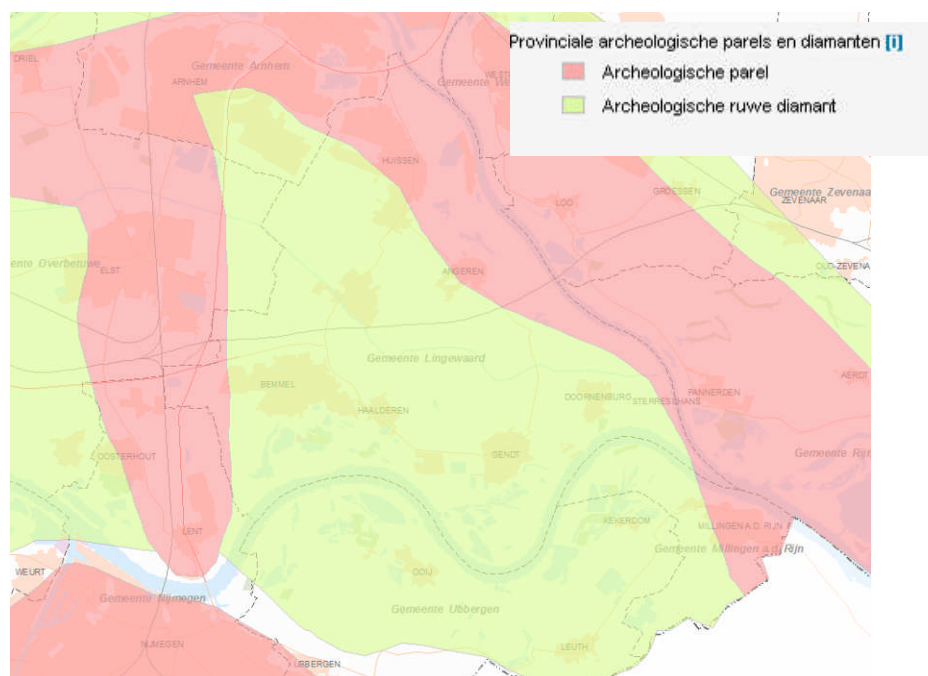
Het rivierenland is in 2016 zo langzamerhand linieland geworden met de ontwikkelde Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) en de voormalige Romeinse rijksgrens (LIMES). Het plangebied maakt deel uit van de Limes.

De provincie geeft aan dat cultuurhistorie en archeologie in ruimtelijke plannen dient te worden opgenomen. In het Provinciaal Beleidskader Archeologie Interim-kader 2009 – 2012 is voor het aspect archeologie het provinciale beleid nader uitgewerkt.

Provinciaal Beleidskader Archeologie Interim-kader 2009 – 2012

In het interim-kader (Provinciaal Beleidskader Archeologie Interim-kader 2009 – 2012) is voor het aspect archeologie aangegeven wat onder het provinciaal belang verstaan moet worden.

In het interim-kader onderscheiden wij 18 pels, gebieden van provinciaal belang en 8 ruwe diamanten, gebieden van potentieel provinciaal belang. Het plangebied maakt deel uit van een pael en een ruwe diamant.

- In de pels is de bescherming van archeologische waarden een provinciaal belang. Hier is het beleid gericht op verantwoord onderzoek, behoud door ontwikkeling en bescherming. Voor die gevallen waar de provinciale belangen ondanks overleg toch worden geschaad, dienen wij een zienswijze in en geven zonodig een reactieve aanwijzing.
- In de ruwe diamanten is sprake van een potentieel provinciaal belang. Hier ligt de verantwoordelijkheid voor archeologisch onderzoek bij de gemeenten.

Ruimtelijke Verordening Gelderland 2010

Op 19 december 2012 is de Ruimtelijke Verordening Gelderland gewijzigd. Met de Ruimtelijke Verordening kan de provincie gemeenten verplichten hun bestemmingsplannen binnen een bepaalde periode aan te passen. De Verordening geeft niet alleen regels over de inhoud van het plan, maar ook over de toelichting of de onderbouwing.

Het Bestemmingsplan Buitengebied zal moeten voldoen aan de regels in de Ruimtelijke Verordening.

a. Glastuinbouw

In de RVG en de herziening van de RVG (ontwerp) zijn regels opgenomen voor de glastuinbouw. Op basis van de structuurvisie glastuinbouw en de daaraan gekoppelde herziening van de verordening zijn inmiddels nieuwe regels vastgesteld. In hoofdstuk 5 wordt het beleid voor de glastuinbouwgebieden nader besproken.

b. Nationale Landschappen, waardevolle landschappen en waardevolle open gebieden

Het landschapsbeleid van de provincie is, wat betreft de gemeente Lingewaard, vertaald in regels voor de waardevolle landschappen, de Nationale Landschappen en de waardevolle open gebieden.

In de verordening zijn regels opgenomen voor de gebieden die tot het Nationale Landschap behoren. De regeling legt vast dat een bestemmingsplan geen bestemmingen mag toestaan die de kernkwaliteiten van het landschap aantasten.

Het ruimtelijk beleid voor waardevolle landschappen is: behouden en versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten. Voor waardevolle open gebieden is de grootschalige openheid de belangrijkste kernkwaliteit. Daarom geldt dat ruimtelijke ingrepen die de openheid aantasten, niet zijn toegestaan.

EHS

In de Verordening zijn regels opgenomen ter bescherming van de waarden in de EHS. Dit betekent dat in de EHS geen bestemmingen zijn toegestaan waardoor kernkwaliteiten van de EHS significant worden aangetast.

In dit bestemmingsplan zijn voor de gebieden die behoren tot de EHS passende bestemmingen opgenomen.

Waar mogelijk is de bestemming natuur opgenomen. Gronden die nog in agrarisch gebruik zijn en in de Ecologische verbindingszone liggen hebben een agrarische bestemming gekregen. Wel is een aanduiding opgenomen waaraan een omgevingsvergunningstelsel is gekoppeld teneinde de ecologische waarden te beschermen.

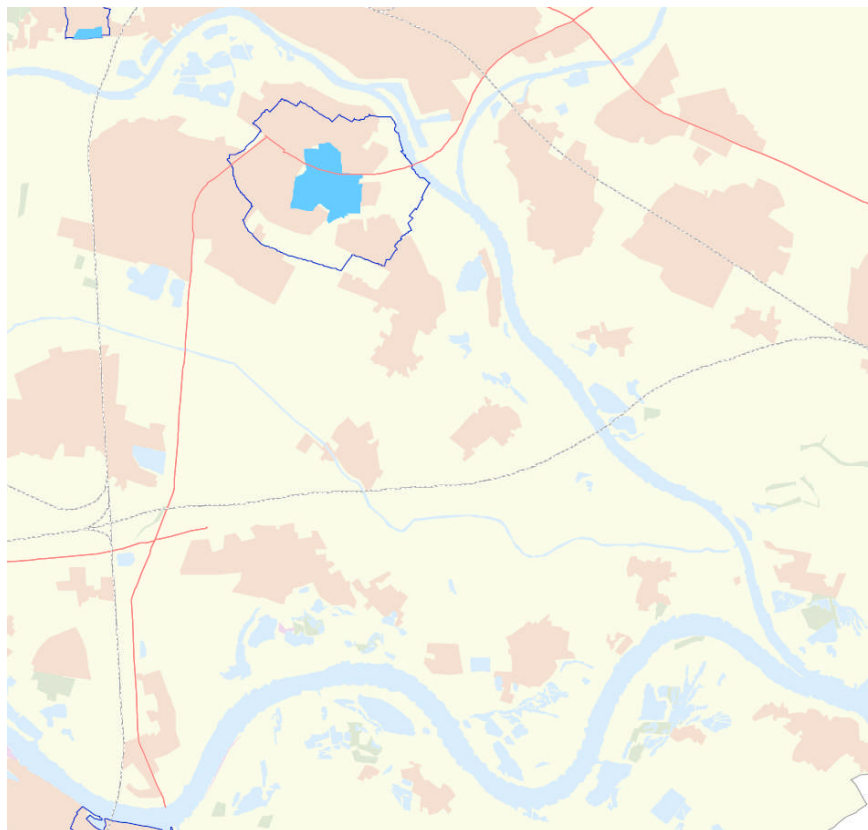

Grondwaterbeschermingsgebied

Het noorden van het plangebied ligt in een grondwaterbeschermingsgebied. Dit is een gebied gelegen rondom een waterwingebied en waar de verblijftijd van het grondwater tot aan de pompputten van het waterbedrijf, niet langer is dan 25 jaar. De verordening bepaalt nieuwe bestemmingen hetzelfde of een lager risico voor het grondwater met zich mee mogen brengen ten opzichte van de vigerende bestemming.

Legenda

- Klarbeek en Verloren Klarbeek
- ▭ Grondwaterbeschermingsgebied
- Waterwingebieden

In voorliggend bestemmingsplan worden de huidige legale activiteiten bestemd. De ontwikkeling van nieuwe niet- agrarische bedrijfsactiviteiten die, conform de VNG- bedrijvenlijst, gepaard kunnen gaan met verontreiniging van de bodem worden in het buitengebied van Lingewaard niet mogelijk gemaakt. Op deze wijze wordt uitgesloten dat activiteiten kunnen worden ontwikkeld die een toegenomen risico inhouden voor het grondwater.

2.3. Regionaal beleid

Regionaal plan 2005-2020

In het regionaal plan heeft het Knooppunt Arnhem – Nijmegen de gemeenschappelijke beleidsambities voor de ontwikkeling van de regio vastgelegd. Het plan kenmerkt zich door een uitvoeringsgericht aanpak: ontwikkelingsplanologie.

In aanvulling op het streekplan 2005 van de provincie zijn de volgende gebieden als waardevol gebied aangeduid:

- Waardevol landschap: gebied ten noorden van Doornenburg
- Waardevol open gebied: open kom Het Broek

In de Ruimtelijke Verordening heeft de provincie vastgelegd dat voor deze gebieden dezelfde bescherming geldt als voor waardevolle landschappen en waardevolle open gebieden die door de provincie zijn aangewezen.

Verder zijn enkele zoekzones landschapsversterking weergegeven. Deze zoekzones liggen allen in en rond de dijkzone. In de als 'Zoekzones landschapversterking' aangeduide gebieden is verspreide nieuwbouw van woningen of kleinschalige woon-/werkcombinaties en buitenplaatsen mogelijk.

Notitie functieveranderingen buitengebied

Deze notitie bevat de regionale beleidsinvulling voor functieverandering van vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen in het buitengebied van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. Het regionale beleid maakt het - in aanvulling op de regeling uit de Structuurvisie Gelderland - binnen alle gebiedstypen mogelijk om bij sloop van alle vrijgekomen bedrijfsgebouwen twee in plaats van één woongebouw te realiseren. Ook wordt het onder voorwaarden mogelijk gemaakt één of twee vrijstaande woningen te realiseren in plaats van woongebouwen.

Reden voor deze aanpak is dat de vraag naar vrijstaande woningen in het buitengebied groot is. De stadsregio kiest er daarom voor om bij vrijkomende bebouwing in het buitengebied niet alleen woningen in de vorm van woongebouwen mogelijk te maken, maar daarnaast ook ruimte te bieden aan het realiseren van vrijstaande woningen.

Als van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt moet nadrukkelijk aandacht besteed worden aan een proportionele invulling van de *verevening*. Verevening is een bijdrage die gevraagd wordt aan de initiatiefnemer tot hergebruik of functieverandering ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de directe omgeving. De bijdrage moet in verhouding staan met de gevolgen van de functieverandering voor de omgeving en de vanuit de nieuwe functie(s) gewenste verbeteringen in omgevingskwaliteit.

De notitie functieveranderingen in het buitengebied is door de gemeente Lingewaard nader uitgewerkt. Het gemeentelijk beleid is beschreven in paragraaf 2.4.

2.4. Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Lingewaard 2012-2022

De gemeente Lingewaard heeft op 31 mei 2012 de Structuurvisie Lingewaard 2012-2022 vastgesteld. Bij vaststelling heeft de gemeenteraad enkele wijzigingen aangebracht.

De structuurvisie is een visie op hoofdlijnen, waarbij het integraal en duurzaam ontwikkelen van de verschillende opgaven centraal staat.

In de structuurvisie worden de visie en ambities uiteengezet en aangevuld met de hieruit voortvloeiende opgaven. De visie beslaat een tijdshorizon tot 2020 met een doorkijk naar 2030.

Centraal in de visie staat de rol van de gemeente als groene gemeente tussen de twee steden Arnhem en Nijmegen. Met deze positie wil de gemeente zorgvuldig omgaan. De ligging biedt kansen voor ontwikkeling, zoals de ontwikkeling van de mobiliteit en netwerken, waaronder de A15. De nabijheid van de steden maakt het ook mogelijk om vanuit Lingewaard gebruik te maken van de voorzieningen van de stad. Daarnaast heeft de gemeente Lingewaard de ambitie een duurzame gemeente te zijn. Gemeente Lingewaard heeft een aantal ambities om een toekomstbestendige gemeente te zijn. Deze duurzame ambities zijn gericht op:

- efficiënt ruimtegebruik
- klimaat en energie
- leesbaar en herkenbaar landschap
- waterbeheer
- bereikbaarheid
- woningbouw
- werkgelegenheid
- recreatie

Op basis van de visie zijn verschillende opgaven benoemd. Voor het buitengebied van de gemeente zijn de volgende relevante opgaven benoemd:

- a. Concentreren van de glastuinbouwgebieden
- b. Waterberging
- c. Meewerken aan de verbreding van de landbouw
- d. Landschap, recreatie en economie met elkaar verbinden
- e. Ontwikkeling van de dijkzone als authentiek en cultuurhistorisch bepalend landschap

Ad a) Een belangrijke opgave is de concentratie van glastuinbouwbedrijven tussen Bemmelen en Huissen. Hier moeten de economische toekomstmogelijkheden worden versterkt voor de glastuinbouwsector. Vastgesteld wordt dat het onwaarschijnlijk is dat het reservegebied glastuinbouw Kamervoorde in de komende tijd ontwikkeld wordt. Wel zal dit gebied als zoekzone voor de glastuinbouw blijven gelden.

Ad b) Door een toenemende verstedelijking en het huidige stedelijk gebied is er te weinig ruimte voor waterberging aanwezig. In het waterplan van de gemeente zijn enkele opties voor waterberging aangegeven. Ondermeer zijn enkele retentiegebieden in het buitengebied, langs de rand van de kern aangewezen. Bij toekomstige uitbreiding van de kernen dient in deze gebieden waterberging te worden gerealiseerd. In het bestemmingsplan is waterberging binnen de agrarische bestemming toegestaan.

Ad c) De structuurvisie heeft als doel de verbrede landbouw (zoals de verkoop van streekproducten of zorgboerderijen) te stimuleren. In het bestemmingsplan zou dit gefaciliteerd moeten worden. Bijvoorbeeld door bij agrarische percelen en gebouwen flexibeler om te gaan met bouw- en gebruiksregels ten behoeve van de verbrede landbouw, landschap en recreatie. Hierdoor kan bij deze agrarische bedrijven beter worden ingespeeld op het veranderende buitengebied. Initiatieven die ondersteunend zijn aan landschappelijke en recreatieve doelstellingen zouden gefaciliteerd moeten worden, ook in het bestemmingsplan.

Ad d) Rond Doornenburg zijn goede recreatieve mogelijkheden, met de aanwezigheid van het kasteel, fort Pannerden en de uitzichten op de grote rivieren. Om deze mogelijkheden te benutten dient een integraal plan voor de omgeving van Doornenburg te worden opgezet waarin landschap, recreatie en economie met elkaar worden verbonden.

Ad e) Voor ontwikkelingen rond de dijkzone zal cultuurhistorie het uitgangspunt moeten vormen. Voor de oeverwallen en de komgronden zou cultuurhistorie bij ontwikkelingen een inspiratiebron kunnen vormen.

Bufferzone rondom Angeren

Rondom de kern Angeren is een bufferzone opgenomen, waarbinnen geen nieuwe glastuinbouwkassen mogen worden opgericht. Tussen de Kampsestraat en de Kamervoort was reeds een bufferzone van 250 m opgenomen in het bestemmingsplan. Ten noorden van de Kamervoort is de bufferzone bij de vaststelling van de Structuurvisie vergroot. Deze zone is op de verbeelding opgenomen.

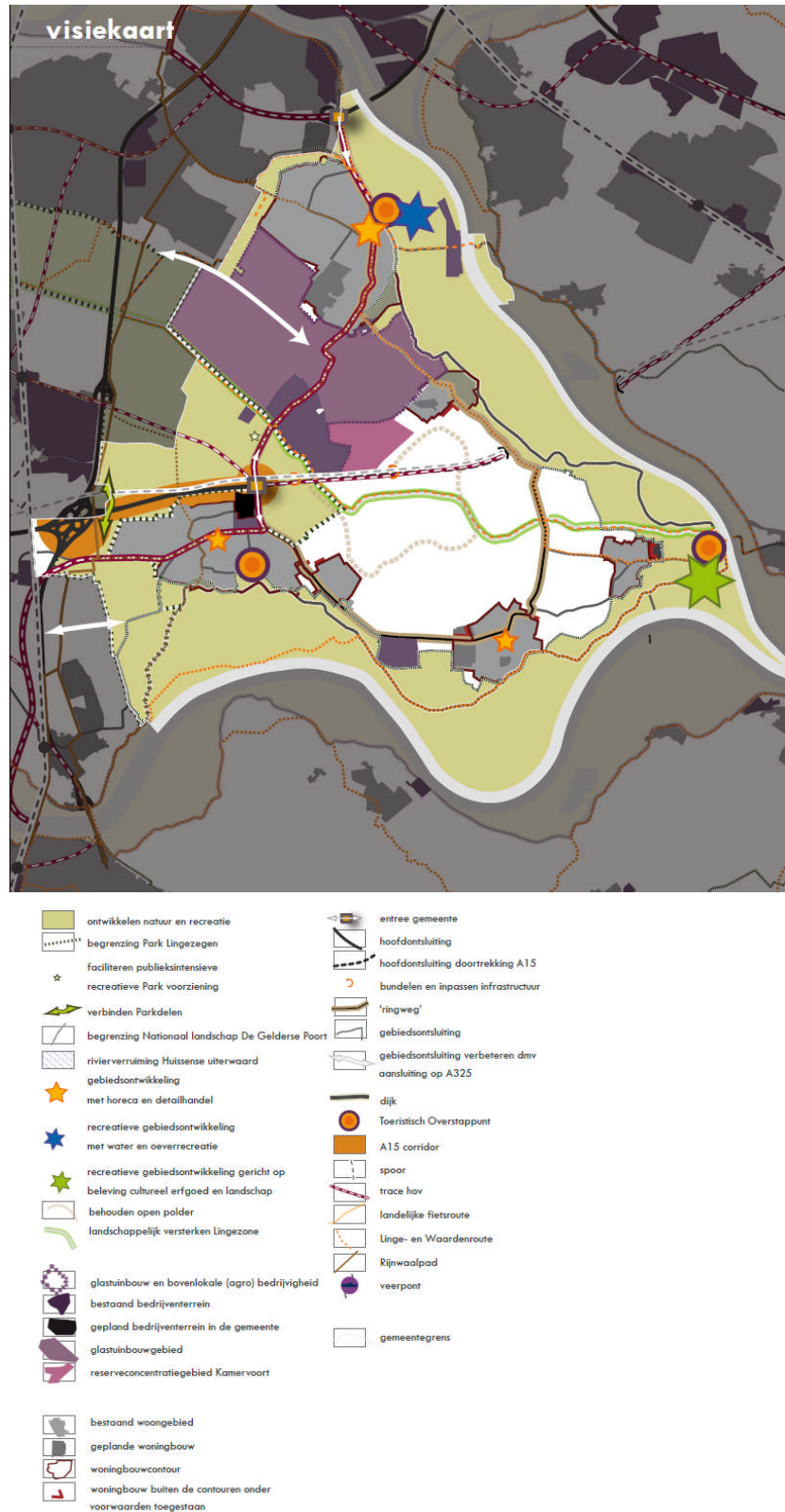
In de nieuwe bufferzone zijn twee glastuinbouwbedrijven gelegen. Deze twee bedrijven mogen op grond van het gemeentelijk beleid niet (substantieel) uitbreiden buiten het bouwvlak. Dit is in de regels vastgelegd.

Reserveconcentratiegebied glastuinbouw:

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de structuurvisie gesteld dat glastuinbouwbedrijven in het reserveconcentratiegebied de mogelijkheid tot uitbreiding moeten krijgen. Dit ondanks het feit dat bedrijven in dit gebied volgens het provinciale beleid slechts 20% mogen uitbreiden. De gemeenteraad is van oordeel dat het niet valt te onderbouwen dat een glastuinbouwbedrijf in een reserveconcentratiegebied niet mag uitbreiden. Door een toekomstige uitbreiding te beperken tot 20% worden de bedrijven feitelijk op slot gezet. Dit is strijdig met de aanduiding concentratiegebied.

In het gebied bevinden zich twee glastuinbouwbedrijven, waarvan er één plannen tot uitbreiding heeft. Om recht te doen aan het standpunt van de gemeenteraad is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het bestemmingsplan om een uitbreiding van deze bedrijven mogelijk te maken. De Ruimtelijke verordening Gelderland biedt de mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden ontheffing te vragen. Een dergelijke ontheffing mag echter niet in een wijzigingsbevoegdheid worden

verwerkt, aangezien de uitvoering van de wijzigingsbevoegdheid dan afhankelijk wordt gesteld van een ander bestuursorgaan (GS) dan het college dat beslist over de wijzigingsbevoegdheid.

Dijk als as van ontwikkeling

Het rapport 'Dijk als as van ontwikkeling- economische kansen voor het cultuurlandschap van de gemeente Lingewaard' geeft een visie op de ontwikkeling van de dijkzone, gebaseerd op de cultuurhistorie van deze zone. Het project vloeit voort uit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) van Lingewaard. Het LOP rekent de dijk tot de landschappelijke kwaliteiten, die de gemeente uniek maken. De dijklinten die Lingewaard al sinds jaar en dag omgeven, blijken cultuurhistorisch, landschappelijk en recreatief van uitzonderlijke waarde.

Het doel van het rapport is om de cultuurhistorische waarde van de dijkzone te belichten en om nieuwe economische dragers te vinden voor versterking van de kernkwaliteiten van Lingewaards rivierenlandschap. Er wordt aandacht besteedt aan de kansen op het vlak van toerisme en recreatie.

Voor het bestemmingsplan is relevant dat het rivierenlandschap, de structuur van de oeverwallen, de dijkzone en de komgebieden het uitgangspunt moeten vormen voor de vraag welke ontwikkelingen, zoals functieverandering maar ook de ontwikkeling van agrarische bedrijven, toelaatbaar zijn. In het Bestemmingsplan Buitengebied is in de gebiedsbestemming aangesloten op de indeling in landschapstypes. De ontwikkelingsmogelijkheden zijn afgestemd op de landschapstypen.

Toepassing regionaal beleid voor functiewijziging in het buitengebied

De gemeente Lingewaard heeft in de notitie "Toepassing regionaal beleid voor functiewijziging in het buitengebied" een eigen invulling gegeven aan het regionale beleid ten aanzien van functieveranderingen. In de nota wordt ondermeer aangegeven in welke gebieden al dan niet woningbouw in het kader van dit beleid is toegestaan.

Beperkingen ten aanzien van de bouw van woningen gelden in:

- Het open komgebied langs de Linge
- De zoekzone glastuinbouw bij Gendt
- Glastuinbouwconcentratiegebied (uitgezonderd de extensiveringsgebieden)
- Reserveringsgebied Kamervoor

In deze gebieden wordt wel medewerking verleend aan de sloop van stallen, maar niet aan de terugbouw van woningen op de betreffende locatie. In het geval van de reconstructiegebieden glastuinbouw gelden specifieke regels voor functieverandering. Deze regels worden besproken in hoofdstuk 4.3.

De notitie zal worden vertaald in de regeling van het Bestemmingsplan Buitengebied.

Beleidsplan Recreatie en Toerisme

Dit beleidsplan bevat het geactualiseerde recreatieve beleid voor de periode 2009-2015. Het beleidsplan recreatie en toerisme geldt als een visiedocument.

De gemeente Lingewaard zet met deze visie in op het versterken van de sector recreatie en toerisme. De gemeente wil een toename van de bezoekersaantallen (recreanten en toeristen), een toename van hun bestedingen en een groei van de werkgelegenheid in de sector recreatie en toerisme bewerkstelligen.

Doornenburg

Het gebied rond de kern Doornenburg vormt de toeristisch-recreatieve parel van Lingewaard. In relatieve nabijheid van elkaar liggen hier kasteel Doornenburg, Fort Pannerden, de aanlegsteiger voor cruiseschepen c.q. rondvaartboten, twee (recreatief aantrekkelijke) pontjes, en mooie uiterwaarden. Momenteel vindt in Fort Pannerden een cascorestauratie plaats waarbij het fort in zijn bouwkundige staat van de 2^e Wereldoorlog wordt teruggebracht. Binnenkort krijgt het fort een nadere invulling die zich vooral richt op de museale en informatieve functie die het fort in de toekomst kan vervullen. In combinatie met een geplande kleinschalige horeca vormt het fort een aantrekkelijk informatieve en toeristisch-recreatieve locatie in de regio.

Door de omgeving van Doornenburg integraal te ontwikkelen kan de recreatieve waarde van dit gebied worden versterkt.

Plattelandsvernieuwing

De gemeente Lingewaard wil ontwikkelingsruimte bieden voor toeristisch-recreatieve en aanverwante ontwikkelingen bij agrariërs. Gedacht kan worden aan onder meer theetuinen, educatieve bedrijven, landwinkels en routes over boerenland maar ook kleinschalige verblijfsrecreatieve functies. Het voortbestaan van de agrarische bedrijven is van belang voor het in tact blijven van het deels karakteristieke landschap in de gemeente. Hun rol voor natuur- en landschapsbeheer is zeer belangrijk. De gemeente ontwikkelt de agrotouristische producten niet zelf, maar wil ideeën van ondernemers hiervoor positief benaderen.

Kadernota verblijfsrecreatie Lingewaard

Het doel van de kadernota verblijfsrecreatie is een beleids- en toetsingskader te bieden voor verblijfsrecreatieve ontwikkelingen binnen de gemeente Lingewaard. In de kadernota worden recreatieve, landschappelijke, ecologische en milieukundige belangen tegen elkaar afgewogen en wordt duidelijkheid geboden ten aanzien van de (ruimtelijke) ontwikkelingsmogelijkheden en -beperkingen voor diverse vormen van verblijfsrecreatie in de gemeente Lingewaard.

Met name kleinschalige verblijfsrecreatieve initiatieven zijn in de gemeente Lingewaard gewenst. Uiteindelijk moet een gedifferentieerd en onderscheidend aanbod van verblijfsrecreatie ontstaan.

De ontwikkeling van de verblijfsrecreatieve mogelijkheden moet worden afgestemd op de ruimtelijke dimensie. In de kadernota is per gebied, de uiterwaarden, de komgronden, het glastuinbouwgebied, de kernen en het overige deel van de oeverwallen aangegeven welke mogelijkheden er zijn. Voor het plangebied is het beleid voor de komgronden, glastuinbouwgebieden en de oeverwallen (inclusief dijkzone) relevant.

Komgronden

Het agrarisch gebruik is bepalend voor de landschappelijke waarden van de komgronden. Om deze waarden te behouden, worden nieuwe initiatieven voor kamperen bij agrarische bedrijven gestimuleerd. Bed & Breakfast wordt enkel toegestaan in bestaande bebouwing. In sommige gevallen is ook nieuwbouw na slopen mogelijk.

Glastuinbouwgebied

Het glastuinbouwgebied is aantrekkelijk voor fiets- en wandelpubliek. Dit gebied is echter niet geschikt voor verblijfsrecreatie.

Overig deel oeverwallen

Op de oeverwallen zijn alle vormen van kleinschalige verblijfsrecreatie mogelijk.

De kadernota verblijfsrecreatie is vertaald in het bestemmingplan Buitengebied, door binnenplans ontwikkelingsmogelijkheden voor kleinschalige recreatie op te nemen. Opgemerkt wordt dat het aantal bedrijven in de komgronden erg beperkt is.

Landschapsontwikkelingsplan Lingewaard

Het landschapsontwikkelingsplan (kortweg LOP) uit 2005 is de opvolger van de 'oude' Landschapsbeleidsplannen. In het LOP is het landschapsbeleid voor het buitengebied van de vastgelegd en zijn projecten benoemd.

De visie is gebaseerd op het benadrukken van de landschappelijke patronen van het rivierenlandschap met het onderscheid tussen kommen, oeverwallen en uiterwaarden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling een tweedeling in het landschap te krijgen met een stedelijk deel en een landelijk deel.

De hoofdeenheden uit de visiekaart zijn:

- Ontwikkeling centraal komgebied.
- Herontdekken historische identiteit oeverwallen.
- Kwalitatieve ontwikkeling dijkzone.
- Versterking robuust natuurlandschap uiterwaarden.
- Inpassing autonome ontwikkelingen.

Het behoud van de openheid van de komgebieden is één doel.

Daarnaast dient de afwisseling en het versterken de kleinschaligheid van de oeverwallen. Daarnaast dient voorkomen te worden dat de kernen aan elkaar groeien.

2.5. Notitie nieuwe economische dragers

In de Notitie nieuwe economische dragers worden voorbeelden en ontwikkelingsrichtingen aangedragen voor de economische ontwikkelingen in het buitengebied. Naar aanleiding hiervan wordt nagegaan welke mogelijkheden er in het buitengebied van Lingewaard zijn voor een verbreding van de lokale economie.

Geconcludeerd wordt dat sectoren als wellness, creatieve industrie, vervoers-en distributiecentrum, zorgeconomie in de breedste zin kansrijke sectoren zijn voor de lokale economie. Ze zijn tegelijkertijd lokaal onvoldoende ontwikkeld om als eigenstandige sectoren de doorslaggevende rol te spelen in de economische toekomst van Lingewaard.

In het bestemmingsplan wordt mogelijkheid geboden aan de ontwikkeling van agrarische en niet-agrarische nevenactiviteiten. Op deze wijze worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden voor nieuwe economische dragers.

3. GEBIEDSKARAKTERISTIEK

De ruimtelijke hoofdstructuur van het buitengebied van Lingewaard is het resultaat van de voortdurende wisselwerking tussen het natuurlijke milieu en de talloze menselijke ingrepen. In eerste instantie is de abiotische factor (geomorfologie, bodem en water) bepalend geweest, daarna heeft de mens steeds sterker zijn stempel op het landschap gedrukt. In dit hoofdstuk wordt de in de loop der jaren ontstane ruimtelijke karakteristiek (de duurzame onderlegger) en het huidig gebruik van het landschap beschreven.

3.1. De duurzame onderlegger

Bodem / geomorfologie

In het plangebied is aan de bodem de opbouw van het rivierengebied herkenbaar, bestaande uit uiterwaarden, oeverwallen en lager gelegen komgronden. Als een rivier buiten zijn oever treedt werd naast de bedding een afzetting van lichte klei en zavel gevormd (de oeverwal) en werden verderop, waar de stroomsnelheid lager was, de kleideeltjes afgezet (de kom). Op de bodemkaart zijn de komgebieden herkenbaar als zware klei, de oeverwallen als zavel en de overgang tussen beide als zware zavel / lichte klei. Klei is meer klinkgevoelig, waardoor de oeverwallen hoger liggen dan de landinwaarts gelegen kommen.

Hydrologie

De komgronden en een zone ten noorden van Doornenburg kennen een Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand van 40- 80 cm onder maaiveld. Hier kan beperkt kwel voorkomen. De oeverwalgronden hebben een lagere grondwaterstand, 80-120 cm onder maaiveld. Op de oeverwallen vindt juist infiltratie van regenwater plaats.

De waterafvoer in het plangebied vindt plaats via de Linge. Deze waterloop, loopt door de laagste delen van het plangebied en voert het water in westelijke richting af. Een inlaat boven Doornenburg, biedt de mogelijkheid om in tijden van droogte, water aan te voeren.

De Linge in het open komgebied

Het watersysteem wordt nader beschreven in het hoofdstuk 7 Bestemmingsregeling Water.

Aardkundige waarden

Gebieden met aardkundige waarden zijn gebieden, waar de bodem, ondergrond en reliëf zulke kenmerkende of bijzondere kwaliteiten van regionaal belang bevatten, dat de provincie er extra aandacht voor vraagt. Deze kwaliteiten hangen samen met de cultuurhistorische en landschapsvisuele verschijnselen.

Uitsnede kaart aardkundige waarden (bron bodematlas Gelderland)

In het plangebied komen in een tweetal gebieden aardkundige kwaliteiten voor, zie bovenstaande kaart. Het betreft, in het noorden, een gebied waar een dijkdoorbraak bij Angeren in het landschap zichtbaar is. Het zuidelijk gelegen gebied betreft de stroomrug Flieren. Dit is de enige stroomrug waarvan het Romeinse niveau niet is aangetast door de rivieren, ooivaaggronden en tuineerdgronden.

De oeverwallen

Landschap

Het betreft een jong rivierkleilandschap met oeverwallen en kommen. Op basis van de ontstaansgeschiedenis zijn drie landschapstypen te onderscheiden.

Oeverwallen

De hogere en drogere ligging van de oeverwallen maakte dit gebied geschikt voor bewoning. Net als op de dijkzone is op de oeverwallen veel bebouwing terug te vinden. De bodem is daarnaast zeer geschikt voor verschillende vormen van landbouw, waaronder fruitteelt. Dit heeft geresulteerd in een kleinschalig landschap waar akkerbouw, fruitteelt en andere activiteiten (kassen, wonen, bedrijvigheid) elkaar afwisselen.

Dijkzone

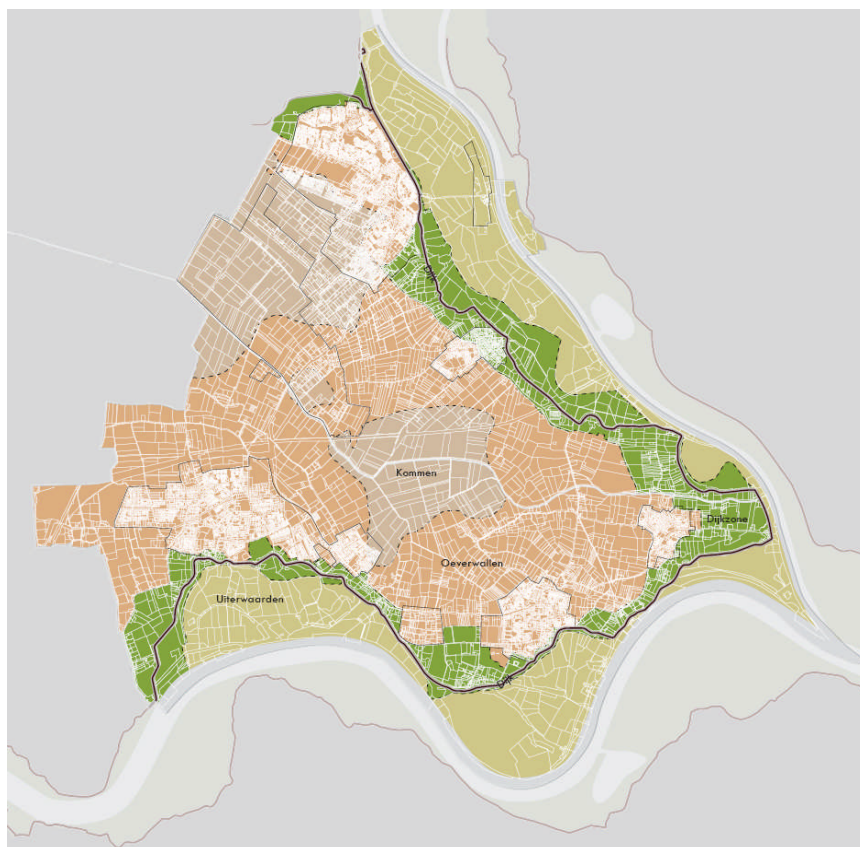
De dijken zijn belangrijke lijnen waar de ontwikkeling van de gemeente grotendeels langs heeft plaatsgevonden. De historie en de opbouw van het landschap is rond de dijken goed te beleven. Hier zijn de grote rivieren te zien en wordt een uitzicht geboden op het binnendijkse gebied. Dat de historie en het ontstaan van het rivierenlandschap hier goed leesbaar zijn, is een belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarde.

De open komgronden

Komgronden

De kommen zijn, door hun lage en nattere ligging, van oudsher ongeschikt om te wonen. Daarnaast was de zware klei minder geschikt om te gebruiken als landbouwgrond. Deze gronden zijn pas in een later stadium ontgonnen en werden gebruikt als weidegrond. In de kommen is nog steeds minder bebouwing aanwezig. Doordat de grond minder geschikt is voor opgaande beplanting en doordat de verkaveling hier grootschalig is, is er sprake van een open landschap.

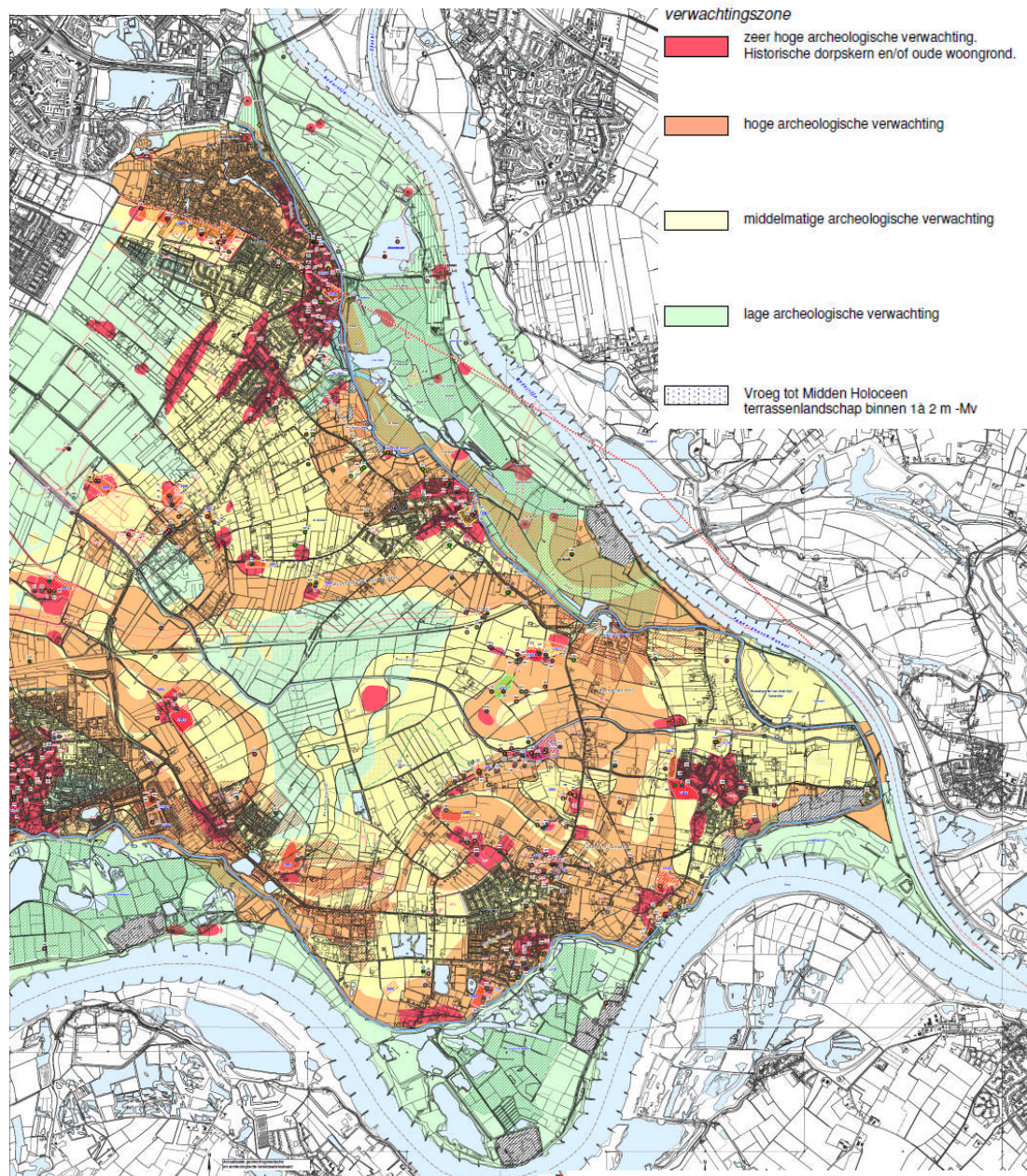

Landschapstypen in kaart (bron: Dijkvisie: de dijk als as van ontwikkeling)

Archeologie

In de bodem kunnen sporen aanwezig zijn van historische en prehistorische vormen van bewoning en gebruik. Deze sporen vormen het bodemarchief. Het is gewenst om archeologische vondsten zo veel mogelijk te bewaren.

Door RAAP is voor de gemeente Lingewaard onderzocht welke archeologische waardes in de gemeente verwacht worden. Hierbij is Lingewaard ingedeeld in gebieden met een zeer hoge, een hoge, een middelmatige en een lage verwachtingswaarde. Daarnaast zijn er locaties opgenomen, waar reeds archeologische vondsten zijn gedaan.

Cultuurhistorie

Reeds in de Romeinse tijd was het gebied bewoond. Bedijking van de rivieren vond plaats vanaf de 12^e eeuw. Vóór de aanwezigheid van de dijken vormden de oeverwallen de enige gebieden die droog bleven bij hoog water. Naar verloop van tijd ontstond een aaneengesloten ring van dijken en zijn de rivierdijken steeds verder verhoogd en verstevigd. In de Middeleeuwen woonde men uitsluitend op de hoogste delen van de stroomruggen. Hier zijn de dorpskernen en akkers ontstaan. Later verspreidde de bewoning zich ook naar de lagere delen. De late Middeleeuwen worden gekenmerkt door de ontginning van de komgronden.

De ontwikkeling van de menselijke activiteiten in samenspraak en vaak ook in strijd met het water, vormt een belangrijk aspect van de cultuurhistorie van Lingewaard.

De vele doorbraakkolken of wielen, illustreren de strijd van de mens tegen het water en het belang van de rivieren voor de mens. De dijkdoorbraken vormden destijds een grote bedreiging. Anderzijds ontstonden door de wielen gebieden met zogeheten overslaggronden. Deze overslaggronden waren bij uitstek geschikt om er te wonen en bijvoorbeeld voor de aanleg van boomgaarden. Met name op deze gronden ontstonden ook de tuinderijen en de tabaksteelt.

Naast de ontwikkeling van het landschap en de landbouw, zijn de rivieren ook de reden waarom Fort Pannerden en Kasteel Doornenburg zijn opgericht. Deze bouwwerken vertellen het verhaal van de rivier als militair strategisch punt.

Ecologie

De ecologische waarden van het plangebied zijn gebaseerd op het natuurbeheerplan Gelderland 2012. De uiterwaarden vormen de belangrijkste natuurgebieden binnen de gemeente Lingewaard. Deze gebieden zijn ondermeer van belang als leefgebied van weidevogels en ganzen. De ecologische waarde van het overige buitengebied is beperkt. De hoogstamboomgaarden zijn landschappelijk en ecologisch wel van waarde.

De ecologische waarden in het plangebied zijn geconcentreerd in de kleinere natuurgebieden rond Huissen (Zeegbos en dijkzone) en in de dijkzone en rond het kasteel bij Doornenburg. Het gebied bij Huissen betreft met name bos. De natuur rond Doornenburg bestaat uit waardevol grasland.

- Weidevogelgebied
- Ganzenfourageergebied
- Zoete Plas
- Kruiden- en faunarijk grasland
- Haagbeuken- en essenbos
- Dennen-, eiken- en beukenbos
- Droog bos met productie
- Vochtig bos met productie
- Botanisch waardevol grasland
- Hoogstamboomgaard
- Nog om te vormen naar natuur
- Haagbeuken- en essenbos
- Dennen-, eiken- en beukenbos

Ecologische waarden rond het Zeegbos (ambitiekaart Natuurbeheerplan Gelderland 2012)

Ecologische waarden in de omgeving van Doornenburg (ambitiekaart Natuurbeheerplan Gelderland 2012)

3.2. Sociaal- economisch landgebruik

Landbouw

Van oudsher zijn de tuinbouw en de fruitteelt een belangrijke agrarische sectoren. De grond op de oeverwallen is bij uitstek geschikt voor deze vormen van landbouw. In de loop der jaren zijn veel tuinbouwbedrijven omgevormd tot glastuinbouwbedrijven. Veel hoogstamboomgaarden zijn verdwenen en het belang van de fruitteelt is afgenomen. In het plangebied zijn nog wel diverse fruitteeltbedrijven aanwezig.

De glastuinbouw is inmiddels de belangrijkste agrarische sector in het plangebied. Met name in het gebied Angeren-Huissen, maar ook rond Gendt zijn veel kassen aanwezig.

Verder is de intensieve veehouderij, en dan met name de varkenshouderij, op de oeverwallen rond Angeren en Gendt als bedrijfstype aanwezig. De lager gelegen komgronden bestaan zowel uit akkers als weidegronden. Het aantal bedrijven dat zich in de gemeente met akkerbouw bezig houdt is echter beperkt.

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de aantallen agrarische bedrijven per sector in het plangebied.

glastuinbouw	136
grondgebonden	93
Intensieve veehouderij	45

Glastuinbouw

Zoals aangegeven neemt de glastuinbouw een belangrijke rol in het buitengebied van Lingewaard. De tuinbouwsector in Oost Betuwe biedt werkgelegenheid aan ruim 2.200 personen en realiseert jaarlijks circa € 60 miljoen aan toegevoegde waarde. Inclusief afnemers en toeleveranciers is dat € 90 miljoen. De tuinbouwsector vormt daarmee minimaal 7% van de Oost Betuwse economie.

Glastuinbouw in Lingewaard

Het is de verwachting dat deze sector zich in Lingewaard in de toekomst sterk zal gaan ontwikkelen. Vanwege de ontwikkelingen uit de markt, waarbij grootschaligere vormen van glastuinbouw vereist worden, is het gewenst ruimte te bieden voor uitbreiding van bedrijven. Dat wil zeggen dat tuinders met behulp van de herinrichting van het gebied hun bedrijf kunnen vergroten, ofwel dat grotere nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen.

Recreatie

Lingewaard is voor de recreant aantrekkelijk vanwege de weidsheid van het rivierenlandschap. Vanaf de dijk is deze weidsheid goed beleefbaar en zijn de rivieren die langs de gemeente stromen goed zichtbaar. Vanaf de dijk is niet alleen het water zelf te bewonderen maar ook de historische invloed van het water op het bebouwde land. Dichtbij het punt waar de Rijn zich splitst in de Waal en het Pannerdensch Kanaal bevinden zich drie historische locaties, namelijk: Fort Pannerden, de trekpleister Kasteel Doornenburg en de Sterrenschans.

Recreatie neemt in de economie van Lingewaard een beperkte rol in. Zo zijn er slechts enkele verblijfsrecreatieve mogelijkheden. Er is in het plangebied één camping aanwezig. Daarnaast zijn er bed and breakfastgelegenheden aanwezig en is de mogelijkheid tot kamperen bij de boer.

De ontwikkelingen in en rond Lingewaard, zoals de Waalsprong, de ontwikkeling van Arnhem-Zuid en Park Lingezegen, zorgen mogelijk voor een toenemende behoefte aan dagrecreatieve activiteiten in het gebied.

Overige niet-agrarische bedrijvigheid

Het plangebied huisvest een aanzienlijk aantal niet-agrarische bedrijven. Sommige bedrijven zijn verwant aan de agrarische sector of gebonden aan het buitengebied waaronder bijvoorbeeld loonwerk- of veehandelbedrijven. Andere bedrijven hebben geen functionele relatie met het buitengebied zoals garage- of transportbedrijf.

De meeste niet-agrarische bedrijven in het buitengebied zijn ontstaan vanuit een agrarisch bedrijf of als aanverwante activiteit of vormen een nevenactiviteit bij een bestaand agrarisch bedrijf omdat alleen agrarische activiteiten niet meer rendabel waren.

Wonen

De oeverwallen en de dijkzones werden van oudsher al bewoond door boeren en burgers. De komgronden zijn slechts zeer beperkt bebouwd. Burgerwoningen komen daar niet voor.

De laatste jaren hebben op de oeverwallen en in de dijkzone veel boerderijen hun agrarische functie verloren en zijn deze getransformeerd tot burgerwoning.

Deze gebieden zijn inmiddels grotendeels getransformeerd van een overwegend agrarisch landschap naar een woonlandschap.

4. BELEIDSVISIE BUITENGEBIED

Het streven naar duurzaamheid is een belangrijk doel voor dit bestemmingsplan. Dit wordt in dit hoofdstuk nader uitgewerkt. Op basis van dit streven en het beleid en de gebiedskwaliteiten worden gebiedsbestemmingen geformuleerd. Vanwege het belang van de ontwikkelingen in het glastuinbouwgebied, wordt het beleid voor dit gebied nader uitgewerkt. Specifieke regelingen ten aanzien van detailbestemmingen (zoals landbouw en wonen) worden in de navolgende hoofdstukken toegelicht.

4.1. Duurzaamheid

Duurzaamheid houdt in dat de keuzes die gemaakt worden ook op lange termijn bijdragen aan een gezonde leef- en werkomgeving. Het begrip duurzaamheid kan worden vertaald in de volgende thema's *profit*, *planet* en *people*. De doorvertaling van deze duurzaamheidsthema's richten zich op een economische (profit), ecologische (planet) en sociaalmaatschappelijke (people) ontwikkeling. Uitgangspunt voor een duurzame ontwikkeling is dat de drie thema's people, planet en profit met elkaar in balans te zijn.

Gemeentelijk ruimtelijke ordeningsbeleid

Het bestemmingsplan vormt een onderdeel van het gemeentelijk ruimtelijke ordeningsbeleid waarmee de door de gemeente gewenste duurzaamheid wordt nagestreefd.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument om **ontwikkelingen** te faciliteren en belangrijke **waarden** te beschermen.

Ontwikkelingen zullen met name voortvloeien uit de economische en sociaal-maatschappelijke wensen van mensen. Dit zijn de thema's met een hogere dynamiek.

De waarden die beschermd moeten worden zullen vooral betrekking hebben op het thema 'planet', in het voorgaande hoofdstuk omschreven als de duurzame onderlegger. Dit zijn waarden met een lage dynamiek en die, als ze verloren gaan, moeilijk kunnen worden hersteld.

Een uitwerking van het begrip duurzaamheid heeft in het bestemmingsplan vorm gekregen door de afweging die gemaakt is tussen de geboden ontwikkelingsmogelijkheden en bescherming van de waarden van de duurzame onderlegger.

Een belangrijke uitwerking van het duurzaamheidsaspect is het streven naar **ruimtelijke kwaliteit**. Ruimtelijke kwaliteit kent de volgende benaderingen:

- wat zie ik? (feitelijke fysieke ruimtelijke kwaliteit),
- hoe ervaar ik het? (belevingswaarde),
- wat heb ik eraan? (ruimte als gebruikswaarde) en
- wat doen we voor de volgende generatie? (toekomstwaarde).

Ruimtelijke kwaliteit wordt nagestreefd door voorwaarden te verbinden aan nieuwe ontwikkelingen. Landschappelijke en architectonische inpassing is hiervoor een belangrijke voorwaarde.

Strategieën

De duurzame ambitie van de gemeente kan op verschillende manieren in het bestemmingsplan worden nagestreefd. De bandbreedte van de keuzemogelijkheden wordt hier kort toegelicht aan de hand van een tabel en enkele concrete voorbeelden. De keuze van de gemeente hoe zij de verhoudingen tussen people, planet en profit zien is leidend voor de toepassing en uitwerking van de strategieën.

De bandbreedte van de mogelijke strategieën is bepaald op basis van het onderscheid tussen conserverende en ontwikkelingsgerichte plannen en het schaalniveau waarop duurzaamheid wordt nagestreefd.

Conserverend

Een keuze voor een conserverende strategie houdt in dat het beleid zich richt op het handhaven en eventueel versterken van de bestaande waarden. De 'duurzame' waarden die reeds in het gebied aanwezig zijn vormen het toetsingskader voor het al dan niet toestaan van nieuwe ontwikkelingen. Om de waarden te behouden worden ontwikkelingen die de betreffende waarden aantasten niet toegestaan.

Ontwikkelingsgericht

Een plan dat ontwikkelingsgericht is heeft als doel dat de ontwikkelingen, die worden toegestaan op een zo duurzaam mogelijke wijze worden uitgevoerd. Deze ontwikkelingen zouden het aantasten van waarden op een specifieke locatie tot gevolg kunnen hebben, bijvoorbeeld als gevolg van versterking of een toename in verkeer. Indien dit het geval is, zal moeten worden aangetoond dat de ontwikkeling desondanks gewenst is omdat de ontwikkeling bijdraagt aan de duurzame kwaliteit in de gemeente Lingewaard als geheel. Een voorbeeld hiervan is de oprichting van een mestvergistingsinstallatie. Een dergelijke ingreep kan lokaal een verslechtering betekenen van de landschappelijke en milieuwaarden. Echter, middels de bijdrage aan een duurzame energievoorziening zorgt de ontwikkeling op een groter schaalniveau voor een verbetering van de kwaliteiten.

Gemeentelijk niveau

Uitgangspunt voor het beleid kan zijn dat alle ontwikkelingen in de gemeente, gezamenlijk bijdragen aan de duurzame doelstellingen. Dit houdt in dat op een gemeentelijk niveau wordt afgewogen waar economische, sociaal-maatschappelijke of ecologische aspecten voorrang krijgen. Er kan bijvoorbeeld worden gekozen voor een zonering waarbij onderscheid wordt gemaakt in gebieden waar een hoge dynamiek is toegestaan en gebieden waar gericht wordt op behoud en versterking van de meer statische ecologische waarden. Op deze manier worden negatieve effecten geconcentreerd en kan elders een kwaliteitswinst worden behaald.

Een dergelijke aanpak vergt een goede 'monitoring' van de gemeente om zorg te dragen dat alle duurzaamheidsaspecten worden ontwikkeld.

Perceelsniveau

Een ander uitgangspunt is dat elke ontwikkeling binnen zijn eigen perceelsgrenzen dan wel binnen een bepaalde zone of deelgebied, een netto verbetering (of gelijkblijvende situatie) moet nastreven. Dit houdt in dat iedere ontwikkeling wordt getoetst op basis van de duurzaamheidsdoelstelling. Op deze manier worden alle ontwikkelingen in Lingewaard 'duurzaam'. Nadeel is dat dit soms kostbare oplossingen zal vergen en dat projecten 'versnipperd' worden uitgevoerd c.q. geen doorgang vinden.

In onderstaande tabel zijn de uitersten van de bovengenoemde strategieën kort weergegeven. Hiermee wordt de bandbreedte van de keuzemogelijkheden aangegeven.

<i>Strategie</i>	Conserverend	Ontwikkelingsgericht
<i>Schaalniveau</i>		
Gemeentelijk schaalniveau	Het bestemmingsplan richt zich op de bescherming van waarden in het gebied. Er worden slechts ontwikkelingsmogelijkheid en geboden mits dit niet leidt tot aantasting van waarden.	Er wordt gekozen om gebieden aan te wijzen waar ontwikkelingen mogen plaatsvinden. In andere gebieden wordt gericht op het behoud en versterking van de waarden.
Perceelsniveau		Ontwikkelingen zijn in principe overal mogelijk. Uitgangspunt is dat de ontwikkeling als geheel een positieve bijdrage levert aan duurzaamheid. (c.q. ruimtelijke kwaliteit)

Voorliggend plan betreft hoofdzakelijk een conserverend bestemmingsplan. Er wordt gekozen om ontwikkelingsmogelijkheden te bieden die geen aantasting van de waarden met zich meebrengen. Daarnaast worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden indien verzekerd is dat de ontwikkeling als geheel bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

4.2. Gebiedsbestemmingen

De gebiedsindeling vindt plaats op basis van de belangrijkste waarden in het gebied (planet) en de gewenste functionele ontwikkeling (people en profit). Door gebieden te zoneren wordt het mogelijk per gebied een afweging te maken van de belangrijkste waarden die behouden moeten worden en de ontwikkelingsmogelijkheden die geboden worden.

De gebiedsindeling vormt zo een belangrijk middel om duurzaamheid in het gebied te concretiseren.

De zogeheten planet-waarden (natuur, bodem, water) zijn in het buitengebied de belangrijkste dragers van de ruimtelijke structuur. Deze structuren zijn moeilijk vervangbaar en vormen daarom de basis voor de gebiedsindeling. Een verdere differentiatie richt zich op het functionele en landschappelijke karakter van de gebieden en de aanwezige of gewenste dynamiek; het herstructureringsgebied glastuinbouw vormt daarbij een bijzondere occupatielaag.

Uit de voorgaande gebiedsbeschrijving blijkt dat de typering van het gebied als rivierenlandschap met daarbinnen de oeverwallen, dijkzone en de komgronden kenmerkend is voor de natuurlijke en landschappelijke waarden. Daarnaast is het bestaande beleid veelal gekoppeld aan deze ruimtelijke zonering. De basis voor de regulering binnen het Bestemmingsplan Buitengebied wordt gevormd door deze groene onderlegger, het rivierenlandschap.

Voor herstructureringsgebieden glastuinbouwgebieden in Lingewaard zal van deze indeling worden afgeweken. De opgaven voor deze gebieden zijn dusdanig specifiek dat een hierop toegespitste bestemmingsregeling noodzakelijk is.

Afhankelijk van de ligging zullen agrarische percelen en bedrijven een van de volgende bestemmingen krijgen:

- Agrarisch – Komgebieden
- Agrarisch met waarden – Oeverwallen
- Agrarisch met waarden – Dijkzone
- Agrarisch – Glastuinbouw

Agrarisch - Komgronden

De komgronden betreffen de open gebieden, centraal gelegen in de gemeente. De gronden worden voornamelijk gebruikt als grasland en voor de akkerbouw. Het gebied is slechts zeer beperkt bebouwd en de aanwezige bebouwing betreft voornamelijk grondgebonden agrarische bedrijven (voornamelijk akkerbouw en melkveehouderijen).

Beleidskeuzes

Binnen de bestemming Agrarisch - Komgronden wordt de nadruk gelegd op de agrarische functie en het open karakter van het gebied. In zowel het regionaal plan, het Landschapsontwikkelingsplan als de structuurvisie wordt het belang aangeduid van de openheid van de komgronden. Deze bestemming dient derhalve om deze waarde te beschermen. Ter behoud van de openheid zijn nieuwe fruitboomgaarden en boomteelt niet toegestaan.

Agrarisch - Oeverwallen

De oeverwallen worden van oudsher bewoond en agrarisch gebruikt. De gronden zijn vruchtbaar en geschikt voor de meeste vormen van agrarisch gebruik. Ook in de huidige situatie zijn hier fruitteeltbedrijven, (glas)tuinbouw, grondgebonden agrarische bedrijven en paardenhouderijen aanwezig. Het landschap en de functies worden gekenmerkt door kleinschaligheid.

Beleidskeuzes

De verscheidenheid aan activiteiten zal het uitgangspunt zijn van de bestemming Agrarisch met waarden - Oeverwallen.

Agrarisch - Dijkzone

De dijkzone kenmerkt zich door de aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten. De landschappelijke kwaliteiten zijn ondermeer gelegen in de uitzichten vanaf de dijk over het landschap. De overgangen tussen kommen, oeverwallen en de uiterwaarden zijn hier goed leesbaar. Ook is de historie van het rivierenlandschap, met haar dijkdoorbraken, hier te herkennen. Het landschap is kleinschalig en er is sprake van een afwisselend grondgebruik.

Beleidskeuzes

De dijkzone, die behoort tot het Nationaal Landschap de Geldersche Poort zal een afzonderlijke bestemming krijgen. Voor deze gebieden worden striktere regelingen opgenomen voor bebouwing en ontwikkelingsmogelijkheden. Op deze wijze wordt de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de dijkzone zeker gesteld. De dijk zelf, wordt beschermd middels de dubbelbestemming Waterstaat Waterkering.

Agrarisch - Glastuinbouw

De bestemming Agrarisch - Glastuinbouw zal aan de intensiveringsgebieden glastuinbouw worden toegekend.

Beleidskeuzes

Het beleid binnen deze bestemming sluit aan op de structuurvisie Glastuinbouw en de Ruimtelijke Verordening.

5. HERSTRUCTURERING GLASTUINBOUW

Een belangrijke ontwikkeling in het buitengebied is de herstructurering van het glastuinbouwgebied Huissen-Angeren. Het beleid voor de herstructureringsgebieden glastuinbouw is vastgelegd in Structuurvisie herstructurering glastuinbouw Huissen Bemmeler (vastgesteld op 25 januari 2012) en de Verordening (ligt ter visie t/m 5 maart 2012). Het volgende hoofdstuk beschrijft de wijze waarop het beleid voor de herstructurering van het glastuinbouwgebied in voorliggend bestemmingsplan is vertaald.

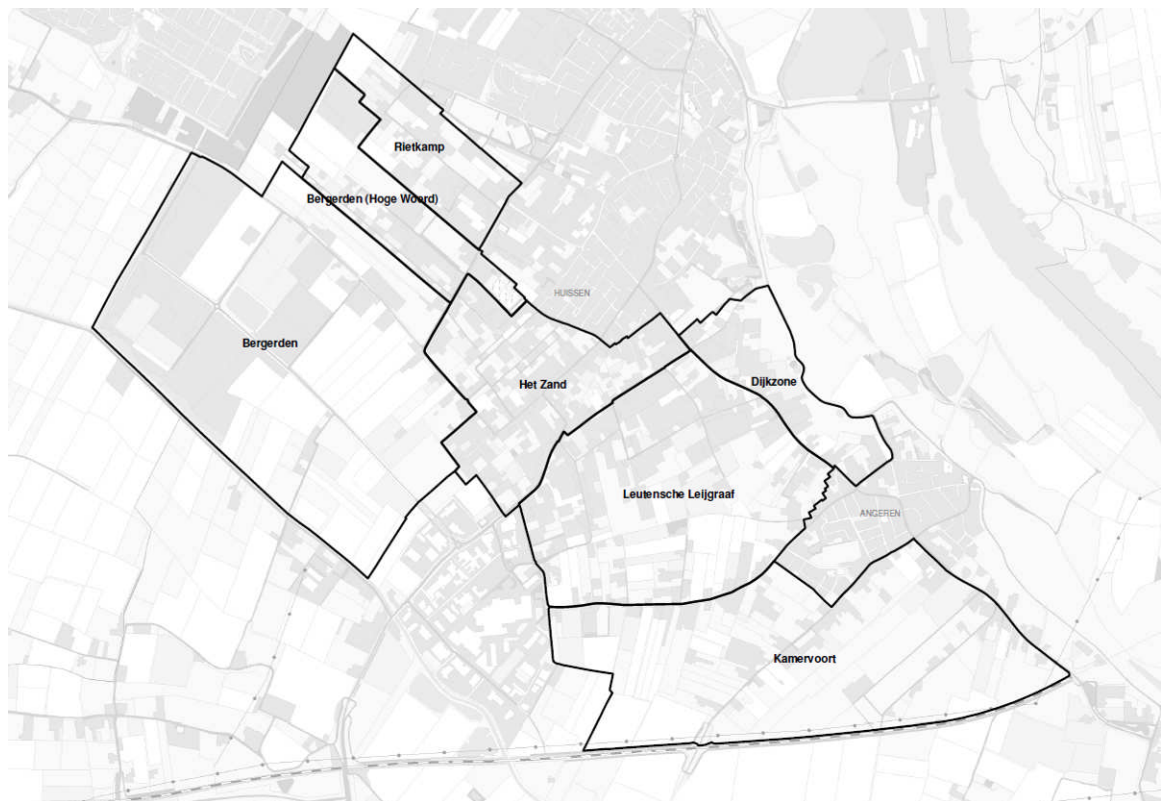
5.1. Aanleiding

Reden voor de herstructurering is dat de glastuinbouwbedrijven in de concentratiegebieden onvoldoende groeimogelijkheden op de huidige bedrijfslocaties hebben. Om toch de gewenste groeiruimte te creëren is een herverkaveling nodig, waarbij oude glasopstanden worden gesaneerd en de vrijkomende ruimte wordt benut als ontwikkelingsruimte voor de andere bedrijven. Daarnaast zijn aanpassingen aan de infrastructuur en waterhuishouding nodig, evenals versterking van natuur en landschap en de ontwikkeling van duurzame energie.

De herstructurering van de glastuinbouw heeft betrekking op de volgende deelgebieden die binnen het plangebied liggen:

- Reserveconcentratiegebied Kamervoorst.
- Herstructurering Glastuinbouw- Extensiveringsgebieden:
 - De Dijkzone en
 - het Zand.
- Herstructurering Glastuinbouw- Intensiveringsgebieden:
 - De Rietkamp en
 - de Leutensche Leijgraaf
 - Bergerden (Hoge Woerd)

Onderstaande kaart geeft het gehele herstructureringsgebied weer. Het gebied Bergerden valt buiten het plangebied.

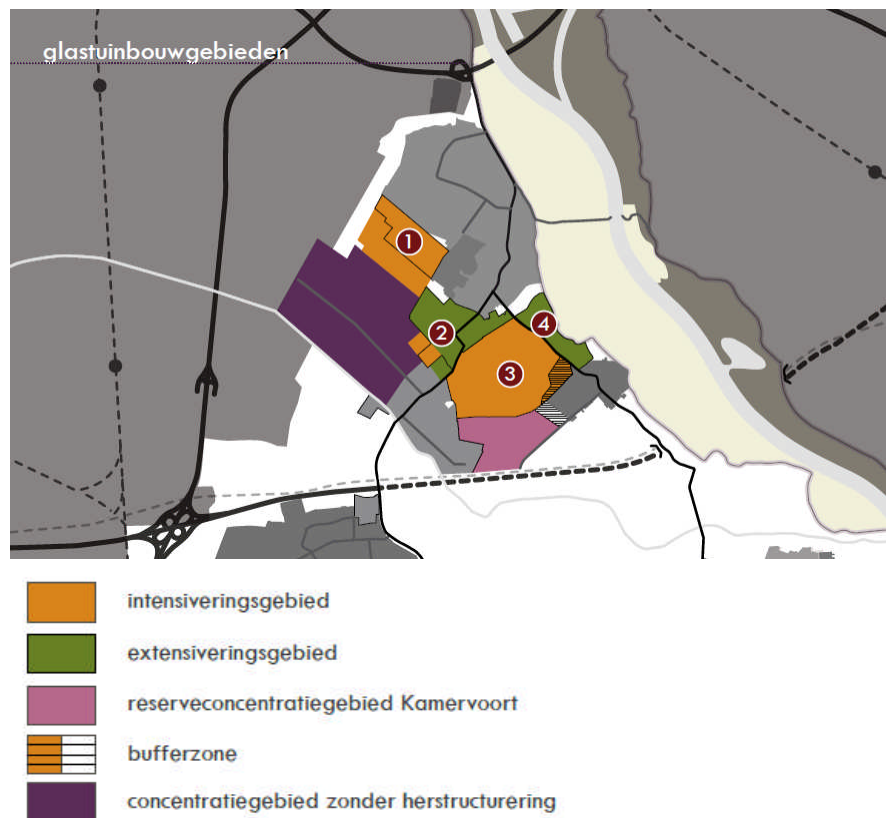
5.2. Beleidskeuzes

In de structuurvisie Lingewaard en in voorliggend bestemmingsplan is het gemeentelijk beleid ten aanzien van de herstructurering van de glastuinbouwgebieden uitgewerkt. Voor de glastuinbouw heeft de gemeente Lingewaard een concentratiegebied dat bestaat uit Bergerden, het herstructureringsgebied en een in de provinciale structuurvisie opgenomen 'reserve' die op termijn projectmatig kan worden ingevuld met glas, het gebied Kamervoorst. Daarnaast is er nog een zoekgebied bij Gendt waarbinnen de gemeente op het moment dat zich daar een nieuw bedrijf in het gebied vestigt, een blijvende cluster glas kan aanwijzen.

Voor de glastuinbouw kiest de gemeente voor efficiënt ruimtegebruik. Op Bergerden is netto nog zo'n 100 ha voor glas beschikbaar. Het uitgiftetempo van de afgelopen jaren is echter aanleiding voor serieuze gedachten over een bredere benutting van het gebied. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid voor herbestemming die het bestemmingsplan Bergerden biedt. Daarnaast spant de gemeente zich in voor de herstructurering en ondersteunen we ontwikkelingen die leiden tot verduurzaming van bijvoorbeeld het energiegebruik of het waterbeheer. We kiezen voor concentratie en verduurzaming, en niet voor het in stand houden van grote reserve-uitbreidingen.

Het aanwenden van ooit voor glas gereserveerde ruimte (Bergerden) voor bredere doeleinden is onverenigbaar met het handhaven van grote reserves voor nieuw glas zoals het gebied Kamervoorst en een mogelijke cluster bij Gendt. Voor Kamervoorst geldt dat een reëel perspectief op projectmatige invulling (binnen de planperiode van voorliggend bestemmingsplan) ontbreekt. Voor het zoekgebied bij Gendt geldt dat zich in de afgelopen zeven jaar (vanaf de aanwijzing als zoekgebied) geen enkel bedrijf zich daar heeft gevestigd en er dus geen aanleiding was om een cluster te begrenzen. De ruimtereserveringen voor het reservegebied en het zoekgebied c.q. cluster zijn echter wel een blokkade voor alle andere ontwikkelingen, zoals functieverandering. Verzoeken daartoe moesten in de afgelopen jaren worden geweigerd.

Het in stand houden van de grote reserve-uitbreiding Kamervoorst en extra vestigingsmogelijkheden in een cluster bij Gendt kan niet worden verantwoord vanuit een realistische ruimtebehoefte. Bovendien werken dergelijke grote reserveringen voor de uitbreiding van glastuinbouw remmend op de herstructurering en op de gronduitgifte op Bergerden. Vanuit oogpunt van efficiënt ruimtegebruik en vanwege de behoefte in de praktijk, kiezen we voor een kleiner reservegebied en het schrappen van het zoekgebied voor een cluster bij Gendt. De ruimte tussen de Kampsestraat en de Kamervoorst, vanaf Pannenhuis tot een afstand van 250 m vanaf de dorpskom van Angeren, blijft aangewezen als reservegebied. Ten zuiden van de Kampsestraat willen we echter geen uitbreiding van glastuinbouw. Onderstaand kaartbeeld geeft de gemeentelijke begrenzing van het reserveconcentratiegebied weer.

Deelgebieden herstructureringsgebied

1. De Rietkamp: toekomstbestendige glastuinbouw
2. 't Zand: woonwerkgebied
3. Leutensche leigraaf: toekomstbestendige glastuinbouw
4. Dijkzone: landschapsversterkend wonen

Kaart glastuinbouwgebieden structuurvisie Lingewaard

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de cluster Gendt en het reservegebied Kamervoor is in voorliggend bestemmingsplan juridisch vertaald.

Intensiveringsgebied

In de intensiveringsgebieden is nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven mogelijk en wordt actief ingezet op het verbeteren van de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande bedrijven en het creëren van nieuwvestigingslocaties. De gebieden zijn bestemd middels de bestemming Agrarisch - Glastuinbouw.

In de gebieden die behoorden tot de gemeente Huissen, is conform het 'bestemmingsplan buitengebied' van de gemeente Huissen de oprichting van kassen reeds mogelijk. In onderhavig bestemmingsplan Buitengebied blijft in deze gebieden de oprichting van glasopstanden bij recht gehandhaafd.

Een gedeelte van het intensiveringsgebied is gelegen in het buitengebied van de voormalige gemeente Bemmelen. Hier vigeerde het 'Bestemmingsplan Buitengebied 1978/ 1985'. In dit bestemmingsplan was het oprichten van glas buiten het bouwvlak niet toegestaan. In het onderhavige bestemmingsplan buitengebied wordt het oprichten van glasopstanden in op deze gronden toegestaan via een omgevingsvergunning. Het betreffende gebied is aangeduid middels de 'wro-zone omgevingsvergunning kassen'.

Functieverandering naar andere functies dan glastuinbouw is in deze gebieden niet gewenst, tenzij dit bijdraagt aan de herstructurering in het gebied ten behoeve van de glastuinbouw. Middels de aanduiding 'wro-zone wijzigingsgebied intensiveringsgebied' is in de regels bepaald dat dergelijke ontwikkelingen tevens bij voormalige agrarische bedrijven en woningen in dit gebied zijn uitgesloten.

In het herstructureringsgebied glastuinbouw zijn veel agrarische bedrijfswoningen niet meer als zodanig in gebruik, terwijl er nog wel glasopstanden zijn die al dan niet bedrijfsmatig worden gebruikt. Uitgangspunt voor het gebied is om een toekomstbestendige ontwikkeling van glastuinbouw mogelijk te maken. Een burgerwoning kan een toekomstbestendige ontwikkeling belemmeren. Gelet daarop worden (voormalige) agrarische bedrijfswoningen met glasopstanden bestemd tot agrarische bedrijfswoning en aangeduid tot plattelandswoning. Met deze aanduiding plattelandswoning zijn de milieuaafstanden en –normen die er gelden ten opzichte van het agrarisch bedrijf, gelijk aan alsof het nog een bedrijfswoning is. Met deze aanduiding is zowel het gebruik als burgerwoning en als bedrijfswoning toegestaan.

Intensiveringsgebied: Juridische regeling

In het deel van het intensiveringsgebied dat behoorde tot de gemeente Huissen, is de regeling als volgt:

- De bedrijfswoning en de facilitaire gebouwen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd.
- Kassen zijn zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan.
- In ieder bouwvlak mag een glastuinbouwbedrijf komen, dus ook binnen de bouwvlakken waar nu een ander type agrarisch bedrijf is gevestigd.

In het deel van het intensiveringsgebied dat behoorde tot de gemeente Bemmelen, is de regeling als volgt:

- De bedrijfswoning en de facilitaire gebouwen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd.
- Kassen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd.
- In ieder bouwvlak mag een glastuinbouwbedrijf komen, dus ook binnen de bouwvlakken waar nu een ander type agrarisch bedrijf is gevestigd.

Daarnaast is er in de structuurvisie vastgelegd waar een bufferzone geldt tussen glastuinbouw en de kern. Dit houdt in dat hier geen kassen en teeltondersteunende voorzieningen mogen worden gebouwd. Deze bufferzone heeft de aanduiding 'wro-zone – omgevingsvergunning onbebouwd'.

Reserveconcentratiegebied

In dit bestemmingsplan is reserveconcentratiegebied aangeduid door als 'wro-zone wijzigigingsgebied reserveconcentratiegebied'. De begrenzing van het gebied is afgestemd op de structuurvisie van de gemeente Lingewaard. Voor de overige gronden geldt het algemene beleid voor het buitengebied. Het bestemde reserveconcentratiegebied Kamervoort kan afhankelijk van de ontwikkeling van de herstructurering alsnog in ontwikkeling worden genomen. Hier wordt nu nog geen nieuwvestiging mogelijk gemaakt, omdat voorrang wordt gegeven aan nieuwvestiging in de intensiveringsgebieden. Het restrictieve beleid in concentratiegebieden voor ontwikkeling van andere functies is hier echter wel van kracht.

Bestemmingswijzigingen naar andere functies die een latere ontwikkeling naar glastuinbouwconcentratiegebied kunnen belemmeren worden uitgesloten.

Voor glastuinbouw geldt hier een tijdelijk verbod op nieuwvestiging. Voor bestaande bedrijven geldt het beleid voor multifunctioneel platteland wat betekent dat een maximale uitbreiding van 20 % is toegestaan ten opzichte van de bestaande omvang kassen.

Extensiveringsgebied

Extensiveringsgebieden zijn gebieden waarbinnen geen nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven meer mogelijk is. Voor deze gebieden is de status van concentratiegebied vervallen en is het reguliere streekplanbeleid van toepassing. Dat betekent dat ook het beleid voor functieverandering en het landgoederenbeleid in het extensiveringsgebied mogelijk is. Voor uitbreiding van bestaande bedrijven is een éénmalige uitbreiding van glas van méér dan 20% toegestaan op basis van het provinciale beleid zoals opgenomen in de Verordening. Op basis van de uitkomsten van de MER is dit echter niet mogelijk. Glastuinbouwbedrijven mogen binnen het bouwvlak uitbreiden. In gevallen waar het bouwvlak ruimte geeft om met meer dan 20% uit te breiden, geldt 20% uitbreiding als het maximum.

In het bestemmingsplan hebben deze gebieden een reguliere agrarische bestemming gekregen. Middels de aanduiding 'wro-zone - omgevingsvergunning extensiveringsgebied' is het specifieke beleid ten aanzien van de uitbreidingsmogelijkheden voor glastuinbouwbedrijven in het bestemmingsplan vertaald.

In het herstructureringsgebied glastuinbouw zijn veel agrarische bedrijfswoningen niet meer als zodanig in gebruik, terwijl er nog wel glasopstanden zijn die al dan niet bedrijfsmatig worden gebruikt. Uitgangspunt voor dit gebied is de transformatie naar wonen. Streven is dat oude glasopstanden worden geamoveerd. Bij een Woonbestemming, zonder sloopverplichting, kan niet worden bewerkstelligd dat oude glasopstanden worden gesloopt. Gelet daarop worden (voormalige) agrarische bedrijfswoningen met glasopstanden bestemd tot agrarische bedrijfswoning. Indien glasopstanden worden gesloopt, kan het perceel worden bestemd tot Wonen en de gronden tot Agrarisch. Bij een woning van een (voormalig) glastuinbouwbedrijf in Agrarisch met waarden – Oeverwallen (extensiveringsgebied Het Zand) kan, in afwijking van de hoofdregel, 150 m² aan bijgebouwen worden opgericht ten behoeve van een woon-werkeenheid. Bedrijfswoningen die feitelijk en kadastraal zijn afgesplitst van het bedrijf en waarbij de afstand tussen woning en bedrijf minder dan 10 meter bedraagt, worden bestemd tot bedrijfswoning met aanduiding plattelandswoning. Wanneer de afstand tussen woning en glasopstanden meer dan 10 meter bedraagt, vormt de woning geen belemmering voor het oorspronkelijke bedrijf en wordt de woning bestemd tot Wonen. Voor solitaire bedrijven geldt het beleid als opgenomen voor de extensiveringsgebieden.

5.3. Milieu- en omgevingsaspecten

De grootste ontwikkeling van 'nieuw glas' zal plaatsvinden in het intensiveringsgebied met de bestemming Agrarisch- Glastuinbouw. De reserveringsgebieden zullen vooralsnog niet worden ontwikkeld. De ontwikkeling van nieuwe kassen dient, vanuit milieuoogpunt aanvaardbaar te zijn.

In het kader van de planMER worden de effecten van de ontwikkeling ten opzichte van relevante milieu- en omgevingsaspecten onderzocht. In het voorontwerp bestemmingsplan is afstemming gezocht tussen de gewenste ontwikkeling van de glastuinbouwsector en de aanwezige burgerwoningen, de gevolgen voor de waterhuishouding.

Relatie glastuinbouw en burgerwoningen

Afstand glastuinbouw tot burgerwoningen.

In het glastuinbouwgebied zijn bestaande (burger-)woningen aanwezig. In veel gevallen betreffen dit voormalige bedrijfswoningen bij glastuinbouwbedrijven, die in een later stadium zijn afgesplitst. Aangezien glastuinbouwbedrijven verschillende milieueffecten met zich mee brengen, dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening te worden onderbouwd hoe een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd als gevolg van voorliggend bestemmingsplan.

Regulering van de belangrijkste milieueffecten van de glastuinbouw vindt in het algemeen plaats door toepassing van het Activiteitenbesluit. De

belangrijkste milieueffecten van de glastuinbouw zijn mogelijke lichthinder, geluidhinder, de opslag en het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen en het lozen van afvalwater op oppervlakte water en of riool.

Voor nieuwe glastuinbouwlocaties geldt in het Activiteitenbesluit geen afstandscriterium. In de omgevingsvergunning van het bedrijf moet aandacht worden besteed aan de diverse milieueffecten (o.a. licht- en geluidshinder en de 'drift' van chemische gewasbeschermingsmiddelen vanuit de kassen naar de omgeving).

In voorliggend geval acht de gemeente de bescherming vanuit het Activiteitenbesluit een voldoende borging van het goede woon- en leefklimaat van bestaande burgerwoningen. Een nadere vergunningplicht wordt derhalve niet in het bestemmingsplan opgenomen om de volgende redenen:

- Het gebied is beleidsmatig, in de provinciale structuurvisie en Ruimtelijke Verordening, aangewezen als primair glastuinbouwgebied. Uit deze beleidskeuze vloeit voort dat glastuinbouw de primaire functie van het gebied is en dat woonfuncties hieraan ondergeschikt zijn. In lijn met dit beleid is het gewenst de ruimte voor glastuinbouw optimaal te benutten.
- In het gebied dat vigerend bestemd was in het Bestemmingsplan Buitengebied Bemmelerwaard, was oprichting van glastuinbouw niet direct mogelijk. In voorliggend plan wordt oprichting van glastuinbouw mogelijk gemaakt via een omgevingsvergunning.

Vrijstaande woningen in het buitengebied in relatie tot glastuinbouw

Glastuinbouwbedrijven vallen onder de werking van het Activiteitenbesluit. Hierin is geen afstand voorgeschreven tussen glastuinbouwbedrijven en woningen. In voorgaande regelgeving voor meldingsplichtige glastuinbouwbedrijven was dit wel het geval. In de bestemming Agrarisch – Glastuinbouw, te weten het intensiveringsgebied, is het mogelijk glasopstanden tot in de perceelsgrens met de bestemming Wonen te situeren. In dit gebied wordt voorgestaan dat het gehele gebied kan worden benut voor glastuinbouw. Overige functies worden hieraan ondergeschikt geacht. Derhalve wordt dit aanvaardbaar geacht.

Bebouwing in de kern

Nabij het glastuinbouwgebied zijn in de kern Angeren woningen gelegen op een afstand van minder dan 50 meter. Dit betreft naast vrijstaande woningen tevens aaneengesloten bebouwing. Deze woningen zijn met de voorgevel naar het glastuinbouwgebied gericht. Uitbreiding van de woning aan de voorzijde is, zowel vanuit het bestemmingsplan als vergunningvrij conform Besluit omgevingsrecht, niet toegestaan.

In dit bestemmingsplan is rond de betreffende woningen een zone op de verbeelding opgenomen. In de regels is aan deze zone een bepaling gekoppeld dat hier geen oprichting van glastuinbouw mag plaatsvinden.

Kleinere afstand hanteren

Het besluit Glastuinbouw laat ruimte om nieuwe kassen op een kleinere afstand tot woningen van derden te realiseren. In deze gevallen wordt het glastuinbouwbedrijf vergunningplichtig. Vanwege de status van voorliggend gebied als intensiveringsgebied glastuinbouw, is het gewenst dat glastuinders de mogelijkheid krijgen om kassen op een kleinere afstand van de woning van derden te realiseren.

Deze mogelijkheid wordt in voorliggend plan eveneens geboden middels een wijzigingsbevoegdheid. Voorwaarden om een kleinere afstand tot woningen van derden toe te staan is dat de initiatiefnemer moet verzekeren dat het plan acceptabel is vanuit een goede ruimtelijke ordening en dat er geen negatieve gevolgen zijn voor het woon- en leefklimaat ter plaatse van de betreffende woning.

Water

Een toename van verhard oppervlak heeft gevolgen voor de waterhuishouding. Voor de gebieden waar tot dusver de oprichting van kassen niet bij recht was toegestaan is het gewenst dat maatregelen worden getroffen ten behoeve van waterberging. In deze gebieden is de oprichting van kassen uitsluitend mogelijk na verlening van een vergunning. Als voorwaarde voor verlening van de vergunning is opgenomen dat waterbergende voorzieningen moeten worden aangelegd.

In die gebieden waar de oprichting van kassen reeds bij recht mogelijk wordt gemaakt, wijzigt de situatie ten aanzien van het verhard oppervlak niet als gevolg van dit bestemmingsplan. Nadere eisen ten aanzien van de waterhuishouding worden derhalve niet als voorwaarde gesteld.

6. BESTEMMINGSREGELING SOCIAAL ECONOMISCH GEBRUIK

Rond de thema's die zijn genoemd in dit hoofdstuk vindt de grootste dynamiek in het buitengebied plaats (naast het herstructureringsgebied glastuinbouw). Het gaat dan ook met name om de zogeheten 'people' en 'profit' thema's. Voor deze onderwerpen is het van belang ruimte te bieden waar gewenst, maar dit te balanceren met de waarden die beschermd moeten worden. Het eenzijdig beperken van de mogelijkheden van de inwoners en ondernemers zal ten koste gaan van de leefbaarheid van het buitengebied. Een zekere mate van beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden is echter nodig, om ook de aanwezige waarden voldoende te beschermen. Ontwikkelingen die bijdrage aan een versterking van de waarden, bijvoorbeeld sloop van overtollige bebouwing, worden waar mogelijk gefaciliteerd

6.1. Landbouw

Toekenning agrarische bouwvlakken

Aan de aanwezige reële agrarische bedrijven is een bouwvlak toegekend. Agrarische bouwvlakken zijn in principe toegekend indien in het vigerende plan reeds sprake is van een agrarisch bouwvlak, tenzij expliciet is aangetoond dat het feitelijk gebruik is gewijzigd of binnen afzienbare termijn zal wijzigen.

Aan glastuinbouwbedrijven in de bestemming Agrarisch-Glastuinbouw is geen bouwvlak toegekend, aangezien bebouwing ten behoeve van deze bedrijven overal is toegestaan binnen deze bestemming.

De bouwvlakken die in de tot dusver vigerende bestemmingsplannen zijn toegekend aan de agrarische bedrijven, vormen het vertrekpunt voor het bepalen van de bouwvlakken. Echter vanwege de datering van de oude plannen zijn de bouwvlakken getoetst aan de feitelijke situatie en aan de huidige maatstaven van landschappelijke en milieukundige duurzaamheid. Daarnaast stemden de bestaande bouwvlakken niet altijd overeen met het feitelijk gebruik.

De vorm en ligging van het toe te kennen bouwvlak vormen individueel maatwerk. Alle agrarische bebouwing, inclusief de bedrijfswoning, maar ook de kuilvoerplaten, silo's, erfverharding en erfbeplanting zijn binnen het agrarisch bouwvlak opgenomen. Op basis van het vigerend bouwvlak (conform het huidige Bestemmingsplan Buitengebied), de feitelijke situatie (te bepalen aan de hand van luchtfoto's en veldinventarisatie), eigendom, kadastrale ondergrond én rekening houdend met de bestaande waarden en functies in de omgeving zijn de grenzen van het nieuwe bouwvlak bepaald en is een bouwvlakvoorstel geconstrueerd.

Redenen waarom géén agrarisch bouwvlak is toegekend zijn:

- de bestemming op een betreffende locatie is inmiddels gewijzigd middels een wijzigingsplan of bestemmingsplanherziening;

- de milieuvergunning of milieumelding voor de agrarische bedrijfsactiviteiten is/wordt ingetrokken;
- de eigenaar (in de enquête) heeft verzocht de bestemming te wijzigen/herzien of geeft aan geen agrarische activiteiten meer te hebben;
- er feitelijk een ander gebruik plaatsvindt dat positief bestemd kan worden;
- de activiteiten op de locatie hobbymatig van aard en omvang zijn.

Hobbymatige agrarische activiteiten hebben geen agrarische bestemming maar een woonbestemming. Voor de agrarische bedrijven met een bedrijfsomvang tot 20 NGE¹ (veelal afbouwende agrariërs) maar met een vigerend agrarisch bouwvlak (en geldende milieuvergunning/-melding) heeft een individuele beoordeling plaatsgevonden of het een agrarisch bedrijf dan wel hobbymatige activiteit betreft. Op basis van de situering en bedrijfssituatie is een klein agrarisch bouwvlak op maat dan wel een burgerwoonbestemmingsvlak toegekend, volgens navolgende beoordelingsladder:

- 1) bij feitelijke afwezigheid van dieren en situering op oeverwal/ dijkrandzone – > woonbestemming, tenzij concrete agrarische toekomstplannen bij de gemeente kenbaar zijn/worden gemaakt;
- 2) bij feitelijke aanwezigheid van dieren en situering op oeverwal/ dijkrandzone -> agrarisch bouwvlak op maat;
- 3) bij feitelijke afwezigheid van dieren en situering in komgrond -> agrarisch bouwvlak op maat;
- 4) bij feitelijke aanwezigheid van dieren en situering in komgrond -> agrarisch bouwvlak op maat.

Indien geen agrarisch bedrijf aanwezig is en geen plannen bekend zijn voor hervestiging van een agrarisch bedrijf, dan is een burgerwoonbestemming toegekend, ongeacht de situering.

Aard van de agrarische bedrijvigheid

Afhankelijk van de aard van bedrijvigheid worden ontwikkelingsmogelijkheden geboden. De volgende vormen van agrarische bedrijvigheid zijn in dit bestemmingsplan onderscheiden:

- glastuinbouwbedrijven
- grondgebonden agrarische bedrijven (waaronder paardenhouderijen).
- intensieve veehouderij

¹ De Nederlandse grootte-eenheid (nge) is een reële economische maatstaf die gebaseerd is op het bruto standaard saldo (bss, opbrengsten minus bepaalde specifieke kosten). Het is een maat waarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven.)

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven

Nieuwvestiging (vestiging op een geheel nieuwe locatie, waar voorheen geen agrarische bebouwing was toegestaan) van een agrarisch bedrijf wordt in het buitengebied niet toegestaan. Indien sprake is van (planologisch gewenste) verplaatsing van een agrarisch bedrijf binnen de gemeente naar een geheel nieuwe locatie zal een afzonderlijke ro-procedure gevolgd worden.

Voor glastuinbouwbedrijven zijn in het plangebied wel mogelijkheden tot nieuwvestiging in het intensiveringsgebied glastuinbouw. Deze mogelijkheden zijn afgestemd op het provinciale beleid voor de herstructureringsgebieden.

Omschakeling

Omschakeling van een intensieve veehouderij en een glastuinbouwbedrijf naar een grondgebonden agrarisch bedrijf (niet zijnde een veehouderij) is overal bij recht mogelijk.

Omschakeling naar glastuinbouw is uitsluitend binnen het herstructureringsgebied glastuinbouw Huissen-Angeren mogelijk.

Uitbreiding van agrarische bedrijven

Vergroting van een agrarisch bouwvlak is mogelijk via een wijzigingsprocedure. Binnen de bestemming Agrarisch met Waarden – Oeverwallen en Agrarisch met Waarden – Dijkzone wordt een uitbreidingsmogelijkheid tot 1,5 ha geboden. Binnen de bestemming Agrarisch - Komgronden kan tot maximaal 2 hectare worden uitgebreid. Bij toepassing van de wijzigingsmogelijkheid zal de noodzaak van uitbreiding worden getoetst en zal aangetoond moeten worden dat het een duurzame ontwikkeling betreft die landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden, alsmede omliggende functies en milieuwaarden niet onevenredig beperkt of aantast. Bij uitbreiding van de agrarische bedrijven is landschappelijke inpassing als voorwaarde opgenomen. Een derde voorwaarde, afkomstig uit de MER, is dat er geen toename mag plaatsvinden in de ammoniakemissie. Er dienen technische maatregelen genomen te worden ten einde deze emissie te beperken.

Glastuinbouw

Binnen de bestemming voor de Agrarisch- Glastuinbouw zijn geen bouwvlakken voor glastuinbouwbedrijven aangeduid. Binnen de gehele bestemming is het mogelijk dat rechtstreeks nieuwe glasopstanden en bedrijfsgebouwen ten behoeve van de glastuinbouw kunnen worden opgericht.

In het bestemmingsplan zal voor de glastuinbouwbedrijven buiten de concentratiegebieden glastuinbouw een bouwvlak worden opgenomen. Het bestemmingsplan maakt een uitbreiding van maximaal 20% mogelijk.

Teeltondersteunende voorzieningen

Op de oeverwallen en in de dijkzone zijn tuinbouw- en fruitteeltbedrijven aanwezig. Deze bedrijven maken in toenemende mate gebruik van teeltondersteunende voorzieningen (hierna: TOV).

Voorbeelden van TOV zijn hagelnetten, plastic overkappingen, stellingen en containervelden. Voor verschillende teelten van fruit en bomen zijn verschillende teeltondersteunende voorzieningen nodig. Bij de teelt van hardfruit zijn hagelnetten de meest gebruikte vorm van TOV. Voor aardbeien wordt veel gebruik gemaakt van stellages en bij steenfruit worden plastic overkappingen gebruikt.

De aanvaardbaarheid van TOV in een gebied is mede afhankelijk van de aard en de verschijningsvorm in relatie tot de benoemde kwaliteit van het gebied. Bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid van TOV zijn de volgende ruimtelijke criteria in de afweging betrokken:

- grondgebonden / niet-grondgebonden;
- langdurig (langer dan 7 maanden aanwezig) / tijdelijk;
- laag (max 1,5 m) / hoog (max 6 m);
- open / dicht;
- situering (binnen/buiten bouwperceel);
- oppervlakte (gedifferentieerd naar soort TOV).

De regio Rivierenland heeft in samenspraak met enkele gemeentes en vakorganisaties een handreiking opgesteld voor het beleid ten aanzien van TOV. In het bestemmingsplan worden, mede op basis van de betreffende handreiking, de volgende uitgangspunten gehanteerd:

In hele buitengebied, met uitzondering van Agrarisch - Glastuinbouw:

- binnen agrarisch bouwvlak tot 1500 m²
- buiten agrarisch bouwvlak géén hoge dichte TOV's

Agrarisch – Glastuinbouw:

- hoge dichte TOV's zijn binnen en buiten het bouwvlak toegestaan
- hoge open TOV's zijn niet toegestaan

Binnen de bestemming Agrarisch – Glastuinbouw zijn geen hoge, open teeltondersteunende voorzieningen toegestaan. Deze TOV's passen qua bebouwing in het gebied, echter het gebruik is niet gewenst. Derhalve is het realiseren van deze TOV's uitgesloten in de genoemde bestemming.

Agrarisch - Komgronden: buiten bouwvlak géén TOV's

Agrarisch met waarden - Dijkzone buiten bouwvlak:

- met omgevingsvergunning hoge, open TOV's,
- verder geen TOV's toestaan.

Agrarisch met waarden - Oeverwallen buiten bouwvlak:

- bij recht hoge, open TOV's

Hagelnetten bij een boomgaard

- met omgevingsvergunning tijdelijke, lage TOV's

Agrarische bedrijfswoning

Per agrarisch bedrijf wordt één bedrijfswoning toegestaan. In het geval dat er in de bestaande situatie meerdere legaal gerealiseerde woningen binnen een bedrijf zijn, wordt dit als maximum aantal opgenomen in het plan.

In geval van een afgesplitste bedrijfswoning op een agrarisch bedrijf, kan de woning worden bestemd conform de feitelijke situatie. Bij het agrarisch bedrijf waar de bedrijfswoning van is afgesplitst, wordt in dat geval geen nieuwe bedrijfswoning toegestaan.

Omvang bedrijfswoning

De maximale inhoud van de agrarische bedrijfswoningen is gesteld op 850 m³. Indien de woning momenteel al een grotere inhoud heeft, dan geldt de bestaande inhoud als maximaal toegestane inhoud. Bij (voormalige) boerderijgebouwen is het bij recht toegestaan de voormalige 'deel' bij de woning te betrekken, ook als dit leidt tot een woning groter dan 850 m³.

Plattelandswoning

Door het Rijk is recent wetgeving opgesteld ten aanzien van de 'plattelandswoning'. Deze wetgeving gaat in op de problematiek dat nu geen burgerbewoning mag plaatsvinden in een voormalige agrarische bedrijfswoning, zonder dat het agrarische bedrijf waartoe de woning voorheen behoorde, daar negatieve effecten van ondervindt in de bedrijfsvoering.

De oplossing van de problematiek rond de plattelandswoningen is voor een belangrijk deel gezocht in aanpassing van wet- en regelgeving op het terrein van milieu. Hierbij wordt geregeld dat voortaan alleen nog het planologische regime bepalend zal zijn voor de mate van bescherming tegen nadelige milieueffecten die aan een woning toekomt, en niet langer het – al dan niet met dat planologische regime strijdige – feitelijke gebruik.

Deze nieuwe regelgeving heeft alleen betrekking op afgesplitste bedrijfswoningen en het voormalig bedrijf waar deze woning toe behoorde. In andere gevallen blijft de huidige milieu wet- en regelgeving van kracht.

Doorwerking in bestemmingsplan

Binnen het plangebied bevinden zich een aantal agrarische bedrijfslocaties waar de voormalige agrarische bedrijfswoning geen onderdeel meer uitmaakt van het agrarisch bedrijf.

Betreffende bestaande locaties in agrarisch gebied zijn op de verbeelding voorzien van een specifieke aanduiding ('woning') waarmee burgerbewoning van deze (voormalige) agrarische bedrijfswoning in de gebruiksregels expliciet wordt toegestaan.

Door de specifieke aanduiding wordt aangegeven dat er geen sprake is van een agrarische bedrijfswoning maar evenmin van een burgerwoning. Met de voorgestane regeling wordt de strijdigheid met het bestemmingsplan opgeheven en kunnen er binnen de kaders van het bestemmingsplan omgevingsvergunningen worden verleend (zodat hier indien gewenst ook verbouwingen aan kunnen worden verricht). In enkele gevallen heeft een voormalige bedrijfswoning de aanduiding 'plattelandswoning' ontvangen, om te zorgen dat er in het gebied en op het perceel invulling kan worden gegeven aan de gewenste, toekomstbestendige glastuinbouwontwikkeling.

Recreatieve en overige niet-agrarische nevenactiviteiten

De stadsregio heeft in de nota "Notitie functieverandering buitengebied, regionale beleidsinvulling" het beleid voor o.a. nevenactiviteiten vastgelegd. Dit naar functies en gebiedseigenschappen sterk gedifferentieerd beleid is in het bestemmingsplan overgenomen. Globaal gelden daarbij navolgende regels: binnen bestaande bebouwing kan bij recht maximaal 25% van het bebouwd oppervlak tot een maximum van 350 m² worden gebruikt voor nevenactiviteiten. Randvoorwaarde is dat de nevenfunctie qua oppervlak en inkomensvorming ondergeschikt moet blijven aan de hoofdfunctie. Verder geldt als voorwaarde dat er geen aanzienlijke verkeersaantrekkende werking optreedt en dat er geen detailhandel plaatsvindt anders dan verkoop van streekproducten. Ook voor nevenfuncties is buitenopslag niet toegestaan.

In dit bestemmingsplan wordt binnenplanning mogelijk geboden voor nevenactiviteiten tot maximaal 350 m². Voorbeelden van nevenfuncties zijn ondermeer:

- Verkoop van streekproducten.
- Mestverwerking (zie volgende alinea).
- Kamperen bij de boer/ bed & breakfast/ boerderijterrassen.
- Caravanstalling.

Voor publieksgerichte activiteiten geldt dat bestaande activiteiten worden toegestaan. Nieuwe publieksgerichte activiteiten worden alleen middels een omgevingsvergunning toegestaan.

Co-vergistingsinstallaties

In de gemeente Lingewaard is er, naar verwachting, in de toekomst een toenemende behoefte aan het oprichten van faciliteiten voor mestverwerking. De oprichting van mestvergistingsinstallaties binnen het agrarisch bouwvlak kan middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt die voldoet aan de gestelde randvoorwaarden. Indien de maximale omvang van bouwvlakken niet toereikend is om duurzame voorzieningen te realiseren, kan het bouwvlak worden vergroot tot maximaal 2 ha. via wijzigingsbevoegdheid. De uitbreiding van het bouwvlak dient bestemd te zijn voor de realisatie van een duurzame voorziening. Voor grootschaligere initiatieven voor het verwerken van

Verkoop van producten aan huis

mest geldt dat dit via een buitenplanse procedure mogelijk kan worden gemaakt.

Daarnaast dient een initiatief te voldoen aan de voorwaarden uit de Beleidslijn Bio-energie provincie Gelderland uit 2008 ten aanzien van agrarische gerelateerde vergistingsinstallaties- betreffende initiatieven die worden aangeduid als 'agrarische bedrijfseigen activiteit'. Het beleid is in onderstaand tekstvak opgenomen.

Uit: Beleidslijn Bio-energie provincie Gelderland uit 2008

Er is geen provinciaal beleid nodig geacht voor initiatieven van lokaal belang. Hieronder vallen ook de vergistingsinstallaties die gelden als 'agrarische bedrijfseigen activiteit'. De provincie gaat er van uit dat dergelijke initiatieven bij het agrarische bedrijf worden ingepast. Het betreft de categorieën A tot en met C uit de Handreiking (co-)vergisting van mest:

- A. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat (de co-vergiste mest) wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt;
- B. Het bedrijf verwerkt eigen geproduceerde mest en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt of naar derden afgevoerd;
- C. Het bedrijf verwerkt aangevoerde mest geproduceerd door derden en voegt eigen en/of van derden afkomstige co-substraten toe. Het digestaat wordt op de tot het bedrijf behorende gronden gebruikt.

Paardenhouderij

Onderscheid wordt gemaakt tussen de productiegerichte vormen van paardenhouderij (o.a. fok en dressuur), die als agrarisch worden aangemerkt, en niet-productiegerichte vormen (manege), die specifiek als een vorm van sport worden aangemerkt.

De productiegerichte paardenhouderij wordt als een vorm van grondgebonden agrarische bedrijvigheid beschouwd.

Paardenbakken

Paardenbakken kunnen bij recht binnen het agrarische bouwvlak worden opgericht. Het oprichten van een paardenbak bij bedrijfswoningen in de bestemming Agrarisch-Glastuinbouw wordt niet toegestaan. Oprichting van een paardenbak buiten het agrarisch bouwvlak kan in de overige bestemmingen enkel na het doorlopen van een procedure worden toegestaan, waarin eisen worden gesteld aan de maatvoering, afstand tot omliggende objecten/ woningen, verlichting, omzetting bodemgebruik en plaatsing van hekwerk.

Schuilhutten

In het bestemmingsplan is een mogelijkheid opgenomen voor de bouw van een schuilgelegenheid voor dieren. Onder een schuilstal wordt uitsluitend een schuilvoorziening voor dieren verstaan, gericht op het kunnen schuilen tegen (te veel) zon of regen/wind/sneeuw. Dit wordt mogelijk gemaakt binnen de komgronden, dijkzone en oeverwallen. De regeling is geformuleerd als afwijkingsbevoegdheid, waarbij de

kwalitatieve voorwaarden worden opgenomen en getoetst dienen te worden.

1. De aanvrager dient aan te tonen dat de schuilstal ter plaatse noodzakelijk is, in het kader van dierenwelzijn. Daarbij dient te worden aangetoond, dat de schuilstal niet op een agrarisch bouwvlak of binnen een woonbestemmingsvlak of ander niet-agrarisch bouwvlak kan worden geplaatst.
2. De omvang van de schuilstal mag niet meer bedragen dan 30 m², en de hoogte niet meer dan 3 m.
3. Gezien het waardevolle / open karakter van de verschillende landschapstypen, is het van belang om zorg te dragen voor een goede landschappelijk inpassing. Deze inpassing kan plaatsvinden door het stellen van eisen aan de vormgeving (bijvoorbeeld half open) en het materiaalgebruik en het laten aanbrengen van (gebiedseigen)beplanting. De aanvrager dient derhalve gelijktijdig met zijn aanvraag om omgevingsvergunning een inpassings/beplantingsplan in te dienen.
4. Het bouwen van een schuilstal mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de binnen de bestemming genoemde waarden. Dit is per bestemming beschreven: b.v. openheid komgronden, cultuurhistorische waarde dijkzone, kleinschalig karakter oeverwal.

Gebruik van bestrijdingsmiddelen

In een zone van 50 meter vanaf voor bestrijdingsmiddelen gevoelige objecten is het niet toegestaan bestrijdingsmiddelen te gebruiken ten behoeve van fruitteelt. Onder gevoelige objecten wordt verstaan woningen of andere gebouwen waar mensen langere perioden verblijven. Op deze wijze wordt voorkomen dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen ten koste gaat van een goed woon- en leefklimaat. Door middel van een afwijking van de gebruiksregels kan indien gewenst van de betreffende regeling worden afgeweken.

6.2. Recreatie

Verblijfsrecreatie

Campings

De bestaande camping De Waay is in het Bestemmingsplan Buitengebied als dusdanig bestemd. Hierbij is de regeling uit het vigerende bestemmingsplan 'Camping de Waay' overgenomen met inachtneming van de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van dit bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan wordt geen mogelijkheid opgenomen om nieuwe campings – niet zijnde kleinschalige kampeerterreinen – toe te staan. Een dergelijke ontwikkeling vergt een afzonderlijke planprocedure om een goede afweging mogelijk te maken.

Kleinschalig kamperen

Bestaande kleinschalige kampeerterreinen worden als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen. Nieuwe kleinschalige kampeerterreinen kunnen via een binnenplanse afwijkingsprocedure bij bestaande agrarische bedrijven en bij burgerwoningen worden bij agrarische bedrijven op de oeverwallen en de dijkzone en in de bestemming Wonen buiten het intensiveringsgebied glastuinbouw en het reserveconcentratiegebied glastuinbouw². Voorwaarde is dat de ontwikkeling van het kampeerterrein bij moet dragen aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit. Ook dient er rekening gehouden te worden met de spuitzones van bestaande boomgaarden.

Kleinschalige kampeerterreinen mogen tot maximaal 50 meter vanaf de gronden van een (bedrijfs-)woning worden gesitueerd, gerekend vanaf de bouwperceelgrens. Het kleinschalige kampeerterrein wordt binnen het woonbestemmingsvlak en binnen of aansluitend aan het agrarische bouwvlak toegestaan. De sanitaire voorzieningen mogen maximaal 50 m² bedragen en zijn uitsluitend binnen het agrarische bouwvlak of woonbestemmingsvlak toegestaan.

Bed and Breakfast

In dit bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geboden voor realisering van een bed and breakfast voorziening binnen bestaande bebouwing, behorend bij een woning of een agrarisch bedrijf. Om de kleinschaligheid van de activiteit te waarborgen, zijn er enkele voorwaarden aan de oprichting van een bed and breakfast verbonden. De voorzieningen mogen een gezamenlijk oppervlak hebben van maximaal 120 m² en het maximale oppervlak van een slaapverblijf mag 30 m² bedragen. Daarnaast dient parkeren plaats te vinden op eigen terrein.

Groepsaccommodatie

Binnen bestaande bebouwing kan na het doorlopen van een procedure een groepsaccommodatie worden opgericht. Deze mogelijkheid wordt geboden bij de agrarische en woonbestemmingen. De groepsaccommodatie mag maximaal 350 m² beslaan. Voorwaarde is dat de ontwikkeling geen belemmering mag opleveren voor omringende agrarische bedrijvigheid.

Evenementen

De bekende en terugkerende evenementen zijn in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Dit betreft het evenement 'Bouwdorp' en het evenement 'Koningsschieten'.

Voor overige evenementen geldt dat deze (onder bepaalde voorwaarden) vergund kunnen worden via een korte buitenplanse

² De bestemming Wonen komt in de komgronden niet voor, derhalve hoeft hiervoor geen regeling te worden opgenomen.

omgevingsvergunning. Hiervoor hoeft in het bestemmingsplan geen regeling te worden opgenomen.

6.3. Wonen

Alle burgerwoningen krijgen een woonbestemming. Hierbij inbegrepen zijn de voormalige agrarische bedrijfswoningen en afgesplitste bedrijfswoningen.

Bestaande burgerwoningen

De bestemmingsvlakken voor woondoeleinden worden conform het vigerende bestemmingsplan en de feitelijke situatie (bepaald op basis van de luchtfoto en digitale ondergrond) toegekend. Er wordt gelet op een logische begrenzing conform eigendom en fysieke elementen, zoals sloten, wegen, ed.. Schapen- en paardenweides worden als agrarische gebied beschouwd en ook als zodanig bestemd. Door bestaande bebouwing op te nemen binnen de bestemmingsvlakken zijn de verschillende bestemmingsvlakken Wonen behoorlijk divers, waarbij een aantal, door de aanwezige bebouwing, tamelijk ruim is.

De maximale inhoud van de woning wordt gesteld op 850 m³. Indien de woning momenteel al een grotere omvang heeft, geldt deze maatvoering als maximum. Daarnaast mogen (voormalige) boerderijgebouwen bij recht ook de voormalige 'deel' bij hun woning betrekken.

Herbouw op een andere locatie binnen het bestemmingsvlak is alleen toegestaan op een afstand van 10 meter van de bestaande (voormalige) woning. Echter, indien dit gewenst is vanuit akoestisch oogpunt of vanuit milieuhygiënisch, cultuurhistorisch of landschappelijk perspectief, kan de herbouw ook plaatsvinden op een andere plaats in het bestemmingsvlak. De nieuwe locatie dient te worden getoetst aan milieu- en omgevingsaspecten.

Bijgebouwen

Bij burgerwoningen zijn bijgebouwen toegestaan tot een maximum oppervlak van 75 m², met een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3,5 meter en 7 meter.

Nieuw op te richten bebouwing dient binnen het bestemmingsvlak te worden gesitueerd. Daarnaast is het wenselijk dat de bebouwing nabij de bestaande bebouwing wordt geplaatst. Hiervoor wordt een maximale afstand van 25 meter vanaf het hoofdgebouw gehanteerd.

Vergunningvrije bebouwing

Binnen de bestemmingsvlakken Wonen kan naast de bebouwing die op grond van de planregels is toegestaan vergunningvrije bebouwing worden opgericht. Zo kan op een afstand van meer dan 2,5 m van een hoofdgebouw een vrijstaand bijgebouw met een oppervlakte van maximaal 30 m² en met een hoogte van maximaal 3 meter worden opgericht.

Opgemerkt wordt dat een vergunningvrij gebouw met een oppervlakte van maximaal 30 m² en maximaal 3 meter hoog een andere ruimtelijke uitstraling heeft dan een vergunningplichtig bijgebouw met een oppervlakte van maximaal 75 m² met een goot- en nokhoogte van maximaal 3,5 resp. 7 meter.

Ruimtelijke kwaliteit

Met het bestemmingsplan Buitengebied wordt getracht verrommeling en verdere versterking zoveel mogelijk tegen te gaan. Eén van de mogelijkheden daartoe is het zoveel mogelijk concentreren van bebouwing en ervoor zorgdragen dat er een duidelijke ruimtelijke relatie bestaat tussen hoofdgebouwen en bijgebouwen.

Vanuit het streven dat bebouwing zoveel mogelijk te concentreren, wordt het wenselijk geacht een afstandsmaat te hanteren tussen hoofd- en bijgebouw. Daardoor blijft de bebouwing (redelijk) compact en geconcentreerd, is er een duidelijke ruimtelijke relatie tussen woning en bijgebouw en geldt voor iedere woning, ongeacht de omvang van het bestemmingsvlak een zelfde afstandsmaat.

Bovendien wordt aangesloten bij het bestemmingsplan Park Lingezegen waarin deze afstandsmaat tussen hoofdgebouw (woning) en bijgebouw eveneens is opgenomen.

Woningsplitsing

Het bestemmingsplan zal mogelijkheden bieden voor woningsplitsing binnen cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Voorwaarde is dat de nieuwe wooneenheden minimaal 400 m³ groot worden. Om voor woningsplitsing in aanmerking te komen, dient een woning reeds 1100 m³ groot te zijn. Uitbreiding van de bebouwing als gevolg van de woningsplitsing is niet gewenst. Dit houdt in dat een toevoeging van bijgebouwen niet mogelijk is naar aanleiding van de woningsplitsing. Ook mag de woningsplitsing geen belemmering vormen voor nabijgelegen functies en waarden.

Aan-huis-verbonden beroepen

Binnen de woonfunctie worden onder voorwaarden nevenactiviteiten toegelaten, die qua functie ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. Dit betreffen aan-huis-verbonden beroepen. Het aan-huis-verbonden beroep/bedrijf dient door de bewoner te worden uitgeoefend.

Het grondgebruik voor aan-huis-verbonden beroepen/bedrijven mag maximaal 50 m² van het totale vloeroppervlak van de woning bedragen. Verder dient parkeren op eigen terrein mogelijk te worden gemaakt.

Deze regeling geldt zowel voor de 'gewone' woningen als voor de bedrijfswoningen. In het verleden werd hiervoor vaak het onderscheid gemaakt tussen aan huis verbonden beroepen en aan huis verbonden

bedrijven. Dit bleek niet altijd op de juiste gronden het onderscheid in activiteiten weer te geven.

In dit plan is gekozen om de mate van publieksaantrekkende werking van de activiteiten als relevant onderscheid te hanteren tussen activiteiten die wel gewenst zijn in een woonomgeving en activiteiten die onder omstandigheden gewenst kunnen zijn in een woonomgeving. Het 'beroep aan huis' is rechtstreeks mogelijk, mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. De 'publieksaantrekkende beroeps- en bedrijfsactiviteit aan huis' is via een binnenplanse afwijkingsprocedure mogelijk.

Het onderscheid richt zich zoals vermeld op het al dan niet publieksaantrekkend zijn van de activiteit. Hierbij is ervan uitgegaan dat een niet-publieksaantrekkende activiteit (geen verkeersaantrekkende werking / geen parkeerdruk) doorgaans zonder problemen in een woning zal kunnen plaatsvinden. Het betreft activiteiten met een introvert karakter, die inherent zijn aan de woonfunctie, zoals kantoorfuncties en ateliers.

De publieksaantrekkende beroeps- of bedrijfsactiviteiten aan huis kunnen wel verkeersaantrekkend zijn. Zij dienen echter kleinschalig en in te passen in de woonomgeving te zijn. Voorbeelden zijn persoonlijke dienstverlening (kapper/ pedicure) en medische/ therapeutische dienstverlening (huisarts/ fysiotherapeut).

Voor publieksgerichte activiteiten geldt dat bestaande activiteiten worden toegestaan. Nieuwe publieksgerichte activiteiten worden alleen middels een omgevingsvergunning toegestaan.

Mantelzorg / inwoning

In dit bestemmingsplan is een regeling opgenomen waarmee inwoning ten behoeve van mantelzorg mogelijk wordt gemaakt. De regeling sluit aan op het beleid voor de kernen. Om gebruik te maken van de regeling moet duidelijk zijn wie de zorgbehoevende is of zorgbehoevend zijn. Verder mag er geen zelfstandige woning ontstaan.

Huisvesting seizoensarbeiders

In met name de glastuinbouwsector wordt veelvuldig gebruik gemaakt van seizoenswerkers. Het is gewenst een regeling op te nemen voor de huisvesting van deze seizoensarbeiders. Met deze regeling wordt voorzien in de behoefte aan huisvesting van tijdelijke werknemers tijdens de piekperiodes van een bedrijf. De woonvoorzieningen mogen structureel van aard zijn, maar de bewoning (het gebruik) zelf mag maximaal 6 maanden per jaar zijn.

Voormalige agrarische bedrijven

In het plangebied zijn vele woningen aanwezig die voorheen onderdeel uitmaakten van een agrarisch bedrijf. Het doel in het buitengebied is om

overtollige bebouwing waar mogelijk te slopen. Om dit te stimuleren, wil de gemeente Lingewaard de VAB-regeling van toepassing verklaren voor die gevallen waar nog sprake is van overtollige voormalige agrarische bedrijfsgebouwen.

Dit betekent dat voormalige agrarische bedrijfslocaties, die in de nieuwe regeling bestemd zijn tot Wonen, en gelegen zijn binnen de gebieden Dijkzone en Oeverwallen, gebruik kunnen maken van de volgende aanvullende wijzigingsmogelijkheden.

- Omschakeling naar agrarisch verwant bedrijf of agrarisch hulpbedrijf
- Extra woningen bij sloop van bedrijfsbebouwing
- Wonen in bedrijfsgebouw

Sloopbonusregeling

In alle gevallen (ook bij die situaties waar geen sprake is van een VAB-locatie) kan een sloopbonusregeling worden toegepast indien in de huidige situatie meer dan 75 m² bijgebouwen aanwezig zijn. Dit houdt in dat bij sloop van bijgebouwen een beperkt deel mag worden teruggebouwd in de vorm van bijgebouwen of als uitbreiding van het hoofdgebouw. Bij extra sloop mag tot maximaal 200 m² bijgebouwen worden teruggebouwd, of kan in inhoud van de burgerwoning kan worden vergroot tot een maximum van 900 m³.

6.4. Niet-agrarische bedrijven (incl. Horeca en Kantoor)

Bestaande niet-agrarische bedrijven

Bestaande niet-agrarische bedrijvigheid is bestemd. De bestaande oppervlakte van het bedrijf geldt als maximaal toegestane oppervlakte. Daarnaast wordt een eenmalige uitbreiding van 10% wordt mogelijk gemaakt. Voor de bestaande niet-agrarische bedrijven geldt een maximale goot- en nokhoogte van 5 respectievelijk 8 meter.

Nieuwvestiging

Uitgangspunt van dit bestemmingsplan is dat bedrijven zonder functionele binding met het buitengebied thuis horen in een kern of op een bedrijventerrein. In beginsel dienen bedrijven dus uit het buitengebied geweerd te worden. In het plan worden derhalve geen mogelijkheden geboden tot vestiging van nieuwe bedrijvigheid.

Omschakelingsmogelijkheden

Omschakeling van niet-agrarische bedrijven naar een andere vorm van niet-agrarische bedrijvigheid is uitsluitend mogelijk naar een bedrijfsvorm in de door de gemeente goedgekeurde Staat van bedrijfsactiviteiten zoals opgenomen in de regels bij het bestemmingsplan. Bij een omschakeling naar een andere bedrijfsvorm kan in beginsel de oppervlakte bebouwing gehandhaafd blijven. Als voorwaarde geldt tevens dat de wijziging moet bijdragen aan een verbetering van de beeldkwaliteit en de woon- en

leefomgeving. Indien mogelijk verdient vestiging op een bedrijventerrein de voorkeur.

Omschakeling van een bedrijf naar een zwaardere milieucategorie is niet gewenst in het buitengebied en wordt in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt. Dit geldt ook voor bedrijven die reeds tot de zwaardere milieucategorie behoren en naar een ander type bedrijf willen omschakelen.

Bedrijfswoning

Realisering van een nieuwe bedrijfswoning wordt in het plan uitgesloten; in voorkomende gevallen dient hier een afzonderlijke procedure voor gevolgd te worden.

De maximale inhoud van de bedrijfswoning wordt gesteld op 850 m³. Indien de woning momenteel al een grotere omvang heeft geldt deze maatvoering als maximum. Daarnaast mogen (voormalige) boerderijgebouwen bij recht ook de voormalige 'deel' bij hun woning betrekken.

Functiewijziging naar wonen

Bij beëindiging van een niet-agrarisch bedrijf is op basis van een wijzigingsprocedure de omzetting naar wonen mogelijk. Daarvoor gelden dezelfde eisen als voor omzetting van een agrarisch bedrijf naar wonen.

6.5. Agrarisch verwante bedrijvigheid

Bestaande agrarisch verwante bedrijvigheid

De bestaande aan het buitengebied agrarisch verwante bedrijven zullen als zodanig worden bestemd. Agrarisch verwante bedrijvigheid betreft bedrijven die een binding hebben met de agrarische sector, bijvoorbeeld loonbedrijven.

Deze bedrijven zijn, zo lang zij een duidelijke binding hebben met de agrarische sector, toegestaan in het buitengebied. Het toegestane bebouwde oppervlak zal worden gesteld op het bestaande bebouwde oppervlak, vermeerderd met 10%. Via een procedure wordt een verdere uitbreiding van 10 % mogelijk gemaakt.

Voor de bestaande niet-agrarische bedrijven geldt een maximale goot- en nokhoogte van 5 respectievelijk 8 meter.

Omschakeling

Omschakeling van agrarische bedrijvigheid en niet-agrarische bedrijvigheid naar agrarisch verwante bedrijvigheid wordt overal mogelijk gemaakt met uitzondering van de bestemming Agrarisch-Glastuinbouw. Voorwaarde voor het toestaan van deze bedrijvigheid is wel dat de schaal dient te passen bij het buitengebied. Aangetoond moet worden dat vestiging in het buitengebied noodzakelijk is voor de

bedrijfsvoering. Indien mogelijk verdient vestiging op een bedrijventerrein de voorkeur.

6.6. Detailhandel

In het plangebied is de aanwezige detailhandel als dusdanig bestemd. Dit betreffen met name tuincentra. Binnen deze bestemming is het huidige gebruik en de bebouwing bestemd. Hierbij wordt het bestaande bebouwde oppervlak als uitgangspunt genomen. Een uitbreiding van de detailhandel wordt binnenplans mogelijk gemaakt, vanwege de mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan. Voor de verschillende tuincentra zijn bebouwingspercentages op de verbeelding opgenomen. Nieuwe detailhandel als hoofdfunctie is in het buitengebied niet gewenst en wordt daarom niet mogelijk gemaakt.

6.7. Hergebruik vrijkomende agrarische bedrijfslocaties

In het provinciaal beleid zoals vastgelegd in de Structuurvisie wordt een verruiming voorgestaan van het hergebruik van VAB's en hergebruik van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing voor wonen, mits hierbij een bijdrage wordt geleverd aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. In regioverband is het beleid voor functiewijziging vastgelegd in de nota "Notitie functieverandering buitengebied". Agrarische bedrijven kunnen omgevormd worden tot niet-agrarische bedrijven of wonen. Niet agrarische activiteiten kunnen daarbij uitgroeien tot hoofdfunctie.

Functieverandering, naar bijvoorbeeld niet-agrarisch bedrijvigheid, zal in veel opzichten maatwerk zijn. Dergelijk maatwerk kan worden geleverd in een afzonderlijke ruimtelijke procedure. In het bestemmingsplan zal het functieveranderingenbeleid slechts ten dele worden vertaald. Buitenplans kunnen aanvullend ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden. Gebleken is dat bij voormalige agrarisch bebouwing de behoefte bestaat om een functieverandering naar Woon-werk mogelijk te maken. De 50 m² voor een beroep of bedrijf aan huis is in veel gevallen niet toereikend. Derhalve wordt er een regeling op genomen om een woon-werk combinatie mogelijk te maken tot maximaal 150 m². De overige voorwaarden voor functieverandering en voor beroep of bedrijf aan huis zijn onverkort van toepassing

In het Bestemmingsplan Buitengebied wordt uitsluitend functiewijziging van vrijkomende agrarische bedrijfslocaties naar de bestemming wonen en recreatie mogelijk gemaakt. De voorwaarden voor omschakeling naar de bestemming recreatie zijn in paragraaf 6.2.2 nader beschreven. Het beleid voor functieverandering van agrarische bedrijven naar wonen wordt in dit hoofdstuk nader uitgewerkt.

Functieverandering naar wonen

In het regulier provinciaal beleid kunnen voormalige bedrijfsgebouwen een woonfunctie krijgen. Hierbij is het uitgangspunt dat 50% van de

bebouwing wordt gesloopt en het wonen plaatsvindt in maximaal twee hoofdgebouwen met meerdere wooneenheden dan wel alle bestaande vrijkomende gebouwen te slopen en in plaats daarvan 1 nieuw woongebouw te realiseren met meerdere wooneenheden.

In aanvulling op dit regulier beleid wordt het conform regionaal beleid mogelijk gemaakt om bij sloop van alle bestaande vrijkomende gebouwen 2 nieuwe woongebouwen te realiseren. Daarnaast is onder voorwaarden ook realisering van 1 of 2 vrijstaande woningen mogelijk.

De gemeente Lingewaard heeft naar aanleiding van het provinciale en regionale functieveranderingenbeleid de notitie 'Toepassing regionaal beleid voor functiewijziging in het buitengebied' opgesteld. In de gemeentelijke uitwerking van het regionale beleid wordt aangegeven dat woongebouwen, in de vorm van geschakelde woningen of appartementen, in het buitengebied van Lingewaard niet wenselijk zijn. Uitsluitend vrijstaande woningen, of woningen in bestaande bedrijfsgebouwen mogen worden gerealiseerd als compensatie voor de sloop van bedrijfsgebouwen. Daarnaast gelden strikte eisen aan de landschappelijke inpassing van de (nieuwe) woningen. In onderstaande tabel zijn de mogelijkheden voor de bouw van woningen als compensatie voor de sloop van bedrijfsbebouwing weergegeven.

Gesloopte oppervlakte bedrijfsbebouwing	Functieverandering naar wonen
< 750 m ² bedrijfsbebouwing	Geen extra woning toegestaan
750-1500 m ² bedrijfsbebouwing	1 vrijstaande woning toegestaan
> 1500 m ² bedrijfsbebouwing	2 vrijstaande woningen toegestaan

Voor glastuinbouwbedrijven buiten de concentratiegebieden glastuinbouw geldt conform de structuurvisie Gelderland een bijzondere regeling. Indien alle glasopstanden worden gesloopt, mag bij beëindiging of verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf 100% van de bedrijfsgebouwen³ van functie veranderen naar wonen of werken.

In aanvulling op deze generieke regeling wil de stadsregio tevens de mogelijkheid bieden alle glasopstanden en bedrijfsgebouwen te slopen en in plaats daarvan nieuwe woon- of werkgebouwen op te richten. Ook dit beleid is alleen van toepassing buiten de concentratiegebieden glastuinbouw.

Ook hier geldt vanuit lokaal beleid dat enkel de bouw van vrijstaande woningen wordt toegestaan. In de tabel zijn de mogelijkheden voor functieverandering naar wonen weergegeven.

³ Dit betreft gebouwen die niet voor de primaire teelt bedoeld zijn, maar ondersteunend daaraan (zoals opslag- en sorteerruimtes, koelcellen, ketelhuizen en dergelijke)

gesloopte oppervlakte glasopstallen	functieverandering naar wonen
0-1000 m ²	geen mogelijkheden voor bouw woning
1000-8000 m ²	1 woning
> 8000 m ²	2 woningen

Binnen de bestemmingen voor de dijkzone en de oeverwallen wordt in een wijzigingsbevoegdheid het bovenstaande beleid vertaald. In de komgronden en de concentratiegebieden en reserveringsgebieden voor glastuinbouw, is de sloop van glasopstanden in het kader van het functieveranderingsbeleid niet toegestaan.

Locatie van de compensatiewoningen

In de gemeentelijke notitie 'Toepassing regionaal beleid voor functiewijziging in het buitengebied' is ondermeer aangegeven op welke locaties de herbouw van woningen wenselijk is.

Voor het buitengebied van de gemeente Lingewaard is de bouw van woningen niet wenselijk op de volgende locaties:

- In het open komgebied
- In het concentratiegebied glastuinbouw en het reserveringsgebied Kamervoor

Op de oeverwallen, de dijkzone, de bufferzone en in de extensiveringsgebieden glastuinbouw is de bouw van compensatiewoningen wel mogelijk.

7. BESTEMMINGSREGELING OMGEVINGSKWALITEIT

In de beschrijving van de gebiedskenmerken zijn verschillende landschappelijke, fysieke en cultuurhistorische waarden aan bod gekomen. In dit hoofdstuk is uitgewerkt hoe deze duurzame waarden in dit bestemmingsplan beschermd worden. Indien specifieke beleid- of regelgeving van toepassing is wordt dit vermeld en wordt aangegeven hoe dit tot uitdrukking komt in de bestemmingsregeling.

7.1. Omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden (voorheen ‘aanlegvergunningen’)

In gebieden met specifieke waarden kan een omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden (voorheen aanlegvergunning genoemd) worden vereist. Het doel van deze vergunningen is het voorkomen dat de betreffende waarden onevenredig worden geschaad als gevolg van bepaalde activiteiten. Onevenredigheid houdt in dat het belang van de ingreep (werk of werkzaamheid) wordt afgewogen tegen het belang van de te beschermen waarde.

Voor het uitvoeren van bepaalde werken of werkzaamheden moet een vergunning worden afgegeven door het bevoegd gezag. Bij het afgeven wordt getoetst aan de in het bestemmingsplan opgenomen criteria. Hierbij kan een ter zake deskundige worden gehoord.

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is om zo min mogelijk omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden op te nemen en de administratieve lasten zo veel mogelijk te beperken.

Toetsingskader

Waarden

Omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden worden opgenomen ter bescherming van onder meer de volgende waarden:

1. aardkundige waarden;
2. ecologische en natuurwaarden;
3. landschappelijke waarden;
4. cultuurhistorisch waardevolle gebieden;
5. waterhuishoudkundige situatie;
6. landschapselementen;

Belang Landbouw

Veel werken en werkzaamheden hebben tot doel een verbetering van de waterhuishouding, verkaveling en ontsluiting van agrarische gronden. De diverse landbouwsectoren stellen aan de basisinrichting deels verschillende eisen. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- de grondgebondenheid van de productie (akkerbouw, tuinbouw, melkveehouderij);
- de gevoeligheid / hoogwaardigheid van de teelt (tuinbouw);
- de intensiteit van het grondgebruik door grondbewerking;

- de afstand tot bedrijfsgebouwen (voor akkerbouw is exploitatie van gronden op afstand veelal goed in te passen in een doelmatige bedrijfsvoering; melkveehouderij, vollegrondstuinbouw en fruitteelt vragen een directere relatie met de bedrijfsgebouwen).

Effecten van werken en werkzaamheden

In hoeverre de werken en werkzaamheden schadelijk zijn voor de aanwezige waarden is afhankelijk van:

- de precieze locatie van de uit te voeren werken en werkzaamheden;
- de omvang, (diepte, oppervlakte);
- het tijdstip van de uitvoering;
- de wijze van uitvoering

7.2. Aardkundige waarden

Voor gebieden met aardkundige kwaliteiten vraagt de provincie (Structuurvisie Streekplan 2005) om rekening te houden met de kwaliteiten bij bestemming, inrichting en beheer. Het afgraven, verlagen, egaliseren of ophogen van de bodem kan een aantasting betekenen voor deze waarden. Deze werkzaamheden komen voor binnen de gronden die in agrarisch gebruik zijn.

Locaties Aardkundige waarden

De twee gebieden met aardkundige waarden bevinden zich in de dijkzone en de oeverwal gebieden. Derhalve is gekozen om binnen de gebiedsbestemmingen 'Agrarisch met Waarden- Dijkzone' en 'Agrarisch met Waarden- Oeverwallen' de aardkundige waarden te beschermen middels een omgevingsvergunning.

Binnen deze bestemmingen zal voor het uitvoeren van bepaalde grondwerkzaamheden moeten worden getoetst of aardkundige waarden worden aangetast. Een omgevingsvergunning kan verleend worden indien er geen aardkundige waarden in het gebied aanwezig zijn of als de ingreep de betreffende waarde niet aantast. Indien de ingreep wel aantasting van de aardkundige waarden veroorzaakt, dient de mate van aantasting van de waarde te worden afgewogen tegen de doelmatigheid van de werkzaamheid.

7.3. Archeologie

Vanuit nationale wetgeving dienen gemeenten zorg te dragen voor de archeologische waarden in de bodem. Ook de provincie Gelderland onderschrijft in haar structuurvisie dat zorgvuldig dient te worden omgegaan met het bodemarchief.

Door RAAP is voor de gemeente Lingewaard onderzocht welke archeologische waardes in de gemeente verwacht worden. Gekoppeld aan de gebiedsindeling is het onderstaande beleid geformuleerd. In het bestemmingsplan is het archeologisch beleid opgenomen, door middel van een omgevingsvergunningplicht voor werken en werkzaamheden. Dit beleid is gekoppeld aan een dubbelbestemming op de kaart.

Archeologische monumenten (Waarde- Archeologie 1)

Behouden en beschermen in huidige staat. Bij planvorming is besluitname door het bevoegd gezag wettelijk verplicht (bevoegd gezag is de RCE voor de archeologische rijksmonumenten). Geen (bodem)ingrepen zonder vergunning ex. art. 11 Monumentenwet 1988 toegestaan. Tevens geldt dat eventuele onderzoeksstrategieën en selectiekeuzes in overleg met de RCE vastgesteld dienen te worden.

Terrein van Archeologische waarde/ betekenis (Waarde- Archeologie 2)

Streven naar behoud en bescherming in huidige staat; bij bodemingrepen dieper dan 30 cm -Mv is inventariserend archeologisch onderzoek verplicht

Zeer hoge archeologische verwachting (Waarde- Archeologie 3)

Streven naar behoud in huidige staat; Inventariserend archeologisch onderzoek is verplicht als het bruto-oppervlak van de ingreep groter is dan 30 m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm -Mv.

Hoge archeologische verwachting (Waarde- Archeologie 4)

Streven naar behoud in huidige staat; Inventariserend archeologisch onderzoek is verplicht als het bruto-oppervlak van de ingreep groter is dan 100 m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm -Mv.

Middelmatige archeologische verwachting (Waarde- Archeologie 5)

Streven naar behoud in huidige staat; inventariserend archeologisch onderzoek is verplicht als het bruto-oppervlak van de ingreep groter is dan 500 m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm -Mv.

Lage archeologische verwachting (Waarde- Archeologie 6)

Geen noodzaak tot streven naar behoud in huidige staat; inventariserend archeologisch onderzoek is verplicht als het bruto-oppervlak van de ingreep groter is dan 2.500 m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm-Mv.

7.4. Cultuurhistorie

Algemeen

Vanaf januari 2012 dient in bestemmingsplannen rekening te worden gehouden met de belangen van het cultuurhistorisch erfgoed. Het gaat dan om erfgoed in brede zin; in cultuurlandschappelijke, stedenbouwkundige en bouwhistorische betekenis. Eerder al had archeologie zijn wettelijke en/of planologische vertaling gekregen, en historisch-bouwkundige waarden kunnen via de monumentenverordening worden geborgd. Hiermee krijgen cultuurhistorische waarden een volwaardige plek in het afwegingsmechanisme, zoals dat binnen de ruimtelijke ordening gangbaar is.

Beleidskader

Voor het vigerende beleid met betrekking tot het aspect Cultuurhistorie kan worden verwezen naar Hoofdstuk 2 Hoofdpijnen van beleid en wetgeving.

Inventarisatie en onderzoek

Om de belangen van het erfgoed helder in beeld te krijgen is onderzoek en inventarisatie nodig. Doel van de inventarisatie is het verzamelen van informatie aan de hand van bronnen, veldwerk en interviews met belanghebbenden, streekkenners en deskundigen over bekende, of te verwachten cultuurhistorische waarden binnen het plangebied. De te verzamelen data betreffen verschillende aspecten, zoals karakter, omvang, datering, betekenis, gaafheid en conservering van het erfgoed.

Waardering

Aan de hand van de verkregen informatie over het erfgoed kan vervolgens een waardering worden gegeven aan de onderscheiden elementen. In de waardering van erfgoed speelt de betekenis, die we geven aan de kennis over het verleden en de relatie met kleine en grote gebeurtenissen of personen en vooraanstaande rol. Criteria die kunnen worden gebruikt om de specifieke waarde, of het maatschappelijk belang van cultuurhistorische elementen te bepalen, zijn bijvoorbeeld: gaafheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid, conservering, zeldzaamheid, samenhang met de context en representativiteit.

Borging

Van die elementen, die op grond van een hogere waardering, in de bestemmingsregeling een zekere vorm van bescherming moeten verkrijgen, wordt de kwetsbaarheid bepaald. Op grond van een inschatting van mogelijke bedreigingen t.g.v. ruimtelijke ontwikkelingen,

wordt een adequaat beschermingsregime in de bestemmingsregeling opgenomen. Zo kunnen verbodsbepalingen, of voorwaarden worden gesteld aan de sloop van gebouwde elementen, de ophoging en/of afgraving van aardkundige waarden, het graven en/of dempen van wateren, grondwateronttrekking en drainage, het rooien van beplanting, etc.

Overigens mag niet uitsluitend, of primair gestreefd worden naar statische conservering van erfgoed. Evenzeer moet het bestemmingsplan ruimte bieden aan de inzet van het erfgoed als inspiratiebron voor ruimtelijke ontwikkelingen. Inpassing, hergebruik of respectvolle transformatie van erfgoed, waarbij er een nieuwe betekenislaag aan kan worden toegekend, blijken veelal de meest optimale beschermingsvormen.

Het plangebied

De cultuurhistorische betekenis van het plangebied is in tal van onderzoeksnota's reeds uitgebreid beschreven, bijvoorbeeld in nota's, zoals "Dijk als as van ontwikkeling" (2008, DLA+ Landscapearchitects i.s.m. Geschiedkundig bureau Van Hemmen).

Voor een nadere onderbouwing van het bestemmingsplan zal dan ook worden geput uit bestaande onderzoeken; het gaat er nu vooral om, om de gevonden waarden overzichtelijk te presenteren en te komen tot een selectie van die waarden en elementen, die:

- via regelgeving om specifieke bescherming vragen;
- betekenis krijgen als criterium in de afweging van belangen.

Elementen die relevant (kunnen) zijn voor het bestemmingsplanbeleid in het plangebied zijn de volgende:

- Historische landschapstypen (bodenvorming, ontginningswijze, verkavelingspatronen, etc.);
- Historische routepatronen (wegen, (kerken-)paden, stoomtramlijn, etc.);
- Historische wateren (watergangenstelsels, grachten, doorbraakkolken, etc.);
- Waterstaatkundige werken (dijken, kaden, stuwen, sluisjes, inlaatwerken, etc.);
- Militair erfgoed (forten, kazematten, schansen, redoutes, etc.);
- Historische bouwkunst en stedenbouw (monumenten, ensembles, kastelen, havezathen, landhuizen etc.).

Aan de hand van deze indeling wordt onderstaand een overzicht gegeven van de in het plangebied (nog) aanwezige elementen en hun cultuurhistorische waarde. Dit overzicht is gemaakt op basis van bestaand onderzoek. Verder wordt ingegaan op de al of niet erkende noodzaak tot borging, alsmede de wijze waarop dit in de regels tot uitdrukking kan komen.

Vermeld dient te worden dat de waardering en de borging van de verschillende elementen ten tijde van het ontwerp nog onderzocht

worden. Bij vaststelling is dit onderzoek afgerond en worden de verschillende elementen beschermd middels een passende regeling.

Elementen en hun betekenis

Onderstaand wordt per deelaspect een bondige beschrijving gegeven van het binnen het plangebied aanwezige erfgoed.

Landschapstypen

Langs de stroomgeulen van de in dit gebied zich telkens verleggende rivieren, werd bij hogere stroomsnelheden grofkorrelig materiaal afgezet. Dit leidde tot de vorming van parallel aan de rivier gelegen stroomruggen, bestaande uit zavel en lichte klei. Hierop vestigden zich de vroegste bewoners op een relatief veilige plek, die goede mogelijkheden bood voor landbouwkundig gebruik. Later werden op deze van nature al hogere oeverwallen de dijken aangelegd, welke overigens door de eeuwen heen diverse malen zijn doorgebroken en hersteld. Bij doorbraken ontstonden diep uitgewerkte kolken, waar de nieuwe dijk dan noodgedwongen omheen werd gelegd. Het uit de doorbraakkolken afkomstige materiaal, overwegend grind en zand, werd waaivormig over de landerijen uitgespreid en vormde zo de overslaggronden.

In de lagergelegen delen ontstonden op wat groter afstand van de rivier de komgronden. Hier werden bij hoge rivierstanden in vrijwel stilstaand water de kleinere kleideeltjes afgezet, die de zware, ondoorlatende komkleigronden opleverden. Hier ontstonden in het stagnerend water moerasgebieden waarin zich plaatselijk zelfs veen kon ontwikkelen. Deze gebieden konden pas aan het eind van de 19^e en het begin van de 20^e eeuw in cultuur worden genomen, nadat ontwatering en ontsluiting goed waren geregeld.

De dicht tegen de dijk gelegen delen van de stroomruggen en overslaggronden, kortweg de dijkzone, is in cultuurhistorisch opzicht dan ook het meest interessant. Juist door de eeuwenlange bewoning, landbewerking en landschapsvorming bevindt zich hier de grootste dichtheid aan relict en erfgoed.

Routes

De routes over de stroomruggen, met name de wegen over de bandijken en plaatselijk een enkele onderstraat behoren tot de oudste routes in het plangebied. Waar de dijkroutes, de eerste generatie wegen, aan de feitelijke voorzijde van het landschap lagen, werd de tweede generatie gevormd door de onderstraten, veelal getraceerd op de overgang naar de lagere kommen.

Een bijzondere categorie, vaak ook zeer oude routes wordt gevormd door de historische kerkenpaden. Via een stelsel van smalle paden door de landerijen, verlopend langs perceelsgrenzen en soms geflankeerd door veekerende hagen (meidoorn), konden de bewoners van afgelegen hoeven naar de verschillende kerken lopen.

Een bijzondere routestructuur vormde het spoortracé van enkele stoomtramlijnen, die werden geëxploiteerd door de Betuwse Stoomtramweg Maatschappij (BSM). Het centrale emplacement lag aan de Karstraat in Bommel, waar de BSM haar remises, werkplaatsen en administratiekantoor had gesitueerd. Van dit alles is nog maar weinig terug te vinden; de flauwe afsnijding van een scherpe bocht in de Karstraat, juist ten zuiden van Het Zand (nu een fietspad) vormt nog een vage verwijzing naar dit tramlintje.

Wateren

De Linge vormt een centraal in de Betuwe gelegen afwateringskanaal. Voorheen bestond de Linge uit de Waalwetering en de Rijnwetering, twee parallel gegraven weteringen, die elk afzonderlijk de afwatering regelde van twee voormalige bestuurseenheden. Beide weteringen waren destijds gescheiden door de Lingewal, welke nog herkenbaar is in de zuidelijke oeverzone van de huidige Linge.

Een eeuwenoud stelsel van zegen en pijpen, gegraven watergangen, verzorgt binnen een bepaald peilvak de afwatering naar de Linge. Oorspronkelijk gegraven om na elk hoogwater, de wateroverlast op de hogere stroomruggen weer snel te beëindigen.

De verdediging van kasteel De Doornenburg wordt behalve door een gebouwde sterkte, gegarandeerd door een grachtenstelsel. De locatiekeuze voor de vestiging van het kasteel is destijds dan ook gebaseerd op de continue beschikbaarheid van water, waarmee de grachten konden worden gevoed. Hoge grondwaterstanden en oppervlaktewater dat zich hier, in het tracé van de huidige Linge verzamelde, speelde daarbij een grote rol.

De verschillende dijkdoorbraken leidden tot het ontstaan van diep uitgewervelde doorbraakkolken, die nog steeds als stille getuigen langs de dijkvoet liggen. Soms binnendijks (binnengedijkt), soms ook buitendijks (buitengedijkt) gelegen.

Het uitgespoelde, veelal zandige materiaal werd daarbij in een brede waaier afgezet over het omringende land, waardoor de zogenoemde overslaggronden zijn ontstaan. De buurtschap het Zand dankt er zijn naam nog aan. Ook bleek deze lichtere (want zandiger) grondsoort bij uitstek geschikt te zijn voor allerlei vormen van tuinbouw, waarmee de basis werd gelegd voor het succes van de huidige glastuinbouw in het gebied.

Waterstaatkundige werken

De bouw van dijken werd aanvankelijk op lokaal niveau ter hand genomen, hetgeen leidde tot tal van afzonderlijke dorpspolderdertjes, die werden omsloten door allerlei zij- en achterkades. Zo rond het jaar 1200 is de dijkring rond de Betuwe volledig gesloten. De zij- en achterkades blijven dan nog lang nodig om het water vanuit de lage komgronden te weren. De bandijken boden immers nog lang geen zekerheid en dijkdoorbraken traden met grote regelmaat op, waardoor de

moerasachtige kommen jaarlijks volstroonden. Plaatselijk zijn de zij- en achterkades nog herkenbaar. Een bijzondere kade wordt gevormd door de Lingewal; een voormalige scheiding tussen Rijkswetering en Waalwetering, inmiddels gebundeld tot de huidige Linge.

De afwatering van de Betuwe is geregeld via een uitgebreid stelsel van waterlopen. Het verval (de Betuwe helt van oost naar west af) waardoor de stromingsrichting wordt bepaald, spreekt zich uit in een groot aantal peilvakken. De peilvakken worden gescheiden door een systeem van stuwtjes en sluisjes.

Om te voorkomen dat de Betuwe in droge zomers te kampen krijgt met watertekorten kan water worden ingelaten vanuit het Pannerdensch Kanaal. Daartoe is even ten oosten van kasteel De Doornenburg een inlaatwerk aangelegd.

Militair erfgoed

Op het punt, waar het Pannerdens Kanaal zich afsplitste van de Waal werd in 1742 een verdedigingswerk, de 'Sterreschans' gebouwd, waarvan ten oosten van Doornenburg nog resten zichtbaar zijn. Binnen de onregelmatige 6-hoekige schans lagen een stenen redoute en een kruithuis.

Van deze redoutes zijn, met name langs de dijken, nog vele restanten aanwezig in het plangebied. Het gaat hierbij veelal om kleine, uit aarden wallen opgebouwde verschansingen, die als voorpost voor een linie of vesting dienden.

Door de eeuwen heen zijn tal van linies aangelegd ter verdediging van lokaal gebied, of van grotere landsdelen. Van de meeste linies, destijds veelal bestaande uit wateren of aarden wallen, is weinig meer terug te vinden. De IJssellinie, aangelegd in de jaren 1939-1940 werd gevormd door een reeks kazematten, waarvan een deel nog aanwezig is. Deze linie verloopt voor een deel door het plangebied, globaal genomen vanaf de Vlote Bloem bij Huissen naar het dijkmagazijn "Ronduit" (=redoute!) aan de dijk ten zuiden van Bemmelen.

Gebouwd erfgoed en monumenten

Binnen het plangebied komt een aantal Rijksmonumenten voor, waarbij kasteel De Doornenburg misschien wel het meest tot de verbeelding spreekt. Naast Rijksmonumenten zijn ook een aantal gemeentelijke monumenten aangewezen.

Het bestemmingsplan speelt bij de bescherming van monumenten slechts een beperkte rol, de Monumentenwet en –verordening zien immers toe op handhaving en bescherming van Rijks-, resp. gemeentelijke monumenten.

De laatste jaren wordt meer en meer het belang erkend van de architectuur uit de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw; de Wederopbouwperiode. Met name geldt dit het agrarisch erfgoed, waarvan, ook in het plangebied, de aanwezigheid opvalt van in streek-eigen trant gebouwde T-boerderijen of moderne varianten daarvan.

De traditionalistische architectuur is beïnvloed door de opvattingen van de Delftse School, doch is tegelijkertijd gebaseerd op de modernste landbouwkundige inzichten.

Naast de eventuele aanwijzing van een aantal gebouwen uit de Wederopbouwperiode, wordt overwogen om een aantal andere gebouwde objecten, zoals kazematten de monumentenstatus te verlenen.

Borging van waarden

Aard en kwetsbaarheid

Te bepalen aan de hand van graadmeters:

gaafheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid, conservering, zeldzaamheid, samenhang met de context en representativiteit.

Maatschappelijk belang

Vast te stellen op grond van criteria:

gaafheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid, conservering, zeldzaamheid, samenhang met de context en representativiteit.

Het gemeentelijke beleid is vertaald door binnen de bestemming Agrarisch met Waarden - Dijkzone cultuurhistorie nadrukkelijk op te nemen als een van de te beschermen waardes. Cultuurhistorische landschapselementen zoals dijken met wielen, kaden en binnendijkse afwateringsstelsels zijn specifiek benoemd als te beschermen elementen. In het bestemmingsplan is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor werken en werkzaamheden waarbij de landschappelijke en cultuurhistorische waarden specifiek worden beschermd.

De gemeente heeft opdracht gegeven tot het vaststellen van een cultuurwaardenkaart.

7.5. Natuurwaarden

Natura 2000

Natura 2000 is het grootste initiatief op het gebied van natuurbescherming in Europa. Het is een samenhangend, Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Behoud en herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie is het doel.

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van de Natura 2000 gebieden. Activiteiten die negatieve gevolgen voor de natuurwaarden kunnen hebben (zoals uitbreiding van een camping of bouwactiviteiten in of nabij een beschermd gebied), mogen bijvoorbeeld niet plaatsvinden zonder vergunning. Er wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechtert en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaats vindt.

Kortom voor elk plan dat significante gevolgen kan hebben op een gebied dat is aangewezen als Natura 2000 gebied moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen.

De (aan het plangebied grenzende) uiterwaarden van de Rijn en Waal zijn aangewezen als Natura 2000 gebied. In dit bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met de ligging nabij het Natura 2000 gebied. Ontwikkelingen die significante gevolgen kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000 gebied, mogen alleen na een passende beoordeling worden toegestaan.

Ecologische hoofdstructuur

De nationale beleidsdoelstellingen ten aanzien van natuurontwikkeling zijn vertaald in de Ecologische Hoofdstructuur. Het doel is een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen te ontwikkelen om te komen tot duurzame populaties van kwetsbare planten- en diersoorten.

In 2009 heeft de provincie de begrenzing van de EHS vastgesteld. Binnen de EHS wordt onderscheid gemaakt tussen:

- bestaande natuur
- verbindingszones
- verweavingszones
- nieuwe natuur

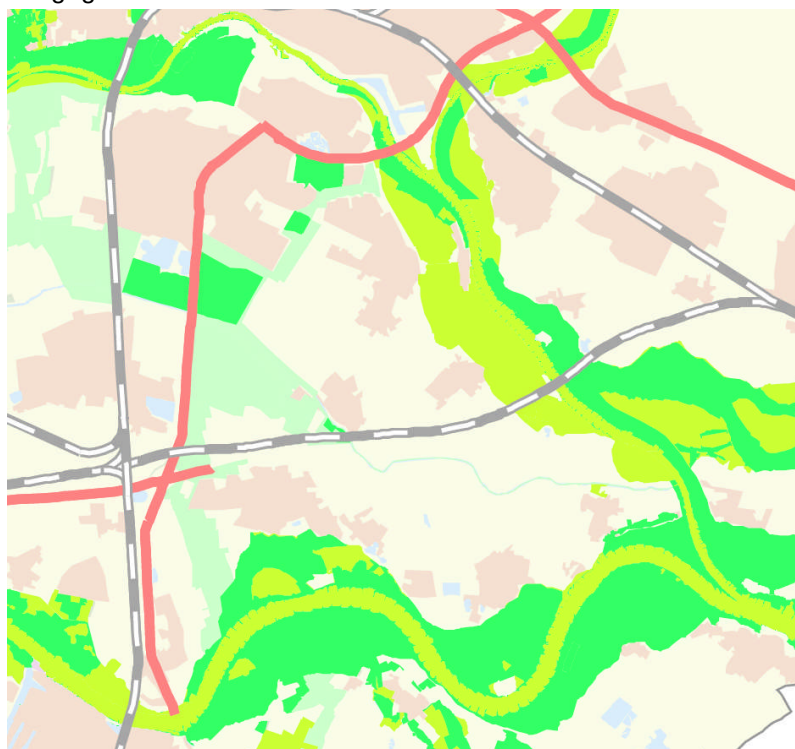
Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

In het plangebied zijn enkele zones tot ecologische hoofdstructuur aangeduid. Dit betreft de Linge, het Zeegbos, Kasteel Doornenburg en de Dijkzone Doornenburg.

In de streekplanuitwerking kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur uit mei 2006 zijn voor het rivierengebied specifieke kwaliteiten benoemd. De volgende kernkwaliteiten van het rivierengebied zijn van belang voor het plangebied:

- De rivier met zijn bijbehorende dynamiek en morfologie, als bron van natuurlijke processen, en als as van een keten natuurterreinen en natuurlijke cultuurlandschappen in de uiterwaarden en de daarbij behorende bijzondere natuur, zoals rivierduinen, stroomdalgraslanden, natte schraalgraslanden, hardhoutoibos en nevengeulen.
- De relatie tussen open voedselrijke foerageergebieden en rustgebieden (open water) voor overwinterende en doortrekkende ganzen, eenden en andere watervogels.
- De uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren die De Gelderse Poort en het Rijk van Nijmegen herbergen door de centrale ligging in het Europese natuurnetwerk met verbindingen naar de Veluwe en Oostvaardersplassen, het Reichswald en de Eiffel, het bovenstroomse en benedenstroomse (Duitse) rivierengebied en de bosgebieden in het Limburgs-Duitse grensgebied.
- De Nieuwe Hollandse Waterlinie als samenhangend en herkenbaar geheel van moerasgebieden en open (weidevogel)graslanden.
- Het samenhangende geheel van Linge en natuurgebied en landgoederen langs de Linge in het westelijk rivierengebied.
- Het open, grazige en natte karakter van binnen- en buitendijkse weidevogel- en ganzengebieden.

In onderstaande tekst is aangegeven, per gebied welke specifieke kwaliteiten aanwezig zijn. Deze kwaliteiten concretiseren de benoemde algemene kernkwaliteiten in het plangebied. Per gebied is tevens aangegeven hoe de betreffende kwaliteiten beschermd worden.

- EHS - Natuur
- EHS - Verweving
- EHS - Verbindingszone

De Linge

De Linge heeft een functie als natte ecologische verbindingzone tussen grotere natuurgebieden. Daarnaast is de Linge eveneens van belang voor het waterbeheer. De rivier en de aanliggende oevers worden gebruikt voor extensieve vormen van recreatie, waaronder kanoën.

De Linge krijgt als waterloop de bestemming Water. De oevers worden tot Natuur bestemd. De Linge is daarnaast specifiek aangeduid als ecologische verbindingzone.

Zeegbos

Het Zeegbos bij Huissen is een nieuw aangelegd bosgebied. Het Zeegbos ligt 'ingeklemd' tussen de bebouwing van Arnhem aan de westzijde en de in aanbouw zijnde wijk Loovelden in Huissen aan de oostzijde. Het park biedt ruimte aan water, natuur en landbouw, maar er is vooral ook ruimte voor recreatie voor de inwoners van de omliggende dorpen en steden. In de toekomst zal tussen het bos en park Lingezegen een ecologische verbindingzone worden aangelegd.

Dit gebied krijgt de bestemming Natuur voorzover in gebruik als bos of natuur. Binnen deze bestemming is recreatief medegebruik goed mogelijk.

De gronden die nog in agrarisch gebruik zijn hebben een agrarisch bestemming en een aanduiding ten behoeve van de ecologische verbindingzone.

Kasteel Doornenburg

Zoals de aanduiding EHS-verweving duidelijk maakt, heeft het gebied rond kasteel Doornenburg meerdere functies. Het gebouw vervult een maatschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve functie. Voor het gebouw is de bestemming Maatschappelijk opgenomen. De gronden rond het kasteel worden gebruikt ten behoeve van agrarisch natuurbeheer. Voor deze gronden is de bestemming Natuur opgenomen. De ecologische waarde bestaat uit een inrichting als cultuurlandschap en een extensief agrarisch gebruik.

Dijkzone Doornenburg

De dijkzone ten zuiden van Doornenburg is een bestaand natuurgebied, bestaande uit waardevol grasland. In het provinciale beleid is het gebied aangeduid als EHS-Natuur. Dit gebied heeft in dit bestemmingsplan de bestemming Natuur waarbinnen bescherming van de ecologische waarde voorop staat, op deze wijze worden voorkomende waarden beschermd. Daarnaast wordt de mogelijkheid voor recreatief medegebruik geboden.

7.6. Landschap

Waardevol landschap

De kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Gelderse Poort zijn in het Streekplan Gelderland 2005 onderverdeeld in een tweetal gebieden, namelijk: De Ooijpolder en Rijnstrangen en Stuwwal Nijmegen en het bekken van Groesbeek. De dijkzone binnen het plangebied behoort tot het deelgebied Ooijpolder en Rijnstrangen.

De specifieke kernkwaliteiten van het landschap in Lingewaard zijn (conform de streekplanuitwerking):

- Gave gradiënten van kom – oeverwal – uiterwaard – rivier en dynamiek van de Rivieren.
- Cultuurhistorische kwaliteiten verweven in het landschap, zoals talrijke historische boerderijen, plaatselijk op terpen, en relictten van de IJssellinie.
- Bebouwing overwegend geconcentreerd in dorpen en (dijk)linten.
 - De strijd tegen en het leven met het rivierwater heeft zeer hoge cultuurhistorische kwaliteiten opgeleverd: dijken met wielen, kaden, binnendijkse afwateringsstelsels, bebouwing op hogere plaatsen.
 - Bewoning is van oudsher gebonden aan hogere, voor het rivierwater relatief veilige plaatsen. Dorpen en gehuchten op oeverwallen (vele), pleistocene zandopduikingen, boerderijen op terpen, hier 'pollen' geheten. Bewoning langs de dijken bestaat uit voormalige boerderijen, vooral kleinere, en voormalige steenfabriekswoningen.
- Vrij uitzicht vanaf de dijk over het binnendijkse landschap en naar de stuwwal van Nijmegen.
- Rust, ruimte, donkerte
 - Het gebied is een oase van rust, ruimte en donkerte temidden van een steeds verder verstedelijkende omgeving

Deze specifieke waarden moeten, conform het provinciale beleid, worden beschermd rond de dijkzone. Binnen de bestemming Agrarisch met Waarden- Dijkzone zijn deze waarden derhalve bestemd en beschermd.

Waardevol open gebied

De komgronden zijn door de stadsregio aangewezen als waardevol open gebied. Hier is de openheid een kenmerkende landschappelijke kwaliteit. In de bestemming Agrarisch-Komgronden wordt gestuurd op het open houden van het gebied.

Oeverwallen

In de oeverwalgebieden, bestemd als Agrarisch met Waarden-Oeverwal, is de opbouw van het rivierenlandschap nog steeds herkenbaar, ondanks een grote versnippering en een hoge bebouwingsdichtheid van het gebied. Op de oeverwallen zijn kleinschaligheid en de aanwezigheid van

hoogstamboomgaarden typerend voor het landschapstype. Deze waarden zijn in het bestemmingsplan eveneens vertaald. Doel is de waardevolle landschapselementen die nog aanwezig zijn te behouden.

Glastuinbouwgebieden

In de glastuinbouwgebieden zijn en zullen landschappelijke waarden een ondergeschikte rol vervullen aan de functie die het gebied heeft voor de glastuinbouw. Reden is dat landschappelijke kenmerken, waaronder de opbouw van het rivierenlandschap, niet langer herkenbaar zijn indien het gebied getransformeerd is naar een glastuinbouwgebied.

8. WATER

Het bestemmingsplan dient een waterparagraaf te bevatten waarin beleid, bestaand systeem, doelstellingen en resultaten uit overleg tijdens de procedure worden opgenomen. Op basis van het beleid (prov. structuurvisie, provinciaal waterhuishoudingsplan en het beheerplan van waterschap Rivierenland) zal een aantal aspecten in het bestemmingsplan worden geregeld.

Het bestemmingsplan is zo ingericht dat de waterbeheerders hun werk kunnen doen. Daarnaast zijn diverse regels opgenomen ten behoeve van de waterhuishouding. In het kader van de verplichte "Watertoets" is afgestemd over de inhoud van het bestemmingsplan.

8.1. Inleiding

In Lingewaard zijn de volgende partijen betrokken bij het waterbeheer:

- 1) het Rijk:
- 2) de Provincie:
- 3) Waterschap Rivierenland:
- 4) de Gemeente:
- 5) de Waterleidingbedrijven:

De gemeente dient in het bestemmingsplan de belangen van de waterbeheerders te borgen. Voor het bestemmingsplan is met name de verhouding tot het beleid en de regelgeving van de waterschappen van belang. Het is immers noodzakelijk dat het gemeentelijke beleid en dat van waterschappen elkaar ondersteunen. Daarnaast moet voorkomen worden dat het bestemmingsplan zaken juridisch regelt die al in de Keur zijn geregeld. Met betrekking tot grondwaterbeschermingsgebieden is afstemming met de Provinciale Milieuverordening noodzakelijk.

8.2. Watertoets

Sinds juli 2003 is de watertoets wettelijk verankerd in het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Het besluit verplicht tot het opnemen van een beschrijving van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding in de toelichting van alle ruimtelijke plannen.

Dit houdt in dat, afgezien van het watertoetsproces dat voor het bestemmingsplan Buitengebied is doorlopen, voor alle omgevingsvergunningen en wijzigingen van dit bestemmingsplan eveneens de watertoets dient plaats te vinden. Er dient een volledige, heldere, zelfstandige afweging te worden gemaakt over de waterhuishoudkundige consequenties van de beoogde ingreep.

Het doel van de watertoets is dat water een volwaardige rol speelt in ruimtelijke plannen. Het middel dat de watertoets daarvoor gebruikt, is het zo vroeg mogelijk betrekken van de waterbeheerder bij een nieuw ruimtelijk plan. De watertoets betekent vooral meedenken vooraf. Eerste aanspreekpunt voor de gemeente is in principe het waterschap Rivierenland. Naast het waterschap zijn er nog andere waterbeheerders zoals de provincie (grondwaterbeheerder) en Rijkswaterstaat. Het waterschap coördineert het wateradvies.

8.3. Analyse bestaande situatie

Door Syncera is in 2008 in opdracht van de gemeente en het waterschap een Waterplan opgesteld. In het waterplan Lingewaard is een analyse gemaakt van het watersysteem in de gemeente. Onderstaande analyse is overgenomen uit het waterplan Lingewaard.

Oppervlaktewater

Van oudsher is de Linge de belangrijkste afwatering voor het gebied tussen de Rijn en de Waal. Linge betekent in het Middeleeuws Nederlands 'lang'; een toepasselijke naam voor de 108 km lange watergang. Tot bij Tiel vormt de Linge een kanaaltje, dat in de 13de eeuw moet zijn gegraven ten behoeve van een betere ont- en afwatering van de polders.

Het gehele binnendijkse grondgebied van de Gemeente Lingewaard watert af op de Linge. Het gegraven gedeelte van de Linge gelegen tussen Doornenburg en Tiel, ook wel Boven- Linge genoemd, sluit bij Tiel aan op de Beneden-Linge die op natuurlijke wijze is ontstaan als zijtak van de Waal. De Linge loopt van oost naar west en loost via het Mr. Van Kuykgemaal tussen Randwijk en Opheusden op de Rijn. Tijdens droge perioden kan water via een inlaatpunt bij Doornenburg vanuit het Pannerdensch kanaal in de Linge worden ingelaten.

Vanuit het komgebied sluiten diverse watergangen aan op de Linge, zoals de Haaldersche Zeeg, de Kampstraatsche Leigraaf en de Leutensche Leigraaf. De oeverwallen kennen van nature een goede ontwatering. In de overgangszone naar het komgebied zijn diverse waterlopen aanwezig die het water in de richting van de kom afvoeren, zogenaamde 'zegen'.

Grondwater

Het grondwaterregime in de gemeente wordt in belangrijke mate beïnvloed door de waterstanden in de grote rivieren. Bij hoge rivierstanden (winter, vroege voorjaar) vindt kwel plaats en treden hoge grondwaterstanden op. Bij lage rivierstanden (zomer) treedt voornamelijk infiltratie op en liggen de grondwaterstanden aanzienlijk dieper. Zowel het stedelijk als het landelijk gebied is ingericht op de afvoer van overtollig (kwel)water.

Dit betekent echter ook dat ten tijde van lage grondwaterstanden het waterpeil in de vijvers en waterpartijen sterk afneemt.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit in de gemeente wordt bepaald door onder meer economische activiteiten, kwel, inlaat vanuit het Pannerdensch Kanaal, de waterketen (overstorten) en diffuse bronnen. Als gevolg van de geringe waterdiepte en het ontbreken van wateraanvoer en doorspoeling door versnippering van het gebied, verslechtert de waterkwaliteit en kan botulisme en stankoverlast ontstaan. Om dit tegen te gaan wordt gebiedsvreemd water aangevoerd. Daarnaast wordt gebiedsvreemd water aangevoerd ten behoeve van land- en tuinbouw.

Op bijna alle meetlocaties wordt de MTR-norm van stikstof en fosfaat overschreden. Verder kennen de meeste watergangen een te laag zuurstofgehalte. In de tuinbouwgebieden (Huissen) zijn bestrijdingsmiddelen veelal normoverschrijdend in het oppervlaktewater aanwezig. Ecoscans van de verschillende kernen laten zien dat het veelal slecht gesteld is met de ecologische toestand van de watergangen.

Riolering buitengebied

Het buitengebied is vrijwel helemaal gerioleerd (met drukriolering, vacuümsysteem) of voorzien van een IBA, waaronder ook alle campings in het buitengebied. Riolering van het buitengebied wordt daarom verder in het waterplan buiten beschouwing gelaten.

8.4. Waterrelevant beleid

Nationaal Waterplan 2010 – 2015

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

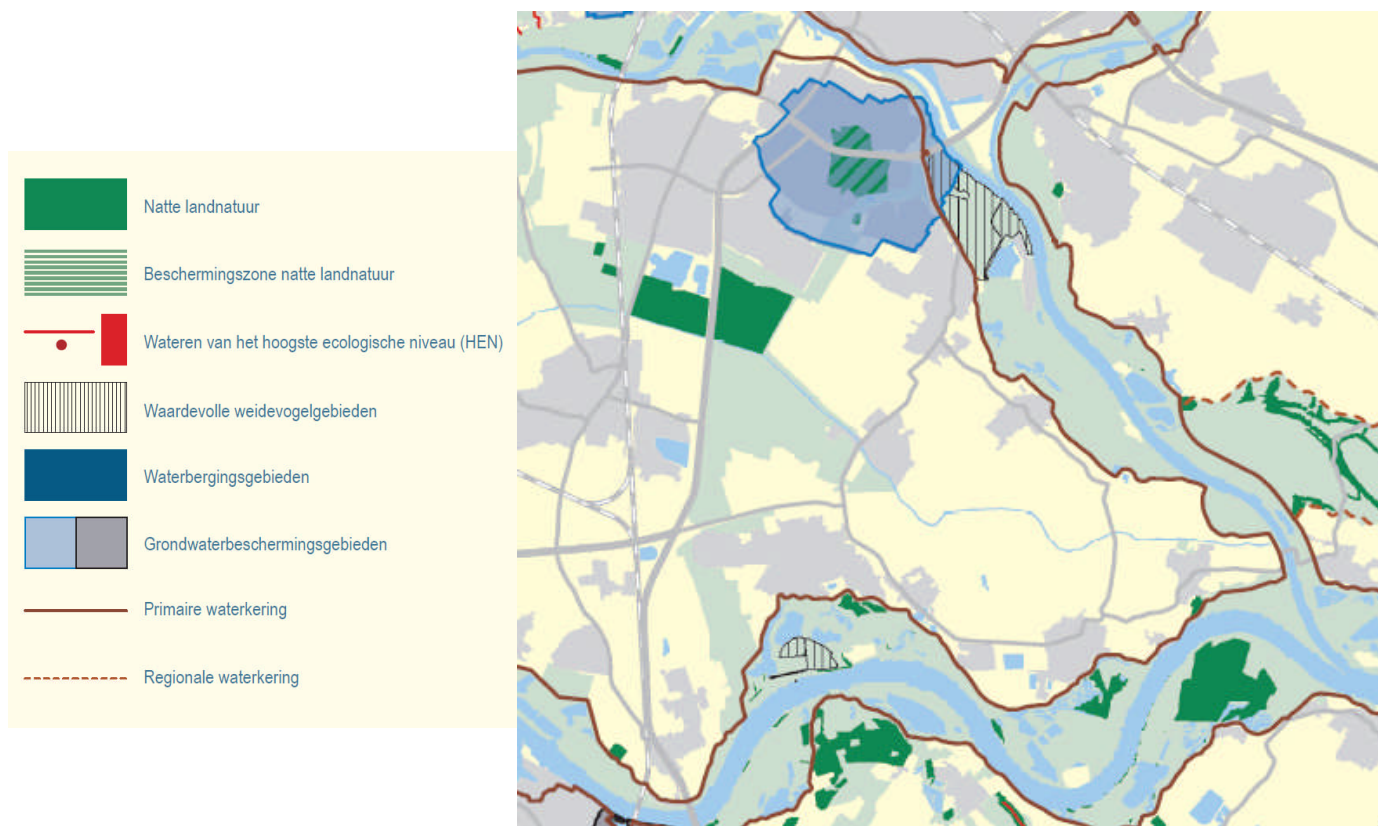
Het Nationaal Waterplan is een algemeen plan voor het op nationaal niveau te voeren waterhuishoudkundig beleid. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot duurzaam waterbeheer. Daarbij heeft het plan het karakter van een kapstokplan, waarop grote beleidsvelden zoals Stroomgebiedsbeheersplannen en WB21 als min of meer zelfstandige eenheden zijn aangehaakt.

Het Nationaal Waterplan focust zich, wat betreft de gemeente Lingewaard, op de afvoer van het water via de grote rivieren. Vanwege ondermeer klimaatverandering, zal in de toekomst ruimte moeten worden gevonden om met hogere waterstanden om te gaan. De maatregelen in het plan hebben betrekking op het buitendijkse gebied. Voor het plangebied (het binnendijkse gebied) hebben de maatregelen geen gevolgen.

Waterplan Gelderland 2010 – 2015

Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 22 december 2009 in werking getreden. Het Waterplan Gelderland is tegelijk opgesteld met de water(beheer)plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hiervoor krijgt het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. Onderstaande kaart verbeeldt de visie vanuit het waterplan voor de gemeente Lingewaard. Hieruit blijkt dat het deel ten noorden van Huissen gelegen is binnen een grondwaterbeschermingsgebied. Ten zuiden van Doornenburg is een deel van de dijkzone aangeduid als natte landnatuur.

Waterbeheerplan Rivierenland 2010 – 2015

Waterschap Rivierenland heeft een nieuw Waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Dit plan is op 22 december 2009 in werking getreden. Het beleid uit het waterbeheerplan sluit aan op de beleidskaders van rijk en provincie.

Het waterschap is de verantwoordelijke partij voor het uitvoeren van de watertoets. Het waterschap hanteert hierbij als uitgangspunt negatieve gevolgen voor het watersysteem (waterkeringen, wateren en grondwater) door ruimtelijke plannen en besluiten zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Ruimtelijke plannen moeten minstens waterneutraal zijn en waar mogelijk ook waterpositief.

Waterplan Lingewaard

De Gemeente Lingewaard en Waterschap Rivierenland hebben het Waterplan Lingewaard opgesteld. Het waterplan moet o.a. zorgen voor een betere inhoudelijke afstemming tussen waterbeheer en ruimtelijke ontwikkelingen. De betrokken partijen zijn een gezamenlijke visie op duurzaam waterbeheer Lingewaard overeengekomen. Voor het bestemmingsplan zijn de volgende relevante doelstellingen vermeld:

- Grondgebruik en watersystemen moeten op elkaar afgestemd worden (water als ruimtelijk ordenend element).
- De cultuurhistorische waarden van water en water gerelateerde elementen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, worden versterkt.

8.5. Afstemming met het bestemmingsplan

Keur oppervlaktewateren

Een van de instrumenten van het waterschap om haar taak uit te oefenen is de Keur. De Keur kent ondermeer gebods- en verbodsbepalingen die erop gericht zijn watergangen te beschermen. Zo mag men zonder Keurontheffing geen activiteiten ontplooiën of bouwwerken plaatsen die het onderhoud aan watergangen kunnen belemmeren.

In het bestemmingsplan is getracht voor in de Keur genoemde vergunnings- en ontheffingsplichtige zaken zo min mogelijk omgevingsvergunningen werken en werkzaamheden op te nemen. Dit zou immers resulteren in dubbele regelgeving. Ook werkzaamheden die tot het normale onderhoud van watergangen behoren zijn vrij van een omgevingsvergunning. Het bestemmingsplan zal bovendien die ruimte laten die het waterschap nodig heeft om haar beleid te kunnen uitvoeren.

Hydrologisch neutraal bouwen

De beleidsterm “hydrologisch neutraal bouwen” geeft invulling aan het “niet afwentelen” principe, zoals door de commissie waterbeheer 21^e eeuw (WB21) is gegeven. Beter is het te spreken van hydrologisch neutraal ontwikkelen, omdat ook andere ontwikkelingen dan bouwprojecten dienen te worden getoetst. Voorbeelden hiervan zijn infrastructurele en recreatieve ontwikkelingen.

Conform het beleid van de waterschappen en de provincie dienen nieuwe ontwikkelingen te voldoen aan het principe van hydrologisch neutraal bouwen. Dit wil zeggen dat de hydrologische situatie minimaal gelijk moet blijven aan de oorspronkelijke situatie (vóór de nieuwe stedelijke ontwikkeling). Hierbij mag de oorspronkelijke afvoer uit het gebied niet overschreden worden en de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) niet worden verlaagd.

Voor ontwikkelingsmogelijkheden (t.o.v. de vigerende bestemmingsplannen) die binnenplannen worden geboden en waarbij sprake is van een toename van verhard oppervlak, zijn randvoorwaarden opgenomen die borgen dat de ontwikkeling hydrologisch neutraal plaatsvindt.

Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden

Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden worden niet in de Keur beschermd. Hiervoor is het bestemmingsplan dus het primaire instrument. Indien waterhuishoudkundige ingrepen plaatsvinden, zal rekening moeten worden gehouden met aanwezige en beleidsmatig gewenste landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden.

De waterbeheerder stelt regels ter bescherming van het waterhuishoudkundig systeem en de direct betrokken belangen.

Waterlopen

Alle hoofdwatgangen (zgn. A-watgangen) in het bestemmingsplan zijn tot “Water” bestemd en mogen enkel in overeenstemming met hun functie gebruikt worden.

De overige (kleinere) watgangen zijn niet als zodanig bestemd.

Waterkeringen

Het beheer en onderhoud van de dijken berust hoofdzakelijk bij het waterschap. Bij alle ruimtelijke plannen en besluiten die betrekking hebben op waterkeringen of hun directe omgeving is de watertoets van toepassing.

Doel daarvan is het behoud van de stabiliteit van de waterkering, behoud van de toegankelijkheid voor inspectie en onderhoud van de waterkeringen, het vrijhouden van ruimte voor toekomstige dijkversterkingen en van de bescherming van de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden van de waterkeringen. Hier is ook de Keur Waterschap Rivierenland 2009 en daarbij behorende beleidsregels gelden als toetsingskader ten aanzien van de waterkering.

De bestaande waterkeringen, inclusief beschermingszone zijn als dubbelbestemming 'Waterstaat- waterkering' op de verbeelding opgenomen. Oprichting van bouwwerken en bodemwerkzaamheden anders dan normaal onderhoud en landschapsbeheer zijn hier in beginsel niet toegestaan. Bij eventuele voornemens hiertoe dient advies te worden ingewonnen bij de beheerder van de waterkering, teneinde te bepalen of met het voornemen de functie van waterkering niet wordt aangetast.

Voor buitendijkse gebieden geldt in het algemeen dat betrokkenen daar op eigen risico wonen en werken. Met de buitendijkse gebieden wordt hier het winterbed van de grote rivieren bedoeld. Initiatiefnemers in het rivierbed zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om zich tegen potentiële schade te beschermen.

Rioolleidingen

In het plangebied aanwezige rioolleidingen, waarvoor een beschermingszone geldt, zijn in het bestemmingsplan opgenomen. Binnen de beschermingszone zijn de bouwmogelijkheden beperkt.

Natte Landnatuur

Het beleid wijst het gedeelte van de dijkzone bij Doornenburg aan als Natte landnatuur. Deze vorm van natuur is gevoelig voor veranderingen in de grondwatersituatie en oppervlaktewaterpeilen. Het gebied is in dit bestemmingsplan bestemd tot Natuur.

Grondwaterbeschermingsgebied

In het noorden van het plangebied is een gedeelte aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied. Grondwaterbeschermingsgebieden zijn gebieden waarbinnen het grondwater binnen 25 jaar bij de pompputten van het waterbedrijf is. Het water wordt opgepompt voor de bereiding van het drinkwater in Gelderland.

In het bestemmingsplan worden de huidige activiteiten bestemd. De ontwikkeling van nieuwe niet- agrarische bedrijfsactiviteiten die, conform de VNG- bedrijvenlijst, gepaard kunnen gaan met verontreiniging van de bodem worden in het buitengebied van Lingewaard niet mogelijk gemaakt.

8.6. Overleg met de waterbeheerders

De waterparagraaf is op basis van de gemeentelijke waternota opgesteld in nader overleg met de waterbeheerder in het kader van de watertoets. Het waterschap Rivierenland is reeds in een vroeg stadium bij het plan betrokken.

9. MILIEU

9.1. Milieu algemeen

Om conflictsituaties met functies in de omgeving te voorkomen moet in het bestemmingsplan aandacht besteed worden aan de diverse milieuaspecten. Voor dit bestemmingsplan zijn daarbij relevant:

- geluid;
- luchtkwaliteit;
- externe veiligheid;
- geur;
- ammoniak.

Weliswaar is voor het merendeel van deze aspecten specifiek beleid en regelgeving vastgesteld, toch is ook sprake van een aanvullende werking ten opzichte van de ruimtelijke ordening. Zo kan het bestemmingsplan via de bestemmingskeuze aanwijzingen geven richting het milieubeleid. Andersom kan het milieubeleid richting geven aan de functietoedeling in het bestemmingsplan.

Als uitgangspunt voor het bestemmingsplan geldt dat geen strijdigheden bestaan met de normen uit de betrokken milieuwetten waaronder de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet geurhinder en veehouderij, het Besluit Externe Veiligheid en de Wet Ammoniak en veehouderij.

Voorziene ontwikkelingen

Direct

Het bestemmingsplan voorziet ten opzichte van het vigerend bestemmingsplan beperkt in nieuwe ontwikkelingen in directe zin. Naar aanleiding van enquêtes en bouwvlakvoorstellen is voor een beperkt aantal agrarische bedrijven een beperkte uitbreiding of wijziging van het bouwvlak voorzien. Het betreft hier een uitbreiding van maximaal 15%. Deze uitbreidingen/wijzigingen zijn getoetst aan de hand van de beschikbare milieuhygiënische informatie, informatie met betrekking tot aanwezige natuurwaarden en informatie met betrekking tot overige waarden (o.a. archeologie).

Grotere uitbreidingen of uitbreidingen in kwetsbare of waardevolle gebieden zijn niet toegestaan. Hiervoor dient een aparte (binnenplanse dan wel buitenplanse) procedure doorlopen te worden.

Bij wijziging

Naast een aantal ontwikkelingen waarin het bestemmingsplan direct voorziet zijn een aantal ontwikkelingen mogelijk door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

- Uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf
- Uitbreiding van agrarische bedrijven;
- Functieverandering van voormalige agrarische bedrijven naar niet-agrarische bedrijven (categorie 1 en 2).

- Ontplooiing van overige activiteiten waaronder agro-toerisme (o.a. minicampings), agrarisch natuurbeheer en de verkoop van streek eigen producten zijn voorbeelden van 'verbrede landbouw'.
- Ontplooiing overige nevenactiviteiten bijvoorbeeld recreatie en zorgdiensten, agrarisch verwante functies, agrarisch technische hulpfuncties en statische binnenopslag.

Alvorens deze wijzigingen kunnen worden geëffectueerd dient door middel van onderzoek te worden aangetoond dat aan de vereiste (milieu)randvoorwaarden wordt voldaan en anderen niet onevenredig in hun belangen worden geschaad.

9.2. Plan-MER

Milieubeleid wordt steeds meer geïncorporeerd in andere beleidsvelden. Ook in de ruimtelijke planvorming is structureel aandacht voor milieudoelstellingen noodzakelijk. De milieudoelstellingen worden daartoe integraal en vanaf een zo vroeg mogelijk stadium in het planvormingsproces meegewogen. Hierdoor zijn de milieubelangen volwaardig afgewogen tegen andere belangen die evenzeer claims kunnen leggen op de schaars beschikbare ruimte.

Het bestemmingsplan Buitengebied vormt voor een aantal m.e.r.M.E.R. plichtige onderwerpen een kader, te weten:

- binnen de agrarische bouwvlakken voor intensieve veehouderijen en grondgebonden veehouderijen wordt bij recht en via wijziging enige ruimte tot uitbreiding geboden;
- in het concentratiegebied glastuinbouw wordt bij recht en via wijziging ruimte geboden voor uitbreiding en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven.
- Daarnaast maakt het bestemmingsplan een aantal ontwikkelingen (binnenplans) mogelijk die wellicht kunnen leiden tot cumulatieve effecten.

Daarbij is een passende beoordeling nodig in verband met de ligging nabij Natura2000 gebieden de Gelderse Poort en enkele andere gebieden).

Het doel van het plan-MER is om de gevolgen van de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied op het milieu in beeld te brengen, zodat het milieubelang een volwaardige plaats kan krijgen in het besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

De plan-MER wordt als externe bijlage bij het bestemmingsplan ter inzage gelegd.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voorafgaand aan de plan-MER is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld. In deze notitie is de onderzoeksopzet (de reikwijdte en het detailniveau) voor de op te stellen plan-MER beschreven. Op grond van het bepaalde in de Wet milieubeheer is aan betrokken overheidsinstanties en de onafhankelijke commissie voor de M.E.R. de mogelijkheid worden geboden om schriftelijk op de notitie te reageren. Tevens is aan een ieder de gelegenheid worden geboden een zienswijze te geven op het voornemen een milieueffectrapport op te stellen. Van de gelegenheid om zienswijzen naar voren te brengen is gebruik gemaakt door de gemeente Arnhem.

De commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 13 september 2012 een advies over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport gegeven.

Plan-MER

De gemeente Lingewaard heeft door Royal Haskoning – DHV een plan-MER laten opstellen om de milieueffecten van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied te bepalen. In de plan-MER zijn drie scenario's gehanteerd.

De uitkomsten van de plan-MER hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. Hieronder worden de relevante aspecten kort toegelicht.

Stikstof

Glastuinbouw

Als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt voor glastuinbouw, zal de stikstofdepositie in de omgeving toenemen. Deze toename reikt tot de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden IJssel en Gelderse Poort. In Uiterwaarden IJssel bedraagt de toename minder dan 1 mol N/ha/j. In de Gelderse Poort is de toename minder dan 3 mol N/ha/j. Binnen het studiegebied (de 0,5 mol contour) liggen enkele gevoelige habitattypen.

Gezien de gevoeligheid van de habitattypen en de huidige overschrijding van de kritische depositiewaarde kunnen significant negatieve effecten van stikstofdepositie niet op voorhand worden uitgesloten. De mogelijke effecten voor de gebieden Gelderse Poort en Uiterwaarden IJssel zijn in een Passende Beoordeling derhalve nader onderzocht.

Geconcludeerd is dat de beperkte toename in stikstofdepositie, als gevolg van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan buitengebied Lingewaard biedt, geen aantoonbare ecologische gevolgen heeft voor het habitatype Stroomdalgraslanden en het habitatype

Glanshaver- en vossenstaarthooilanden in de Gelderse Poort en Uiterwaarden IJssel. De effecten op de Natura2000-gebieden. Uiterwaarden IJssel en Gelderse Poort zijn licht negatief maar niet significant.

Veehouderijen

In de omliggende Natura2000-gebieden is reeds sprake van een overbelaste situatie op het gebied van stikstofdepositie. Uitbreidingen van veehouderijen hebben hierop een negatief effect. Derhalve is als scenario doorgerekend dat de grondgebonden veehouderijen en intensieve veehouderijen in het bestemmingsplan specifiek aangeduid. Zodoende kan omschakeling van grondgebonden niet-veehouderijen en paardenhouderij naar een grondgebonden veehouderij worden tegengegaan en hiermee een toename in de emissie van ammoniak. Op deze manier is zeker gesteld dat er geen toename van de stikstofdepositie plaatsvindt. Verdere ontwikkelingen en uitbreidingen van veehouderijen zijn mogelijk, mits de ammoniakemissie niet toeneemt.

Overige milieuaspecten

De uitkomsten van de plan-MER voor de volgende milieuaspecten hebben niet geleid tot aanpassingen van het bestemmingsplan:

- Duitse Natura2000-gebieden (geen effect);
- Beschermde en Rode lijst soorten (licht negatief);
- EHS (licht negatief);
- Bodemkwaliteit en grond- en oppervlaktewaterkwaliteit (negatief);
- Landschappelijke patronen, objecten en elementen (licht negatief);
- Openheid en zicht (licht negatief);
- Geurhinder (negatief);
- Lichthinder (negatief);
- Volksgezondheid (licht negatief);
- Verkeersafwikkeling (negatief);
- Verkeersveiligheid (negatief);
- Klimaat en energie (licht positief).

Aanpassingen bestemmingsplan n.a.v. plan-MER

Naar aanleiding van de plan-MER zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd in het bestemmingsplan:

- Omdat met het bestemmingsplan de depositie van agrarische bedrijven van stikstof op Natura2000-gebieden bedrijven niet beïnvloed kan worden, voorziet voorliggend plan erin om de ammoniakemissie van agrarische bedrijven niet te laten toenemen. Een dergelijke voorwaarde is opgenomen bij de wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan.
- Op basis van het voorgaande, zijn de grondgebonden veehouderijen specifiek aangeduid op de verbeelding. In de praktijk blijkt dat er

vrijwel geen omschakeling tussen grondgebonden veehouderijen en niet-veehouderijen plaatsvindt.

9.3. Geurhinder

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.

De Wgv schrijft voor op welke wijze een bevoegd gezag de geurhinder vanwege dierenverblijven moet beoordelen indien een veehouderij een milieuvergunning aanvraagt. Indirect heeft de Wgv ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening, dit wordt wel de 'omgekeerde werking' genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder. De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, of recreatie en toerisme worden vastgelegd.

In de plan-MER zal nader inzicht worden geboden in de aanwezige milieugebruiksruimte en de effecten van dit bestemmingsplan op het aspect geur.

9.4. Ammoniak

Het Nederlandse ammoniakbeleid berust op twee sporen. Het eerste spoor is het gebiedsgerichte spoor. Dit spoor houdt onder andere in dat maatregelen rond ammoniakgevoelige natuurgebieden moeten worden genomen. Een belangrijke maatregel is de zonering van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav).

Op grond van die wet moeten de provincies de meest kwetsbare natuurgebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (de zogenaamde zeer kwetsbare gebieden) aanwijzen.

In deze zeer kwetsbare gebieden, die gelegen zijn binnen de EHS, en een zone daaromheen gelden beperkingen voor de milieuvergunningverlening aan bedrijven.

In de Nota Ruimte is vastgelegd dat met deze uitgangspunten ook bij ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden: "In aanvulling op het generieke ammoniakemissiebeleid worden de meest kwetsbare natuurgebieden door middel van zonering extra beschermd. Daarbij is "nieuwvestiging" van veehouderijen niet toegestaan en is uitbreiding van veehouderijen alleen onder strikte voorwaarden mogelijk (binnen het emissieplafond van de veehouderij)."

Naast de Wav is ook de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Voor activiteiten (waar veehouderijen ook onder vallen) rond beschermde natuurmonumenten en aangewezen vogel- en habitatrichtlijngebieden geldt namelijk een vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet, om schade aan de betreffende gebieden te voorkomen.

Het tweede spoor is het generieke spoor. Door middel van het besluit Huisvesting gelden emissie-eisen voor alle stallen. Op den duur zullen alle stallen emissie-arm moeten worden uitgevoerd, voor zover de techniek daarvoor beschikbaar is. Daarnaast zijn er regels voor het emissiearm uitrijden van mest en voor het afdekken van mestbassins. Dit generieke spoor is gericht op het terugdringen van de achtergronddepositie van ammoniak en is voor ruimtelijke ordening minder relevant.

In de plan-MER zal nader inzicht worden geboden in de aanwezige milieugebruiksruimte en de effecten van dit bestemmingsplan op de ammoniakuitstoot.

9.5. Geluid

De Wet geluidhinder heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening.

Gemeentelijk geluidsbeleid

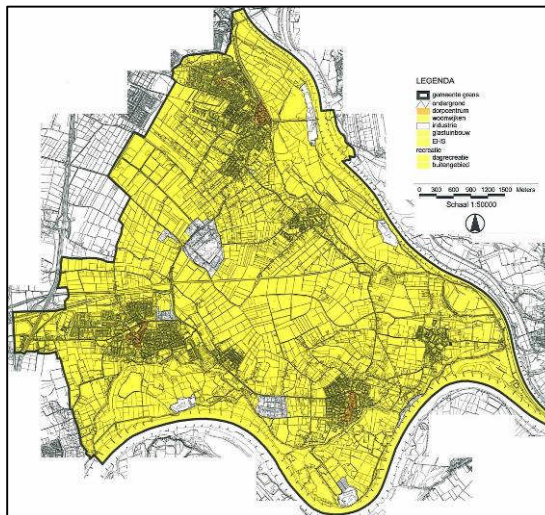
Op 31 januari 2008 is het Geluidsbeleid vastgesteld door de Raad. Het doel van het gemeentelijke geluidsbeleid is het behouden van een goede geluidskwaliteit waar die reeds aanwezig is en het benutten van kansen om voor de overige gebieden de geluidskwaliteit te verbeteren.

Een belangrijke subdoelstelling is het realiseren van een per gebied passende geluidskwaliteit. Het geluidsbeleid wordt om de vier jaar geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Geluidhinder is lokaal van aard. De gemeente is daarom primair verantwoordelijk voor het geluidsbeleid. Sinds de gewijzigde Wet geluidhinder van kracht is geworden, heeft de gemeente meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden gekregen. Dit biedt de gemeente meer gelegenheid om naar eigen inzicht te werk te gaan en beter maatwerk te leveren. De nieuwe verantwoordelijkheden en bevoegdheden biedt de gemeente vooral de mogelijkheid om eigen keuzes te maken en eigen prioriteiten te stellen. Op het raakvlak tussen Milieu en Ruimtelijke Ontwikkeling kan de gemeente flexibeler en slagvaardiger opereren. Dit sluit aan bij de integrale, gebiedsgerichte

benadering van de milieukwaliteit in de leefomgeving.

In het geluidsbeleid zijn gebiedstyperingen en ambities vastgesteld. Deze zijn in onderstaande afbeeldingen weergegeven.

gebiedstyperingen Lingewaard	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)	geluidsklasse (ambitie)	geluidsklasse (bovengrens)
	weg- en railverkeer		bedrijven	
Uiterwaarden/natuurfuncties	rustig	rustig	rustig	rustig
Buitengebied	rustig	redelijk rustig	rustig	rustig
Buitengebied/glastuinbouw	rustig	redelijk rustig	rustig	redelijk rustig
Buitengebied/recreatie functie	redelijk rustig	redelijk rustig	rustig	rustig
Woonwijken	redelijk rustig	zeer onrustig	rustig	redelijk rustig
Dorpscentrum	onrustig	lawaaiig	redelijk rustig	onrustig
Bedrijfsreinen	onrustig	lawaaiig	onrustig	lawaaiig
Industrieterreinen	onrustig	lawaaiig	(separaat toetsingskader)	

geluidsklasse	VL	RL	IL
2 zeer rustig	38	45	40
1 rustig	43	50	45
0 redelijk rustig	48	55	50
-1 onrustig	53	58	55
-2 zeer onrustig	58	63	60
-3 lawaaiig	63	68	65
-4 zeer lawaaiig			

Het geluidsbeleid heeft vooral betrekking op nieuwe situaties zoals de aanleg van nieuwe wegen en woonwijken. Voor deze ontwikkelingen gelden de vastgestelde ambities. Om deze ambities te realiseren, worden ter beperking van geluidhinder maatregelen genomen. Op gebiedsniveau kunnen geluidskwaliteit en andere aspecten van de leefomgeving zoals sociale, ruimtelijke en economische kwaliteiten, afgestemd worden.

Wegverkeerslawaai

Voor wegverkeer geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De maximaal te ontheffen geluidsbelasting bedraagt 53 dB en voor agrarisch dienstwoningen (boerderijen) 58 dB. Langs iedere weg is van rechtswege een zone gelegen.

Door het bestemmingsplan lopen de autosnelwegen A325 (Arnhem – Nijmegen) en A15 (Rotterdam – Duitsland). De wegen zijn buitenstedelijk gelegen en hebben 2 x 2 rijstroken. De zone bedraagt 400 meter. Alle overige wegen, ook de N15, in het buitengebied zijn ook buitenstedelijk gelegen en hebben maximaal 2 x 1 rijstroken. De zones voor deze wegen bedraagt 250 meter.

Bij woningsplitsing en nieuwvestiging van bedrijven met bedrijfswoning, dient beoordeeld te worden of deze woning binnen zones van wegen komt te liggen. Is dit het geval dan is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï noodzakelijk. Indien de geluidsbelasting boven de wettelijke voorkeursgrenswaarde uitkomt dient een procedure hogere grenswaarde te worden gevolgd. Hogere grenswaarden kunnen alleen bij een vaststelling, een herziening van een bestemmingsplan of bij een projectbesluit worden verkregen. Het bevoegd gezag hiervoor zijn Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lingewaard. Wanneer blijkt dat een hogere grenswaarde benodigd is, kan geen gebruik worden gemaakt van de omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouw- of gebruiksregels, maar zal een (postzegel)bestemmingsplan of projectbesluit moeten worden. Bij het doorlopen van een wijzigingsbevoegdheid kan zo nodig een vaststelling hogere grenswaarde worden aangevraagd op grond van de Wet geluidhinder.

De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied, het ambitieniveau bedraagt 43 dB, de bovengrens bedraagt 48 dB.

Railverkeerslawaaï

Voor railverkeer geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 55 dB. De maximaal te ontheffen geluidsbelasting bedraagt 68 dB. Langs iedere spoorlijn is van een zone gelegen die op de zonekaart is weergegeven.

Betuweroute

Door het bestemmingsplan loopt de Betuweroute (Rotterdam – Duitsland), welke een geluidszone heeft van 1000 meter.

Bij woningsplitsing en nieuwvestiging van bedrijven met bedrijfswoning, dient beoordeeld te worden of deze woning binnen zones van wegen komt te liggen. Is dit het geval dan is een akoestisch onderzoek railverkeerslawaaï noodzakelijk. Indien de geluidsbelasting boven de wettelijke voorkeursgrenswaarde uitkomt dient een procedure hogere grenswaarde te worden gevolgd.

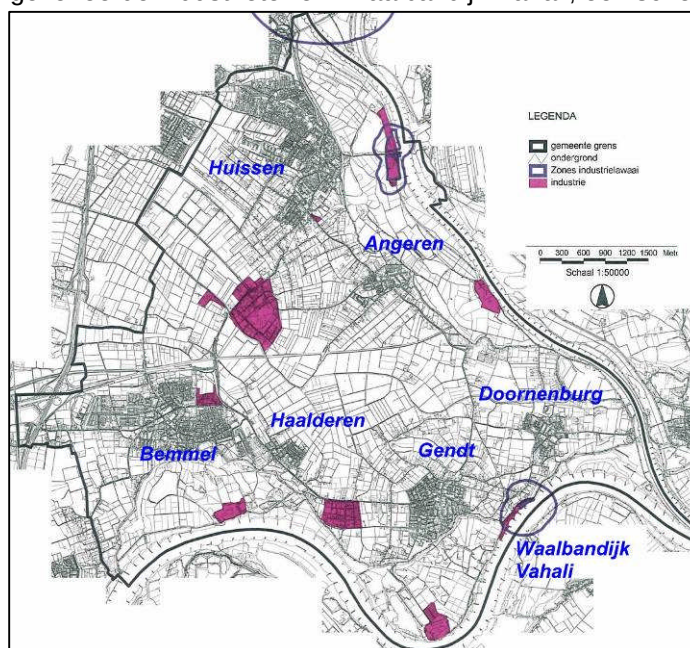
Hogere grenswaarden kunnen alleen bij een vaststelling, een herziening van een bestemmingsplan of bij een projectbesluit worden verkregen. Het bevoegd gezag hiervoor zijn Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lingewaard. Wanneer blijkt dat een hogere grenswaarde benodigd is, kan geen gebruik worden gemaakt van de omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouw- of gebruiksregels, maar zal een (postzegel)bestemmingsplan of projectbesluit moeten worden. Bij het doorlopen van een wijzigingsbevoegdheid kan zo nodig een vaststelling hogere grenswaarde worden aangevraagd op grond van de Wet geluidhinder.

De gebiedstypering van grote delen van het onderhavige bestemmingsplan is buitengebied, het ambitieniveau bedraagt 50 dB, de bovengrens bedraagt 55 dB.

Industrielawaai

Conform artikel 40 van de Wet geluidhinder dient rondom een industrieterrein, een terrein waarop zoneplichtige bedrijven zijn toegestaan, een zone te worden vastgesteld. Deze zone dient te worden verankerd in een bestemmingsplan.

Net buiten het bestemmingsplan, ten oosten van Gendt, ligt het gezoneerde industrieterrein Waalbandijk Vahali, een scheepswerf.

Op de verbeelding en in de regels is met de gebiedsaanduiding 'geluidzone – industrie' de 50 dB(A) zone opgenomen. Binnen deze zone zijn nieuwe geluidsgevoelige functies uitgesloten, tenzij hiervoor een hogere waarde is verleend (conform art. 45 Wgh).

9.6. Luchtkwaliteit

De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de 'Wet milieubeheer' goedgekeurd. Deze wet is op 15 november 2007 in werking getreden en vervangt het 'Besluit luchtkwaliteit 2005'. De wet is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken,
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit,

De paragraaf luchtkwaliteit in de 'Wet milieubeheer' voorziet ondermeer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde,
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt, wat wil zeggen dat een project 'niet in betekenende mate' van bijdraagt aan de luchtverontreiniging (meer dan 1% ten opzichte van de grenswaarde). Na vaststelling van het NSL zal deze grens worden verruimd naar 3%.
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat in werking treedt nadat de EU derogatie heeft verleend.

De Regeling NIBM kent voor woningbouw de volgende criteria waaronder de verslechtering van de luchtkwaliteit per definitie 'niet in betekenende mate' is:

- minder dan 500 (1%) en 1500 (3%) woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg, met een gelijkmatige verkeersverdeling,
- minder dan 1000 (1%) en 3000 (3%) woningen bij minimaal 2 ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling

De Regeling Nibm noemt de volgende subcategorieën van landbouwinrichtingen, die per definitie 'niet in betekenende mate' bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit:

- akkerbouw- of tuinbouwbedrijven met open grondteelt;
- inrichtingen die uitsluitend of in hoofdzaak bestemd zijn voor witloftrek of teelt van eetbare paddenstoelen of andere gewassen in een gebouw.
- permanente en niet-verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen.
- permanente en verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen, mits niet groter dan 0,7 hectare (1% criterium) respectievelijk 2 hectare (3% criterium).
- kinderboerderijen.

De gemeente Lingewaard kende alleen in 2006 een enkele overschrijding van grenswaarden dan wel plandrempels binnen haar grondgebied (NO₂).

In het bestemmingsplan is, middels een wijzigingsbevoegdheid, op beperkte schaal ruimte gegeven aan uitbreiding van bouwvlakken van agrarische bedrijven. De bijdrage van deze uitbreiding aan de verslechtering van de luchtkwaliteit zal zeer beperkt zijn. Het is dan ook aannemelijk dat de ruimte die het bestemmingsplan biedt niet leidt tot een overschrijding van grenswaarden, dan wel niet 'in betekende mate' zal bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Grotere uitbreidingen van agrarische bedrijven bij wijziging zullen alvorens gerealiseerd te kunnen worden getoetst moeten worden op het aspect luchtkwaliteit.

9.7. Externe veiligheid

Beoordelingskader

Externe veiligheid gaat over het beperken van de blootstelling van mensen aan een gevaar als gevolg van activiteiten met gevaarlijke stoffen. De aan de productie, de opslag of het transport van gevaarlijke stoffen verbonden risico's moeten volgens het beleid externe veiligheid aanvaardbaar blijven. De wet- en regelgeving voor externe veiligheid is dan ook gestoeld op een risicobenadering.

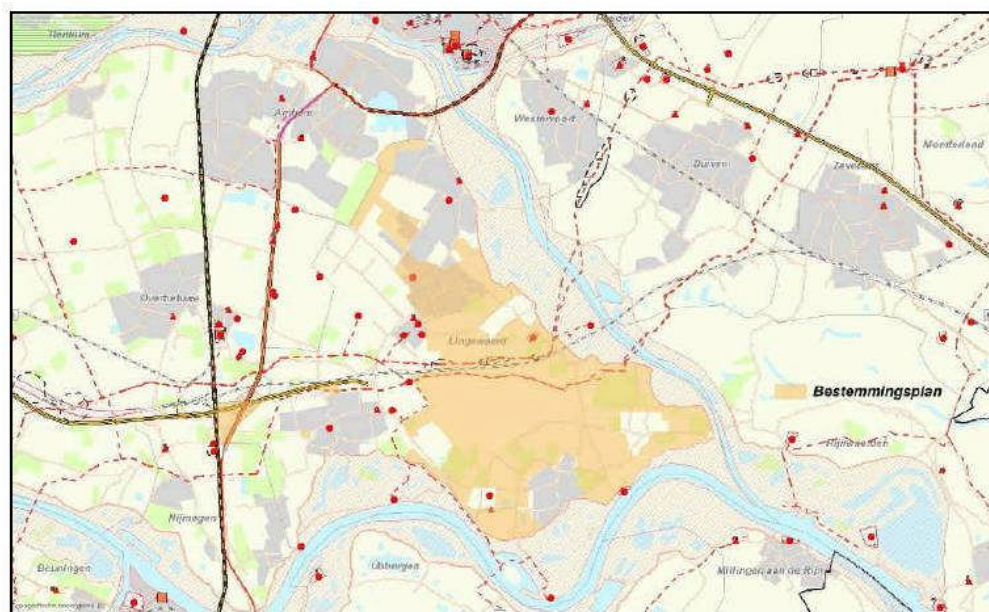
In de eerste plaats gaat het om de persoonlijke veiligheid van de individuele burger, ofwel het plaatsgebonden risico. Dit is de overlijdenskans die een persoon loopt, door op een bepaalde afstand van een inrichting of een transportroute permanent aanwezig te zijn. In de tweede plaats gaat het om de kans op een groep dodelijke slachtoffers door een ongeval met een gevaarlijke stof, ofwel het groepsrisico. Dit risico drukt de kans uit op een ramp van bepaalde omvang in doden.

Voor transportassen zijn de regels vastgelegd in de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRNVGS)', voor buisleidingen in het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB)' en voor bedrijven in het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI)'. De besluiten hanteren dezelfde risicobenadering. Voor het plaatsgebonden risico geldt een grens- en een richtwaarde.

De beoordeling van het groepsrisico vindt niet plaats door toetsing aan een vaste norm, maar door middel van het afleggen van een verantwoording. Het bevoegd gezag beoordeelt hierbij de aanvaardbaarheid van het groepsrisico in het besluit.

Planbeoordeling

In de omgeving van het plan vinden activiteiten met gevaarlijke stoffen plaats. Het plan is conserverend van aard. In navolgende afbeelding is een uitsnede van de risicokaart opgenomen met daarin het plangebied aangegeven in oranje.

Uitsnede provinciale risicokaart gemeente Lingewaard

De volgende risicobron is relevant voor het plan:

- Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI):
 - o LPG tankstation (Galgendaal 6, Gendt).
- Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen:
 - o A15;
 - o Knooppunt Ressen (Aansluiting A325 - A15 richting knp. Valburg);
 - o N15 + N839;
 - o Betuweroute;
 - o Spoorlijn Arnhem – Nijmegen;
 - o Pannerdens Kanaal en de Waal.
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB):
 - o N 578-01 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A507 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A505 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A524 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A533 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A635 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A663 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o A524-03 (Hogedruk aardgastransportleiding);
 - o Structuurvisie buisleidingen (strook voor toekomstige leidingen).

Navolgend worden de bovenstaande risicobronnen nader beschouwd.

Kwantitatieve beoordeling

BEVI

LPG tankstation (Galgendaal 6, Gendt):

Voor het LPG tankstation is in het verleden de externe veiligheidssituatie in beeld gebracht, zie bijgevoegde rapportage met kenmerk: 187180 MRA Inventarisatie LPG-tankstations (als bijlage toegevoegd). Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft kan er gebruik worden gemaakt van deze eerdere rapportage. Het LPG tankstation heeft voor een aantal installatie-onderdelen 10^{-6} risicocontouren. Deze 10^{-6} risicocontouren reiken echter niet over het plangebied. Het invloedsgebied groepsrisico (150 meter) ligt echter wel over het plangebied. Hiervoor moet het groepsrisico verantwoord worden. Verderop in deze paragraaf wordt hierop nader ingegaan.

CRNVGS

Voor het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor is een basisnet in ontwikkeling. In dit basisnet worden voor de verschillende vervoersmodaliteiten 'gebruiksruimte' vastgelegd. Deze gebruiksruimte gaat het toetsingskader vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen. De (concept) ontwerpen hiervan zijn inmiddels allemaal gepubliceerd. Een en ander zal verankerd gaan worden in een nieuw Besluit transport externe veiligheid (BTEV).

A15:

De A15 maakt deel uit van het Basisnet weg⁴. Volgens het basisnet weg moet er rekening worden gehouden met de veiligheidszone (dit is de maximale 10^{-6} risicocontour voor het plaatsgebonden risico) en het plasbrandaandachtsgebied (PAG). Voor dit deel van de A15 bedraagt, volgens de circulaire RNVGS, de veiligheidszone 8 meter, gemeten vanaf het midden van de weg. Het plasbrandaandachtsgebied bedraagt 30 meter, vanaf de meest rechter en linker rand van de rijbaan. De veiligheidszone komt niet buiten de rijbanen van de A15. Het plasbrandaandachtsgebied reikt buiten de rijbanen van de A15, maar het betreft hier alleen bestemming groen. Beide normen hebben dan ook geen consequentie voor het bestemmingsplan.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter gemeten vanaf het midden van de weg. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op van de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gevaarlijke-stoffen/basisnet-routes-gevaarlijke-stoffen/basisnet-weg-water-en-spoor>

CRNVGS). In het basisnet weg is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico beneden de 0,1 maal de oriëntatiewaarde ligt.

Knooppunt Ressen (Aansluiting A325 - A15 richting knp. Valburg):

Knooppunt Ressen maakt deel uit van het Basisnet weg¹. Voor dit deel bedraagt de veiligheidszone 5 meter, vanaf het midden van de weg. De veiligheidszone komt niet buiten de weg. Dit heeft dan ook geen consequenties voor het bestemmingsplan.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter gemeten vanaf het midden van de weg. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS). In het basisnet weg is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico beneden de 0,1 maal de oriëntatiewaarde ligt.

N15 + N839:

De provincie Gelderland heeft voor haar provinciale wegen een onderzoek gedaan naar de externe veiligheidsrisico's. Zo is er telling uitgevoerd naar de vervoers aantallen gevaarlijke stoffen voor het wegvak N15 tot en met de N839 (zie rapportage 'Externe veiligheid risico's op provinciale wegen in Gelderland', van januari 2011). Voor dit wegvak is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico inzichtelijk gemaakt, zowel voor de huidige als toekomstige situatie (stukje autonome groei van het vervoer van gevaarlijke stoffen). Zowel in de huidige als de toekomstige situatie wordt er geen plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour berekend.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter vanaf het midden van de weg. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft. Is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er dan ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS).

Uit het provinciale onderzoek blijkt dat hoogte van het groepsrisico zowel in de huidige als de toekomstige situatie beneden de 0,1 maal de oriëntatiewaarde blijft. Hiermee wordt voldaan aan het wettelijk kader voor plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Betuweroute:

De Betuweroute maakt deel uit van het basisnet spoor⁵. Voor de Betuweroute geldt zowel een veiligheidszone (dit is de maximale 10^{-6} risicocontour voor het plaatsgebonden risico) en een plasbrandaandachtsgebied. De veiligheidszone bedraagt 30 meter vanaf het hart van de spoorlijn. Het plasbrandaandachtsgebied bedraagt 30 meter aan weerszijde van de spoorbaan, gemeten vanaf de buitenste spoorstaaf. Deze zones zijn gelegen over het plangebied. Het betreft hier alleen de bestemming groen. Beide normen hebben dan ook geen consequentie voor het bestemmingsplan.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter gemeten vanaf het midden van de spoorbaan. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op van de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS). In het basisnet spoor is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico beneden de 0,3 maal de oriëntatiewaarde ligt.

Spoorlijn Arnhem – Nijmegen:

De spoorlijn Arnhem – Nijmegen maakt deel uit van het basisnet spoor². Voor de spoorlijn wordt geen plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour berekend.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter gemeten vanaf het midden van de spoorbaan. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op van de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS). In het basisnet spoor is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico beneden de 0,3 maal de oriëntatiewaarde ligt.

⁵ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gevaarlijke-stoffen/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/08/15/basisnet-spoor-en-bijlage-1.html>

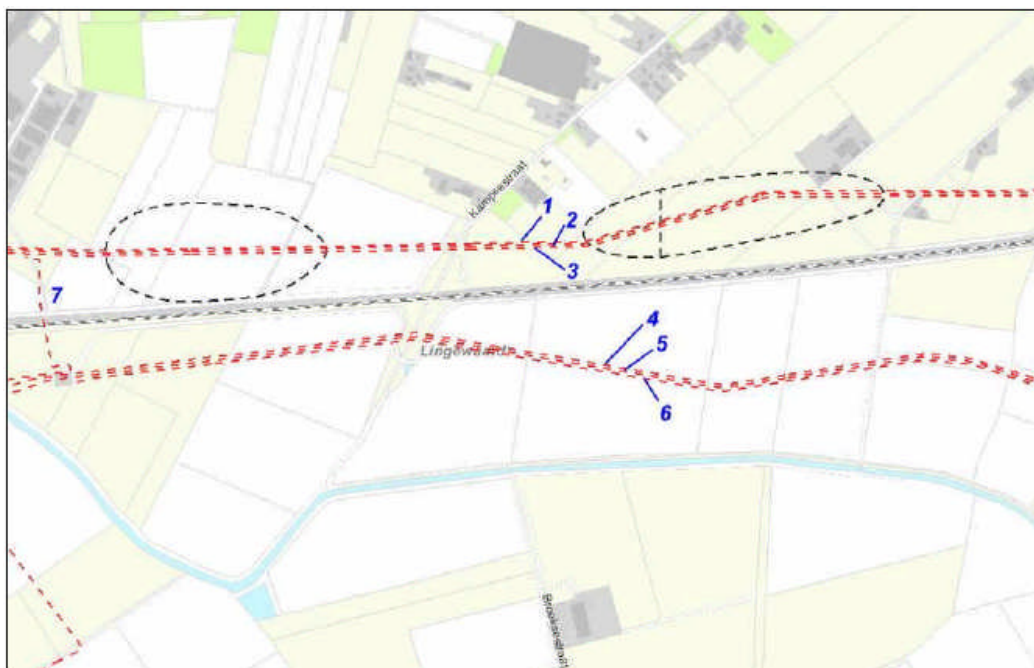
Pannerdens Kanaal en Waal:

De Waal en het Pannerdens Kanaal maken deel uit van het basisnet water¹. Beide rivieren grenzen aan het plangebied. De Waal en het Pannerdens Kanaal is in het basisnet water aangeduid als een binnenvaartroute met frequent vervoer van gevaarlijke stoffen (zwart). Dit zijn alle verbindingen tussen chemische clusters en het achterland. De gebruiksruimtes voor de Waal en het Pannerdens Kanaal is zodanig vastgesteld dat de plaatsgebonden 10^{-6} risicocontour maximaal op de oeverlijn ligt (zie rapportage 'basisnet water'). Aangezien het plangebied begint vanaf de winterdijk heeft dit geen consequenties.

Het aandachtsgebied groepsrisico bedraagt 200 meter gemeten vanaf het midden van vaarweg. Het plangebied is gelegen binnen deze zone. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. Volgens de circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen hoeft er dan geen verantwoording groepsrisico plaats te vinden (zie paragraaf 4.3 CRNVGS). In het basisnet water is opgenomen dat de hoogte van het groepsrisico voor het 'Pannerdens Kanaal' en de Waal beneden de oriëntatiewaarde ligt.

BEVB:

Voor ruimtelijke plannen in de omgeving van leidingen met vervoer van gevaarlijke stoffen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB) van toepassing. In de omgeving van het plangebied liggen een aantal van zulke planologisch relevante leidingen (zie navolgende afbeelding).

Op deze leidingen zijn de gegevens uit onderstaande tabel van toepassing. Leiding nummer 8 is een nieuwe leiding; deze is nog niet weergegeven op de provinciale risicokaart.

Soort leiding	Diameter (inch)	Druk (bar)	Afstand PR10⁻⁶ contour (m)	Afstand invloedsgebied GR (m)	Belemmering-enstrook (m)
1. N578-01 (Aardgas)	6	40	0	70	4
2. A507 (Aardgas)	42	66,2	0	490	5
3. A505 (Aardgas)	36	66,2	max. 108 meter (zie bovenstaande afbeelding zwarte contouren)	430	5
4. A524 (Aardgas)	48	66,2	0	540	5
5. A533 (Aardgas)	48	66,2	0	540	5
6. A635 (Aardgas)	48	66,2	0	540	5
7. A524-03 (Aardgas)	30	66,2	0	380	5
8. A663 (Aardgas)	48	80	0	580	5

Tabel Planologisch relevante leidingen

In opdracht van de gemeente Lingewaard heeft de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) een analyse uitgevoerd ten behoeve van toetsing aan het BEVB. Hierbij is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico in beeld gebracht. Voor het plaatsgebonden risico zijn Carola berekeningen uitgevoerd, om helder te krijgen of de situatie voldoet aan het BEVB. Aardgastransportleiding A505 heeft als enige aardgastransportleiding een 10⁻⁶ risicocontour. Deze contour overlapt het plangebied. Binnen deze contour zijn geen kwetsbare objecten gesitueerd en deze worden ook niet met dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Dit heeft dan ook geen consequenties voor het onderhavige bestemmingsplan.

Voor het groepsrisico is ook een analyse uitgevoerd. Hierbij zijn de aardgastransportleidingen met een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico in beeld gebracht. Voor het plangebied is op locatie Camping de Waay een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Deze wordt veroorzaakt door aardgastransportleiding A522 en A524. Deze locatie is gemeld aan de Gasunie. Zij zullen in het kader van de verplichtingen volgend uit het BEVB, hierover contact opnemen met het bevoegd gezag om te kijken naar een oplossing.

Omdat het een conserverend bestemmingsplan betreft is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor treedt er ook geen verandering op in de hoogte van het groepsrisico. Volgens het besluit externe veiligheid buisleiding en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (REVB artikel 8, lid b), kan bij een toename van het groepsrisico van minder dan 10% worden volstaan met een beperkte verantwoording groepsrisico. Hierbij hoeven de volgende onderdelen niet beschouwd te worden: bronmaatregelen, alternatieve ruimtelijke varianten en toekomstige veiligheidsmaatregelen. Verderop in deze paragraaf wordt hierop nader ingegaan.

Structuurvisie buisleidingen:

Het doel van de 'Structuurvisie buisleidingen' is om ruimte vrij te houden in Nederland voor de aanleg van toekomstige buisleidingen van nationaal en internationaal belang voor het transport van gevaarlijke stoffen. Het hart van deze Structuurvisie is de visiekaart. Op de visiekaart heeft het Rijk aangegeven waar het ruimte wil vrijhouden voor de nieuwe tracés van transportbuisleidingen voor aardgas, olie(producten) en chemicaliën. Voor onderhavig plangebied betreft het een strook die samenvalt met het tracé van o.a. buisleiding A-635. Aangezien er geen concrete plannen zijn om dit tracé binnen afzienbare termijn daadwerkelijk te gaan gebruiken, de aard van de te transporteren stoffen en het ontwerp van de buisleiding nog niet bekend zijn is het nog niet mogelijk de externe veiligheidsaspecten van de toekomstige buisleidingen te beoordelen. Dit zal te zijner tijd uitgevoerd dienen te worden in het kader van deze structuurvisie en de daar uit volgende aanpassing van het bestemmingsplan.

Kwalitatieve beoordeling

Verantwoording groepsrisico LPG tankstation:

De gemeente Lingewaard is op grond van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) verplicht om het groepsrisico voor het onderhavige ruimtelijke plan te verantwoorden. De groepsrisicoverantwoording is opgesteld aan de hand van de wettelijk vastgestelde beoordelingscriteria:

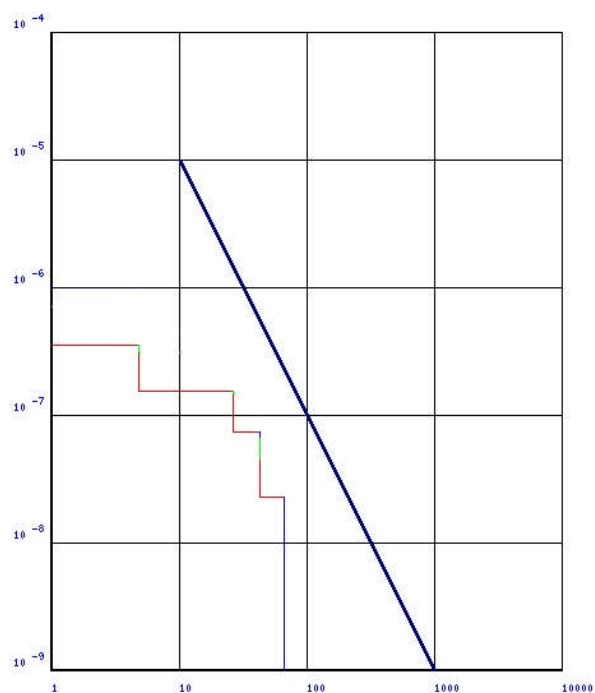
1 Aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied van de betrokken risicobron:

Het onderhavige plan is conserverend van aard. Het betreft hier buitengebied met een lage personendichtheid. Binnen het invloedsgebied groepsrisico van het LPG tankstation zijn twee bedrijfswoningen gevestigd. Met dit plan worden 4,8 personen bestemd binnen het invloedsgebied groepsrisico van het LPG tankstation.

2 De omvang van het groepsrisico:

De hoogte van het groepsrisico is al eerder berekend. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft, is er geen toename van het aantal personen te verwachten. Hierdoor blijft de hoogte van het groepsrisico gelijk.

Onderstaand de hoogte van het groepsrisico van het LPG tankstation (Galgendaal 6, Gendt).

Bron: 187180 MRA Inventarisatie LPG-tankstations Galgendaal 6 Gendt (zie bijlage)

3 Maatregelen ter beperking van het groepsrisico bij de risicobron:

Aan het tankstation is op 16 december 2009 een omgevingsvergunning met activiteit milieu verleend. In deze vergunning is de doorzet van LPG vastgelegd. Deze moet lager zijn dan 500 m³ per jaar.

4 Mogelijke maatregelen ter beperking van het groepsrisico in het ruimtelijk besluit:

Op 25 april 2012 heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden geadviseerd over de rampbestrijding en zelfredzaamheid. Zij hebben aangegeven dat zij geen noodzaak en/of mogelijkheden zien voor een eventuele optimalisatie van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

5 De mogelijkheden tot voorbereiding op en bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval:

Geen, hiervan wordt niet de noodzaak en/of mogelijkheden gezien door de Veiligheids en Gezondheidsregio Gelderland Midden. Daarnaast is door de gemeentelijke brandweer aangegeven dat de bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen voldoende zijn in het buitengebied.

6 De mogelijkheden van personen die zich in het invloedsgebied van de risicobron bevinden om zichzelf in veiligheid te brengen:

Met het onderhavige plan worden 2 bedrijfswoningen bestemd binnen het invloedsgebied groepsrisico. Dit is geen functie waar minder zelfredzame personen (bv. kinderen en ouderen) gehuisvest worden. De bewoners worden dan ook geacht voldoende zelfredzaam te zijn in geval van een calamiteit.

7 De voor- en nadelen van andere mogelijkheden tot ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico:

Het betreft hier een conserverend bestemmingsplan. Er zijn hierdoor geen andere mogelijkheden tot ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.

8 De mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst:

Geen, hiervan wordt niet de noodzaak en/of mogelijkheden gezien door de Veiligheids en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Verantwoording groepsrisico aardgastransportleidingen:

De gemeente Lingewaard is op grond van het Besluit Externe Veiligheid buisleidingen (BEVB) verplicht om het groepsrisico voor het onderhavige ruimtelijke plan te verantwoorden. De groepsrisicoverantwoording is opgesteld aan de hand van de wettelijk vastgestelde beoordelingscriteria:

1 Aanwezige dichtheid van personen in het invloedsgebied van de betrokken aardgastransportleidingen:

Het onderhavige plan is conserverend van aard. Het betreft hier buitengebied met een lage personendichtheid. Volgens de PGS 1 deel 6 aanwezigheidsgegevens gaat het hier over een personendichtheid van 1 persoon per hectare.

2 De omvang van het groepsrisico:

In opdracht van de gemeente Lingewaard heeft de Milieusamenwerking Regio Arnhem (MRA) een analyse uitgevoerd ten behoeve van toetsing aan het BEVB. Hierbij is het groepsrisico in beeld gebracht (zie bijlage Rapport Externe veiligheid buisleidingen MRA).

Voor aardgastransportleiding A522 en A524 (locatie camping de Waay) is een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico geconstateerd. Deze locatie is gemeld aan de Gasunie. Zij zullen in het kader van de verplichtingen volgend uit het BEVB, hierover contact opnemen met het bevoegd gezag om te kijken naar een oplossing. Voor de overige aardgastransportleidingen aanwezig binnen het plangebied is de hoogte van het groepsrisico laag.

3 De mogelijkheden tot voorbereiding op en bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval:

Op 25 april 2012 heeft de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden geadviseerd over de rampbestrijding en zelfredzaamheid. Zij hebben aangegeven dat zij geen noodzaak en/of mogelijkheden zien voor een eventuele optimalisatie van de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en de zelfredzaamheid. Daarnaast heeft de gemeentelijke brandweer aangegeven dat de bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen in het buitengebied voldoende zijn.

4 De mogelijkheden van personen die zich in het invloedsgebied van de risicobron bevinden om zichzelf in veiligheid te brengen:

Het onderhavige plan is conserverend van aard. De functies die er al aanwezig zijn die blijven zitten. Er komen geen nieuwe functies bij. Over het algemeen gesproken bevinden zich in het buitengebied maar zelden functies waar minder zelfredzame personen (bv. kinderen en ouderen) gehuisvest worden. De bewoners van het buitengebied worden dan ook geacht voldoende zelfredzaam te zijn in geval van een calamiteit.

Conclusie

Het bestemmingsplan buitengebied is conserverend van aard. Het bestemmingsplan staat geen nieuwe ontwikkelingen toe. In de externe veiligheidswetgeving is met betrekking tot het groepsrisico geen grens- of richtwaarde opgenomen. Het groepsrisico moet altijd verantwoord worden. De gemeente Lingewaard acht het groepsrisico van het LPG tankstation (Galgendaal 6, Gendt) en de aardgastransportleidingen door het bestemmingsplan Buitengebied verantwoord. Dit vanwege de volgende redenen:

1. De hoogte van het groepsrisico voor het LPG tankstation is acceptabel;
2. Voor aardgastransportleiding A522 en A524 (locatie camping de Waay) is een overschrijding van de oriëntatiewaarde geconstateerd. Vanwege verplichtingen volgend uit het BEVB zal de Gasunie bekijken of hier een oplossing voor gevonden kan worden.

3. De hoogte van het groepsrisico voor de overige aardgastransportleidingen is laag;
4. De ruimtelijke ontwikkeling is conserverend van aard;
5. De veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden zien geen noodzaak en/of mogelijkheden voor een eventuele optimalisatie van mogelijkheden voor de rampbestrijding en zelfredzaamheid.
6. De gemeentelijke brandweer geeft aan dat de bereikbaarheid en bluswatercapaciteit voldoende is voor het buitengebied.

De gemeente Lingewaard acht de planontwikkeling in het licht van externe veiligheidsrisico's veroorzaakt door het LPG tankstation (Galgendaal 6, Gendt) en de aardgastransportleidingen acceptabel.

9.8. Overige aspecten

Co-vergisting (biovergistingsinstallaties)

Co-vergisting van mest wordt steeds meer gezien als één van de meest kansrijke opties om enerzijds duurzame energie uit biomassa te produceren en anderzijds mest te verwerken tot een stabiel eindproduct om daarmee de afzet van mest te verbeteren. In het bestemmingsplan is onder voorwaarden co-vergisting toegestaan.

Aan het gebruik van een co-vergistingsinstallatie zijn allerlei milieuaspecten verbonden. Alvorens een dergelijke installatie kan worden toegestaan dient te worden aangetoond dat het woon- en leefmilieu niet onevenredig wordt aangetast en dat wordt voldaan aan de geldende milieuwet- en -regelgeving.

Agrarische spuitvrije zones

Spuitzones worden opgenomen om gevoelige objecten, woningen e.d., te beschermen tegen de gevaarsaspecten welke samenhangen met het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

De huidige wet- en regelgeving biedt geen eisen, normen en/of criteria voor het beschermen van mensen of omwonenden die in de buurt van de toepassingslocaties zich bevinden. In Gelderland is het gebruikelijk geworden in bestemmingsplannen een regeling op te nemen, waarbij een afstand van 50 meter wordt gehanteerd.

In het bestemmingsplan is opgenomen dat bij een afstand van 50 meter vanaf gevoelige functies te worden getoetst of bespuiting van de boomgaarden niet tot een afbreuk aan het woon- en leefklimaat leidt. Omdat het opnemen van een spuitzone een belemmering is ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan, worden bestaande boomgaarden, om de bestaande rechten niet aan te tasten, uitgezonderd van de 50 meter norm.

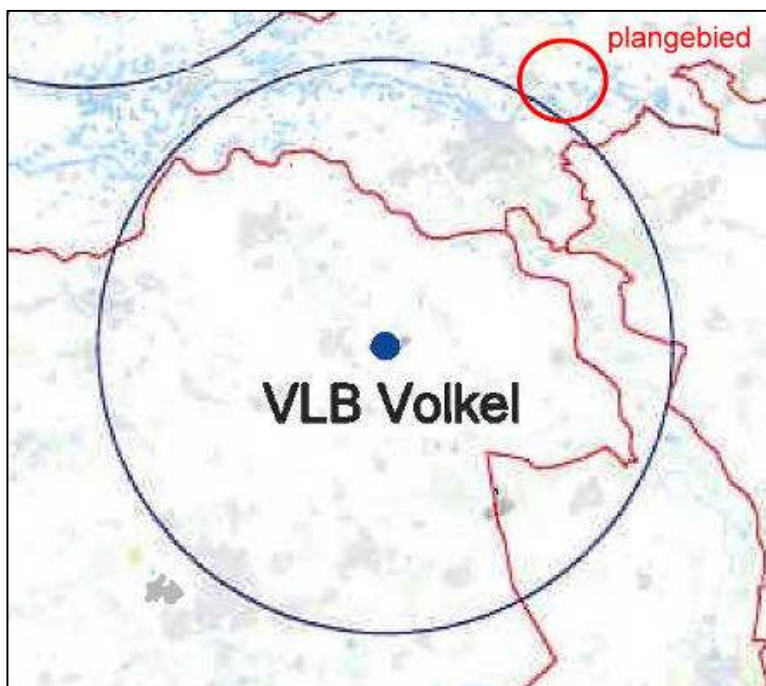
Andersom zal bij een andere ontwikkeling wel rekening gehouden moeten worden met de afstandsnorm.

Het bestemmingsplan kent de mogelijkheid af te wijken van deze norm als kan worden aangetoond dat er sprake is van een aanvaardbare woon- en leefsituatie.

Andersom zal bij andere nieuwe ontwikkelingen, waaronder de aanleg van kleinschalige kampeerterrinen, eveneens rekening gehouden moeten worden met de afstandsnorm van 50 meter.

Radarverstoringsgebied

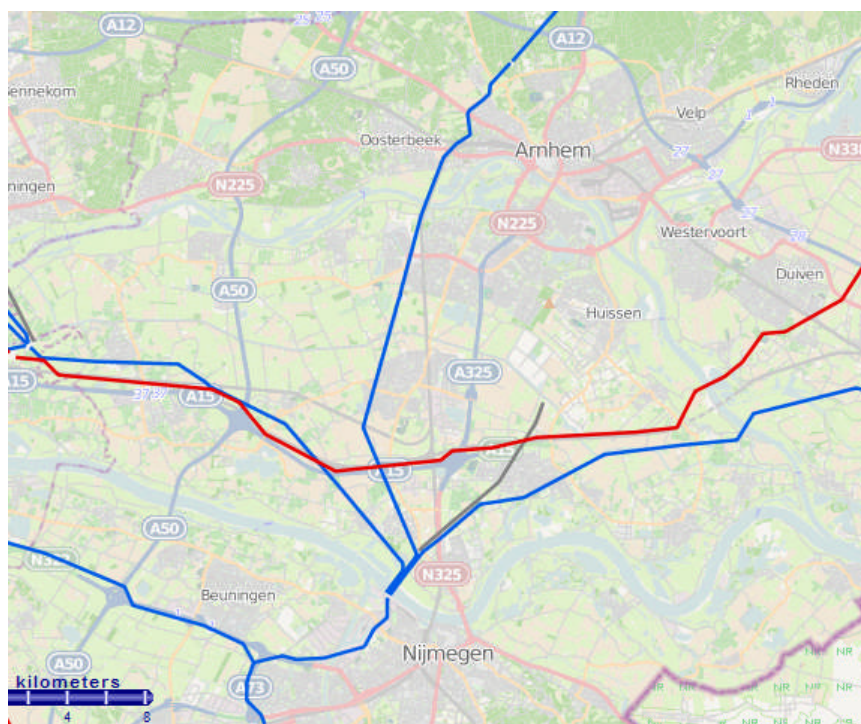
Het plangebied ligt net binnen het radarverstoringsgebied van de vliegbasis Volkel. Dit houdt in, dat, om het ongestoord functioneren van radar- en communicatieapparatuur op de vliegbasis te waarborgen, er rond deze vliegbasis een cirkel met een straal van 15 nautische mijl (= 27,8 km) geldt, gemeten vanaf de positie van de radar. Binnen dit radarverstoringsgebied dient voor ieder obstakel, hoger dan 65 meter boven NAP, te worden berekend of er verstoring van de radar optreedt. De mate van verstoring van de radar is afhankelijk van onder andere hoogte, breedte en opstelling van objecten. Plannen tot het oprichten van hoge objecten dienen altijd individueel getoetst te worden door het Ministerie van Defensie, voor deze, de Dienst Vastgoed Defensie, Directie Zuid te Tilburg. De bestaande terreinhoogte varieert van 10 m tot 16 m + NAP. Aangezien binnen het plangebied de maximale bouwhoogte kleiner dan 30 meter is hoeft er geen berekening te worden opgesteld of er verstoring van de radar optreedt en hoeft er binnen het plangebied geen afzonderlijke regeling te worden opgenomen voor het radarverstoringsgebied.

Hoogspanningsleidingen

In het plangebied zijn twee hoogspanningsleidingen gelegen, die in beheer zijn bij Tennet. Het betreft:

- 150 kV bovengrondse hoogspanningsverbinding Nijmegen-Zevenaar-Langerak met een belemmeringenstrook aan weerszijden van 22,5 meter;
- 380 kV bovengrondse hoogspanningsverbinding Dodewaard-Doetinchem met een belemmeringenstrook aan weerszijden van 36 meter.

Uitsnede Netkaart, RIVM

De hoogspanningsleidingen en belemmeringenstrook zijn opgenomen in de regels, in de bestemming "Leiding – Hoogspanningsverbinding".

10. JURIDISCHE TOELICHTING

10.1. Algemeen

Vergelijkbare bestemmingsplannen

SVBP 2008 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. Dit om de gewenste vergelijkbaarheid zeker te stellen. De standaarden hebben geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. De toelichting maakt immers - strikt juridisch gezien - geen deel uit van het bestemmingsplan.

De verbeelding van het bestemmingsplan bestaat uit een verzameling geografische bepaalde objecten, die zijn opgeslagen in een digitaal ruimtelijk informatiesysteem. De objecten zijn voorzien van bestemmingen met bijbehorende doeleinden en regels. Er wordt uitdrukkelijk op gewezen dat de standaarden geen betrekking hebben op de inhoud van een bestemmingsplan.

Bestemmingen

Het centrale onderdeel van een bestemmingsplan is de bestemming. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening worden aan de in het plan begrepen grond bestemmingen toegewezen met bijbehorende doeleinden. Aan de bestemmingen zijn regels gekoppeld over het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daar bevindende bouwwerken.

Dit bestemmingsplan bevat ook dubbelbestemmingen. Deze overlappen bestemmingen en geven eigen regels, waarbij sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen.

Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken binnen een bestemming of dubbelbestemming nader of specifiek te regelen. Het gaat hierbij om specificaties met betrekking tot het gebruik of de bouw mogelijkheden. De aanduidingen hebben daardoor juridische betekenis en komen ook altijd in de regels van het bestemmingsplan voor.

Verbeelding

De verbeelding heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de gebruiks- en bebouwing mogelijkheden in het buitengebied. Daartoe zijn op de verbeelding bestemmingsvlakken en aanduidingen opgenomen.

Aan de ondergrondgegevens op de verbeelding, zoals ingetekende gebouwen, kunnen geen rechten worden ontleend. Daar staat tegenover dat het ontbreken van dergelijke ondergrondgegevens ook niet leidt tot een beperking van rechten.

De ondergrondgegevens hebben dus uitsluitend een illustratief karakter. Deze gegevens zijn een hulpmiddel voor het bepalen van bestemmingsvlakken en bouwvlakken.

Bestemmingsregeling

Opzet regels

De opbouw van de regels is gelijk aan Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008. De opbouw is als volgt:

- betekenisafspraken (Hoofdstuk 1 Inleidende regels);
- de gebruiks- en bouwregels per bestemming (Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels);
- algemene regels (Hoofdstuk 3 Algemene regels);
- overige regels (Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels).

Een bestemmingsartikel (Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels) wordt uit de volgende leden in deze volgorde opgebouwd:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen
- afwijken van de bouwregels
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- wijzigingsbevoegdheid.

De specifieke nadere eisenregelingen, afwijkingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden en mogelijk een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden zijn zoveel mogelijk per bestemming opgenomen.

Hierdoor wordt direct per bestemming inzicht geboden in de eventuele afwijkingsmogelijkheden en onnodig verwijzen naar andere artikelen voorkomen. Deze werkwijze bevordert de toegankelijkheid van het bestemmingsplan.

Flexibiliteitsregels

Aan het bestemmingsplan kan flexibiliteit worden toegevoegd door de bevoegdheid tot het verlenen van een (binnenplanse) omgevingsvergunning, of het stellen van nadere eisen op te nemen of een wijzigingsbevoegdheid.

Voor het opnemen van flexibiliteitsregels geldt als uitgangspunt dat flexibiliteitsregels alleen worden gebruikt als van een wezenlijke belangenafweging sprake kan zijn.

In onderhavig bestemmingsplan zijn voor de veel onder andere navolgende (binnenplanse) omgevingsvergunningen en wijzigingsbevoegdheden opgenomen, zie tabel volgende pagina:

Bestemming / afwijking & wijziging	Agrarisch- glastuinbouw	Agrarisch - komgronden	Agrarisch met Waarden- dijkzone	Agrarisch met Waarden- oeverwallen	Wonen
Afwijkingen Bouwen					
Verplaatsen (bedrijfs) woning	X	X	X	X	X
Hoge open teeltondersteunende voorzieningen			X	X*	
Hoge dichte teeltondersteunende voorzieningen	X				
Lage teeltondersteunende voorzieningen	X*			X	
Grotere inhoud					X
Oppervlakte bijgebouwen					X
Afwijkingen Gebruik					
Mantelzorg	X	X	X	X	X
Publieksgerichte bedrijfsactiviteiten					X
Spuitzone	X	X	X	X	
Huisvesting tijdelijke werknemers	X	X	X	X	
Recreatieve nevenactiviteiten		X	X	X	X
Wijzigingen					
Wijzigen/ Vergroting bouwvlak		X	X	X	
Wonen/ woningsplitsing		X	X	X	X
Agrarisch verwant bedrijf		X	X	X	
Nieuw glastuinbouwbedrijf	X				
Wonen in een bedrijfsgebouw	X	X	X	X	
Biovergisting/ mestverwerking	X	X	X	X	
Paardenbak		X	X	X	X*

* bij recht toegestaan

Functieveranderingen en overige ontwikkelingen die in de regels zijn opgenomen, maar niet in deze tabel worden genoemd, zijn op grond van andere overwegingen in deze toelichting opgenomen. Ontwikkelingen die niet in de regels mogelijk zijn gemaakt, zijn uitsluitend mogelijk via een buitenplanse procedure.

10.2. Wijze van toetsen

Onevenredige aantasting

Op deze open norm wordt op diverse plaatsen in de regels teruggegrepen. Vooral in de criteria bij de flexibiliteitsbepalingen (afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden) en omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden wordt regelmatig aangegeven dat “geen onevenredige aantasting” van bepaalde waarden mag plaatsvinden. Ook op een enkele plaats in de nadere detaillering van de doeleinden en in de nadere eisenregeling worden deze woorden aangetroffen. Deze terminologie vraagt om een op de specifieke situatie toegesneden beoordeling.

Voorbeeld

Het kappen van 20 bomen zal binnen een landschappelijk waardevol gebied waarschijnlijk leiden tot de conclusie dat er sprake is van een onevenredige aantasting, terwijl het kappen van 20 bomen in een bos van 5 hectare in beginsel geen onevenredige aantasting oplevert. In dit laatste geval kan wel weer sprake zijn van onevenredige aantasting indien het bijvoorbeeld een bijzondere boomsoort betreft of het bomen zijn van een vergevorderde leeftijd. Bij de beoordeling zullen dus steeds de bestaande situatie, de aanvraag, de tijdelijke gevolgen en de toekomstsituatie moeten worden afgewogen. Er mag wel sprake zijn van een aantasting, maar deze mag niet dusdanig zijn dat de kwaliteit en/of kwantiteit van de te beschermen waarden in te grote mate afneemt. In de toelichting worden diverse handreikingen geboden ten aanzien van de doelstellingen en belangen die worden behartigd met het bestemmingsplan. Zo is beschreven welke waarden binnen het plangebied voorkomen en wat het karakter van die waarden is.

Afweging van belangen

Het bevoegd gezag mag zelfstandig afwegen of een omgevingsvergunning voor een werk of werkzaamheid kan worden verleend. Voor deze afweging is inzicht nodig in het belang van de uitvoering van desbetreffende werken en/of werkzaamheden enerzijds en de schadelijkheid voor de aanwezige waarden anderzijds. Vervolgens kan het belang van de ingreep worden afgewogen tegen de negatieve effecten op de aanwezige waarden.

Noodzakelijk

In de regels wordt op een aantal plaatsen de eis van ‘noodzakelijkheid’ gesteld. Dat is bijvoorbeeld het geval bij agrarische bouwvlakvergroting /-verandering (deze dient noodzakelijk te zijn vanuit het oogpunt van doelmatige bedrijfsvoering of bedrijfsontwikkeling). De noodzakelijkheid duidt op een zwaarwegend bedrijfsmatig belang dat aan de orde moet zijn.

Ten aanzien van de bouwvlakvergroting kan worden gesteld dat van noodzaak geen sprake is indien binnen het bouwvlak zelf nog voldoende

ruimte is om de activiteiten te ontwikkelen. Noodzaak is evenmin aan de orde indien de agrariër een groter bouwvlak wenst omdat hij de hoeveelheid bijgebouwen ten behoeve van zijn bedrijfswoning wenst uit te breiden. Dit heeft namelijk geen betrekking op het bedrijfsmatige aspect dat gediend moet worden.

Regeling bestemmingen

Voor de inhoudelijke regeling van de (gebieds)bestemmingen wordt verwezen naar de voorgaande hoofdstukken van deze toelichting. Daar wordt ingegaan op hoe de binnen het plangebied van dit bestemmingsplan voorkomende gebieden en functies zijn bestemd, en welke mogelijkheden en beperkingen verder zijn opgenomen.

11. HANDHAVING EN UITVOERING

11.1. Handhaving Bestemmingsplan Buitengebied

Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. De gemeente heeft het handhavingsbeleid vastgelegd in het integraal handhavingsprogramma 2012. De handhavingsvisie van Lingewaard luidt als volgt: “Lingewaard wil een gemeente zijn waarin mensen veilig en gezond kunnen wonen, werken en recreëren in een aantrekkelijke omgeving”. Om deze visie te bereiken is het volgende van belang: inwoners en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid, voorkomen van overtredingen verdient prioriteit, handhaving vindt onderbouwd, planmatig en transparant plaats. Hoofddoelstelling is de handhaving van de leefomgeving om een bijdrage te leveren aan de rechtsgelijkheid, veiligheid in en leefbaarheid van de gemeente. Daarnaast is een viertal ambities geformuleerd, te weten: (I) heldere communicatie en voorlichting zowel intern als extern gericht, (II) transparant, uniform en eenduidig handhaven, (III) toekomstbestendig, (IV) minder regels, beter handhaven.

Een actueel, helder en overzichtelijk bestemmingsplan vormt de basis voor een adequaat handhavingsbeleid. Het bestemmingsplan is bindend voor de overheid en voor de burgers. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving van de regels in het bestemmingsplan ligt bij de gemeente.

Bij overtreding van deze regels kan worden gedacht aan bouwen zonder vergunning, bouwen in afwijking van een verleende vergunning en het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan. Uitvoering van het bestemmingsplan dient strikt te worden toegepast en gehandhaafd, omdat met het bestemmingsplan het waarborgen en verbeteren van het leefmilieu kan worden aangestuurd.

Geconstateerd kan worden dat de hiervoor vigerende bestemmingsplannen dateren vanaf 1978 en daardoor sterk verouderd zijn. In de loop de jaren is sindsdien een planologische lappendekken ontstaan door tal van herzieningen, wijzigingen vrijstellings-/ontheftingsbesluiten. Deze plannen kenden allemaal verschillende regimes die tot een ongelijke beoordeling van vergelijkbare situaties in leidden. Bovendien ontstonden mede doordat in de loop der jaren veel agrarische bedrijven hun agrarische bedrijfsvoering staakten, onder het oude planologische regime veel met het bestemmingsplan strijdige situaties. In het nieuwe bestemmingsplan krijgen deze voormalige bedrijven een passende bestemming en wordt de strijdigheid met het bestemmingsplan veelal opgeheven.

Er resteert een aantal gevallen die onder het oude regime reeds strijdig waren met het bestemmingsplan en die onder het nieuwe planologische regime strijdig blijven. Ten aanzien van deze gevallen is het gemeentelijk handhavingsbeleid van toepassing.

Met een actueel bestemmingsplan met duidelijk en hanteerbare regels hebben zowel de overheid als de burgers snel inzicht in wat wel of niet in bepaalde situaties is toegestaan. Hiervoor zijn eenduidige en eenvoudige bestemmingsplanbepalingen met een duidelijke uitleg in de toelicht van het bestemmingsplan van belang. Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied biedt de basis voor een adequate handhaving.

11.2. Uitvoerbaarheid

Indien een bestemmingsplan een mogelijkheid tot het realiseren van een bouwplan kent, moet er ingevolge de Wro een exploitatieplan opgesteld worden indien:

- a. er sprake is van verhaalbare kosten in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening;
- b. de verhaalbare kosten niet op een andere wijze verzekerd zijn (bijvoorbeeld door middel van het sluiten van een anterieure overeenkomst).

Aangezien voorliggend bestemmingsplan op perceelsniveau de mogelijkheid biedt om nieuwe hoofdgebouwen en kassencomplexen op te richten, is er sprake van een bouwplan.

Wat betreft de ontwikkeling van het concentratiegebied glastuinbouw, zijn alleen die gebieden bestemd, waar reeds glastuinbouw mogelijk was. In die zin is er geen sprake van een nieuwe mogelijkheid voor het realiseren van een bouwplan. Hiervoor is het dan ook niet noodzakelijk een exploitatieplan op te stellen. Wat betreft de gebieden waar in de toekomst glastuinbouw als nieuwe functie wordt toegestaan, geldt dat ten tijde van de binnen- of buitenplanse procedure een exploitatieplan dient te worden vastgesteld.

Geconcludeerd wordt dat gemeente ten behoeve van onderhavig bestemmingsplan geen verhaalbare kosten hoeft te maken en dat het opstellen van een exploitatieplan niet nodig is.

12. INSPRAAK EN VOOROVERLEG

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Lingewaard heeft voor een ieder ter inzage gelegen van 24 mei tot en met 4 juli 2012. Tijdens deze periode zijn vier inloopavonden gehouden waarop informatie omtrent het nieuwe bestemmingsplan kon worden verkregen. De inloopavonden zijn bezocht door circa 475 mensen.

Binnen de termijn van inzage legging zijn 161 inspraakreacties ingekomen. Buiten de inspraak-termijn is een aantal verlate inspraakreacties/planologische verzoeken ingekomen. Deze zullen als inspraakreactie ambtshalve worden beoordeeld.

In totaal zijn bij de gemeente Lingewaard 178 inspraakreacties op het voorontwerp-bestemmingsplan ingekomen. De ontvangen reacties zijn allemaal ontvankelijk verklaard.

In het kader van vooroverleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening is een kennisgeving van de ter visie legging van het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied verzonden naar de vooroverlegpartners. In hoofdstuk 3 zijn de ingekomen vooroverleg inspraakreacties samengevat en beantwoord.

Alle reacties zijn in de Reactienota voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied vooroverleg samengevat en van commentaar voorzien. De nota is als bijlage aan deze toelichting op het bestemmingsplan toegevoegd. De binnengekomen reacties hebben aanleiding gegeven het voorontwerp bestemmingsplan op een aantal onderdelen aan te passen.

Daarnaast is het bestemmingsplan Buitengebied planMER-plichtig. In verband hiermee is een planMER opgesteld. Voorafgaand aan de planMER is een Notitie reikwijdte en detailniveau opgesteld. De commissie voor de milieueffectrapportage heeft op 13 september 2012 een advies hierover uitgebracht.

Het voorontwerpbestemmingsplan is naar aanleiding van de resultaten van de onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het planMER aangepast. In hoofdstuk 5 van de Reactienota voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied wordt ingegaan op de planMER in relatie tot het bestemmingsplan.